

Jaarverslag 2022

ACADEMIEJAAR 2021-2022

ODISEE 2022 IN CIJFERS

Naast het uitgebreide jaarverslag, presenteren we u enkele pmerkelijke cijfers over de werking van de hogeschool in 2022 (en academiejaar 2021-2022).

635
DEELNEMERS AAN DE O-DAG
DAG VOOR DE PROFESSIONA-
LISERING VAN HET ODISEE-
PERONEEL!

9
PROTOCOLS
ONDERHANDELD MET
HET HOGESCHOOL-
ONDERHANDELINGSCOMITÉ

571.290
TERUGBETAALDE
AUTOKILOMETERS =

-28%

T.O.V. VOOR CORONA

91,9%

VAN HET PERONEEL MERKT
EEN VANZELFSPREKENDE
AANDACHT VOOR BEWAKING
VAN DE ONDERWIJS-
KWALITEIT

90%

VAN DE STUDENTEN
VOELT ZICH
'THUIS AAN ODISEE'

93%

VAN DE ALUMNI IS
'GLOBAAL GENOMEN
TEVREDEN OVER
DE OPLEIDING'

472.166
BETAALDE
FIETSKILOMETERS =
VERDUBBELING

T.O.V. VOOR CORONA

KLIMAATUITSTOOT

2.502

TON CO₂ UITSTOOT
DOOR ENERGIEVERBRUIK
GEBOUWEN
(-15,7% T.O.V.
VORIG JAAR)

177

STUDENTEN VAN
DE BRUSSELSE GRADUAATS-
EN LERARENOPLEIDING
WORDEN ONDERSTEUND
MET INDIVIDUELE
TAALCOACHING

11.038

STUDENTEN (+3 T.O.V.
VORIG JAAR). WAARVAN

9.646 BACHELOR
STUDENTEN
1.051 GRADUAATS-
STUDENTEN

626

STUDENTEN DEDEN EEN
BEROEP OP SPREIDING VAN
BETALING STUDIEGELD

180

LEZINGEN VOOR
HET WERKVELD

ONDERZOEK:

113

ARTIKELS
GEPUBLICEERD

45

STUDENTEN MAKEN GEBRUIK
VAN DE HUU-koop
FORMULE VOOR
EEN LAPTOP

39

STUDENTEN KREGEN
GRATIS TOEGANG
TOT DE SOCIALE KRUIDENIER

391

**OPNIEUW
STIJGING!**

VOORSCHOTTEN
UITGESCHREVEN OP DE
STUDIETOELAGE VAN DE
VLAAMSE OVERHEID VOOR
ODISEE-STUDENTEN

52 STUDENTEN-
VERTEGENWOORDIGERS

2

BELEIDSACCENTEN:
INSTROOM EN
ENERGIEGEVERS

91

#ODISEELEEST-
ACTIVITEITEN
GEDURENDE HET
ACADEMIEJAAR

571

DEELNEMERS OP
PERSONEELSFEEST

Odisee
DE CO-HOGESCHOOL

1.478 VOLTijdSE EN
DEELTijdSE
PERSONEELSLEDEN

SAMEN
GOED VOOR
964,29
VTE'S

Inhoudsopgave

1	Organisatiestructuur	6
1.1	Schematische weergave	6
1.2	Bestuurlijke organen	6
1.3	Inspraak- en medezeggenschapsorganen	7
1.4	Protocolakkoorden	7
1.5	Adressen van vestigingen	7
1.6	Bijlagen	7
2	Onderwijs	9
2.1	Beleidslijn voor het hogeschoolonderwijs	9
2.1.1	Studiegebied Industriële Wetenschappen en Technologie en Biotechniek ..	11
2.1.2	Studiegebied Gezondheidszorg.....	13
2.1.3	Studiegebied Handelswetenschappen en Bedrijfskunde.....	14
2.1.4	Studiegebied Onderwijs	15
2.1.5	Studiegebied Sociaal-Agogisch Werk	16
2.2	Kwaliteitszorg in het hogeschoolonderwijs.....	17
2.2.1	Stelsel van interne kwaliteitszorg.....	17
2.2.2	Stelsel van externe kwaliteitszorg.....	19
2.2.3	Opvolging aanbevelingen naar aanleiding van interne en externe kwaliteitszorg	20
2.3	Curriculumzorg	20
2.4	Het opleidingsaanbod.....	22
2.4.1	Graduaats-, bachelor- en bachelor-na-bacheloropleidingen	22
2.4.2	Opleidingen in de context van posthogeschoolvorming.....	23
2.5	Samenwerkingsverbanden in het kader van de onderwijsverstrekking	24
2.6	Activiteiten op het gebied van afstandsonderwijs.....	28
2.7	Onderwijs- en examenreglement (OER).....	28
2.8	Begeleidingsmaatregelen	29
2.8.1	Instroombegeleiding	29
2.8.2	Doorstroombegeleiding	32
2.8.3	Uitstroombegeleiding.....	37
2.9	Studentengegevens	38
2.10	Gegevens over de examencommissies van de Vlaamse Gemeenschap	38
2.11	Internationale relaties	38
2.11.1	Internationaliseringsbeleid.....	38
2.11.2	Aantal partnerschappen met buitenlandse instellingen	38
2.11.3	Gediplomeerden met een significante internationale ervaring.....	39
2.11.4	Inkomende uitwisselingsstudenten.....	39
2.11.5	Uitgaande en inkomende personeelsmobiliteit	39
2.11.6	Deelname aan Europese onderwijsprogramma's en programma's voor ontwikkelingssamenwerking.....	40
2.12	Bijlagen	42
3	Onderzoek	43
3.1	Algemeen beleid en visie.....	43
3.1.1	Praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek of PWO-oproep 2022-2023.....	43
3.1.2	Versterking onderzoeksbeleid onderzoeksgroepen.....	44

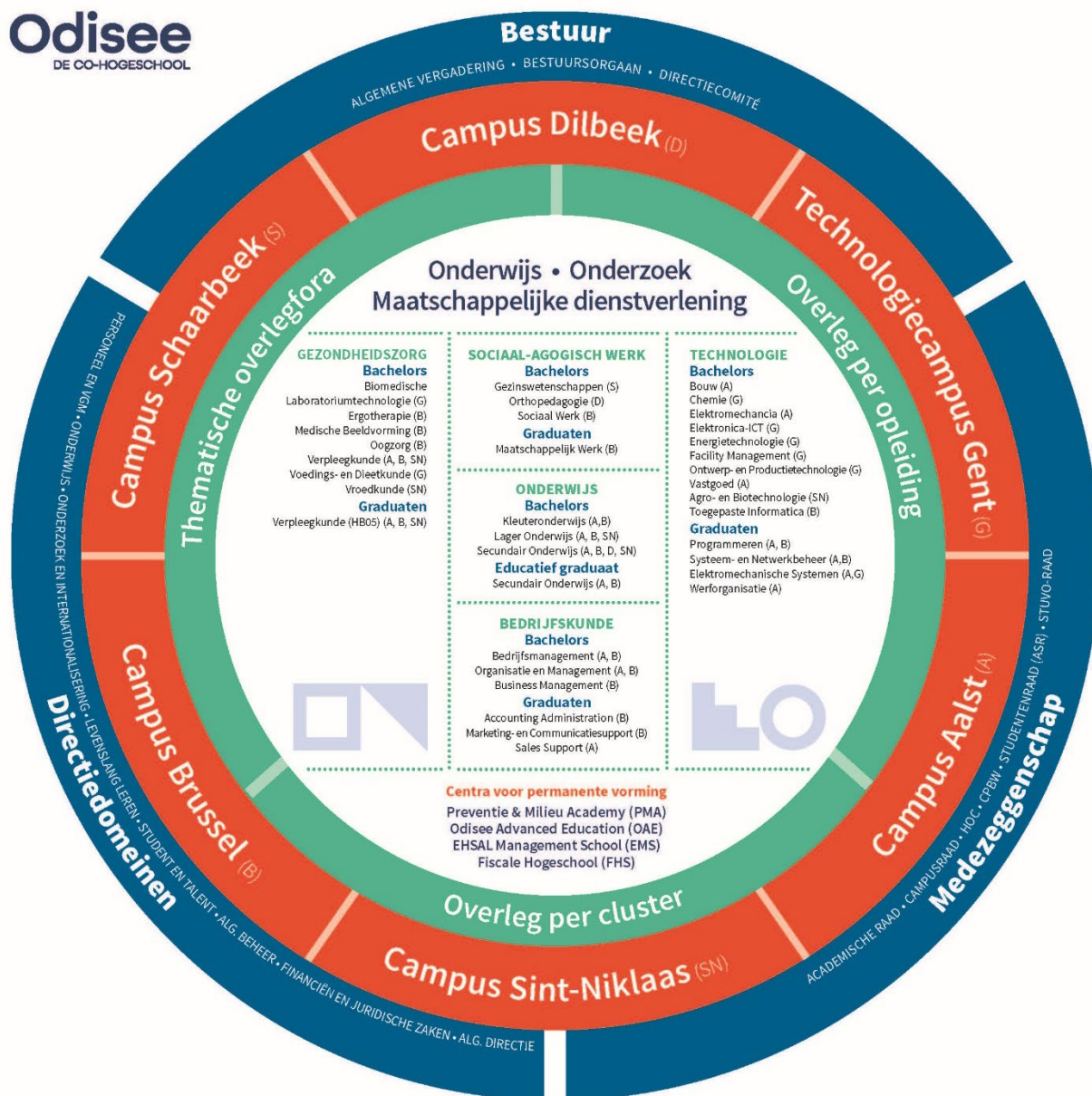
3.1.3	Integratie onderwijs – onderzoek – levenslang leren	44
3.1.4	Impact praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek	44
3.1.5	Samenwerking in associatie KU Leuven	44
3.1.6	Update reglementair kader	45
3.2	Uitvoering	45
3.2.1	Organisatie	45
3.2.1	Onderzoeksbeleid per cluster.....	45
3.2.2	Personeel.....	49
3.3	Kwaliteitszorg	49
3.3.1	Onderzoeksmiddelen onder regie van onderzoeksgroep	49
3.3.2	PWO-projecten.....	50
3.3.3	Andere projecten.....	50
3.4	Besteding PWO-middelen, defiscalisatiemiddelen, extern verworven middelen voor onderzoek	50
3.4.1	Aanwending van de interne middelen voor onderzoek (PWO-middelen, defiscalisatiemiddelen ...)	51
3.4.2	Aanwending van de externe middelen voor onderzoek	52
3.4.3	Onderzoeksoutput.....	53
3.5	Integratie onderzoek-onderwijs.....	55
4	Personeel	56
4.1	Personeelsbeleid	56
4.1.1	Selectie en aanwerving	56
4.1.2	Onthaal en introductie van nieuwe personeelsleden.....	56
4.1.3	Bijscholing en professionalisering van het personeel.....	56
4.1.4	Beloningssystemen en loopbaanmogelijkheden	58
4.1.5	Taakinwilling.....	60
4.1.6	Overleg met personeel i.v.m. taakinhoud en ontwikkeling	60
4.1.7	Welzijn op het werk	60
4.2	Personeelsbestand	60
4.3	Bijlagen	60
5	Maatschappelijke dienstverlening.....	61
5.1	Extern verworven middelen voor onderzoek.....	61
5.1.1	De beleidsdoelstellingen op het gebied van de maatschappelijke dienstverlening, deelname in spin-off bedrijven en relaties met vzw's en andere rechtspersonen	61
5.1.2	Beleid inzake dienstverlening.....	61
5.1.3	Beleid t.a.v. de selectie van de projecten.....	62
5.1.4	Beleid t.a.v. de allocatie van personele middelen.....	62
5.1.5	Beleid t.a.v. de samenwerking met universiteiten, hogescholen en derden in binnen- en buitenland	62
5.1.6	Beleidsdoelstellingen op korte en middellange termijn voor dienstverlening.....	62
5.1.7	Resultaten.....	63
5.2	Een overzicht van de afgesloten overeenkomsten	64
5.2.1	Hoofdstuk 1 van het decreet van 22 februari 1995 – wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening	64
5.2.2	Hoofdstuk 2 van het decreet van 22-2 1995.....	65
5.2.3	Hoofdstuk 3 van het decreet van 22-2-1995	65
5.3	De besteding van de middelen.....	65

5.3.1	Hoofdstuk 1 van het decreet van 22 februari 1995 – wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening	65
5.4	Het personeelsbestand in de maatschappelijke dienstverlening, de deelname in spin-off bedrijven en de relaties met vzw's en andere rechtspersonen	65
5.4.1	Hoofdstuk 1 van het decreet van 22 februari 1995 – wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening	65
5.3.2	Hoofdstuk 2 van het decreet van 22-2 1995.....	65
5.4.3	Hoofdstuk 3 van het decreet van 22-2-1995	65
5.5	Gebruiksrecht lokalen, infrastructuur, diensten of personeel door rechtspersonen waarin de hogeschool participeert	65
5.6	Permanente vorming.....	66
5.7	Bijlagen	66
6	Financieel jaarverslag	67
7	Sociale voorzieningen voor studenten.....	110

Hoofdstuk 1: organisatiestructuur

1.1 Schematische weergave

De organisatiestructuur van Odisee wordt hieronder schematisch weergegeven:

1.2 Bestuurlijke organen

De organisatiestructuur wordt besproken in onze Handleiding Bestuur, medezeggenschap en werking (het BMW). Dit document wordt regelmatig geactualiseerd en is als bijlage 1.a opgenomen in deel 2 van dit jaarverslag. Daarin komen de bevoegdheden, inclusief de bevoegdheidsverdeling, aan bod van:

- De bestuurlijke organen op centraal niveau: Algemene Vergadering, Bestuursorgaan (Raad van Bestuur), Algemeen directeur, Directiecomité
- De decentrale bestuurlijke organen: de studiegebieddirecteurs

1.3 Inspraak- en medezeggenschapsorganen

In de bovenvermelde Handleiding BMW worden de bevoegdheden en de werking besproken van de volgende inspraak- en medezeggenschapsorganen:

- Academische Raad
- Algemene Studentenraad (ASR)
- Campusraden
- STUVO-raad
- Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW)
- Hogeschoolonderhandelingscomité (HOC)
- Studiegebiedonderhandelingscomité (SOC)

De samenstelling van de bestuurlijke organen van de inspraak- en medezeggenschapsorganen is opgenomen in bijlage 1.b.

1.4 Protocolakkoorden

Bijlage 1.c bevat de protocolakkoorden die in 2021-2022 werden afgesloten in het hogeschoolonderhandelingscomité (HOC).

1.5 Adressen van vestigingen

- Campus Brussel, Warmoesberg 26,
1000 Brussel02-210 12 11
info@odisee.be
- Campus Brussel-Terranova, Blekerijstraat 23-29 bus 1,
1000 Brussel02-608 14 44
info@odisee.be
- Campus Dilbeek, Stationsstraat 301,
1700 Dilbeek02-466 51 51
onthaal.dilbeek@odisee.be
- Campus Schaarbeek, Huart Hamoiriaan 136,
1030 Brussel02-240 68 40
info.schaarbeek@odisee.be
- Technologicampus Gent, Gebroeders de Smetstraat 1,
9000 Gent09-265 86 10
info.gent@odisee.be
- Campus Aalst, Kwalestraat 154,
9320 Aalst053-72 71 70
info.aalst@odisee.be
- Campus Sint-Niklaas, Hospitaalstraat 23, 9100
Sint-Niklaas03-776 43 48
info.sint-niklaas@odisee.be

1.6 Bijlagen

Bijlage 1.a	Handleiding Bestuur, medezeggenschap en werking
Bijlage 1.b	Samenstelling en inspraak- en medezeggenschapsorganen
Bijlage 1.c	Overzicht protocollen afgesloten in het Hogeschoolonderhandelingscomité (HOC) in academiejaar 2021-2022:

- Protocol 2021-06 Personeelsformatie en begroting (dd. 13-10-2021)
- Protocol 2021-07 Aanpassing Benoemingsreglement (dd. 06-12-2021)
- Protocol 2021-08 Aanpassing Arbeidsreglement: connectiviteitsvergoeding en telewerk (dd. 06-12-2021)
- Protocol 2022-01 Aanpassing Huishoudelijk Reglement SOC (dd. 17-01-2022)
- Protocol 2022-02 Functionele loopbaan praktijklector goedkeuring ter zake en aanpassing reglement vacantverklaring (dd. 07-02-2022)
- Protocol 2022-03 Aanpassing Huishoudelijk Reglement HOC (dd. 07-02-2022)
- Protocol 2022-04 Collectieve vakantie, collectieve arbeidsduurvermindering-dagen en compensatiedagen voor feestdagen in 2023 voor de arbeiders van de vzw Odisee (dd. 13-06-2022)
- Protocol 2022-05 Collectieve vakantie en compensatiedagen voor feestdagen in 2023 in Odisee vzw voor het Administratief en Technisch Personeel, het Opvoedend Hulppersoneel, het Onderwijzend Personeel zonder onderwijs- of onderzoeksopdracht (dd. 13-06-2022)
- Protocol 2022-06 Collectieve vakantie en compensatiedagen voor feestdagen in 2023 voor de bedienden van de vzw Odisee (dd. 13-06-2022)

Hoofdstuk 2: Onderwijs

2.1 Beleidslijn voor het hogeschoolonderwijs

Op 21 februari 2018 trapte de Odisee-gemeenschap met een heus toekomstfestival een ambitieus strategisch programma op gang. Een paar boeiende jaren en vele co-creatieve teamsessies later werd in 2022 al heel wat gerealiseerd:

- We vertaalden **een instellingsbreed kader om onze curricula te ontwikkelen (IKCO)** in vier ontwerpprincipes: (1) lean en wendbaar onderwijs, (2) de lerende aanzet, (3) actief leren in authentieke en co-creatieve contexten en (4) evalueren om te leren.
- Onze opleidingen én diensten **startten IKCO-teams op**, professionele leergemeenschappen die actief aan de slag gaan met de vier ontwerpprincipes.
- Deze IKCO-teams worden bijgestaan door **IKCO procesbegeleiders en onderwijsankers**. De **IKCO-sprints** (zie later in dit hoofdstuk) zorgen dan weer voor veel inhoudelijke input en inspiratie waar in de teams verder mee aan de slag wordt gegaan.
- Een **project rond basisvoorwaarden** gaat na wat nodig is om IKCO te kunnen uitrollen in alle geledingen van de organisatie en hoe de nodige basisvoorwaarden hiervoor geschept kunnen worden.
- Het **professionele en praktijkgerichte karakter** van onze graduaats- en bacheloropleidingen werd opnieuw onder de loep genomen. Tien graduaatsopleidingen zijn geënt op doorgedreven **werkplekleren**. Binnen twee bacheloropleidingen wordt werk gemaakt van **duaal leren**, om van daaruit te leren voor andere opleidingen in onze instelling. De staf Onderwijs & Onderzoek liet verder eenduidige en vlot toegankelijke **informatie over stage en werkplekleren** op het nieuwe personeelsplatform plaatsen.
- Ons **professionaliseringsbeleid** kreeg verder vorm, vanuit een uitgesproken visie op levenslang leren van al onze personeelsleden. Zo liepen er in het kader van IKCO een aantal sprints, met uitgewerkte inspiratiepakketten en -blogs rond gedifferentieerd onderwijs, leergroepen, onthaaltrajecten,... Zie later in dit hoofdstuk rond curriculumzorg.
- Er werd een degelijke **technische en onderwijskundige ondersteuning** opgezet op het vlak van **blended/hybride leren**.
- **Levenslang leren komt als beleidsdomein** helderder naar voor:
  - Een aantal eerste microcredentials en microdegrees werden ontwikkeld.
  - We maakten werk van een transparant vrijstellingenbeleid zodat pas afgestudeerden op een snelle manier een tweede bachelordiploma kunnen behalen.
  - Het aanbod voor zij-instromers werd herbekeken en aantrekkelijker gemaakt
  - ...
- Onze **kwaliteitsbewaking in eigen regie** hebben we **verweven met onze ontwikkelgerichte onderwijsvisie**.
- Binnen de staf Onderwijs & Onderzoek vond overleg plaats over **rationalisatie en reorganisatie van het onderwijsaanbod**. Elke cluster stelde een **zuurstofplan** op. Die zuurstofplannen vormen één van de bronnen voor de projecten binnen het Voorsprongfonds (zie verder). Deze zuurstofplannen worden nu extra gestoffeerd met projecten binnen het VSF, zijnde een helder **kader voor rationalisatie en optimalisatie** van het onderwijsaanbod (ontwikkeld binnen het VSF-project naar een rationeel onderwijsaanbod van de vrije hogescholen), een **regio-analyse**, ...om zo te komen tot een **optimalisatieplan per studiegebied voor de komende jaren**.

En tot slot stelden we onze ambities voor 2027 nog wat verder scherp:

We vatten de essentie van onze ambitie samen in een beperkt **aantal strategische indicatoren** die onze vooruitgang richting 2027 zichtbaar maken:

Duurzaam - Inclusief	Wendbaar
Instroom - Doorstroom - Uitstroom	Toekomstbestendig
Een breder scala aan lerenden Een motiverend leerklimaat als basis voor zo veel mogelijk studiesucces bij zo veel mogelijk lerenden (geen enkele student valt onnodig uit, breder scala aan afstuderenden)	DIW-competenties voor de 21 ^{ste} eeuw Regisseur van eigen leren en loopbaan Voeling met nieuwe evoluties, antennes naar buiten gericht

Co-creatie is voor ons een hefboom om futureproof of toekomstbestendig te zijn. We hebben vertrouwen in elkaar en delen ervaringen, kennis en vaardigheden in open netwerken. We omarmen verschillen. Door intensief samen te werken, gaan we voor hoge kwaliteit en geven we richting aan de toekomst.

De realiteitswaarde en geloofwaardigheid van dit statement lezen we af uit de **'net promotor score'** die studenten en partners ons toekennen.

Duurzaam - Inclusief	Wendbaar
Instroom - Doorstroom - Uitstroom	Toekomstbestendig
Customer-intimate / Co-creatief	
'Net promotor score' studenten: zou je Odisee aanraden aan andere studenten? 'Net promotor score' partners: zou je samenwerking met Odisee aanraden aan andere organisaties?	

Op basis hiervan kozen we in 2021 en 2022 voor projecten die onze hogere DIW-doelstellingen ondersteunen. Als co-hogeschool zetten we ook sterk in op samenwerkingsprojecten met andere instellingen (zoals VLHORA, in associatieverband en in samenwerking met de vrije hogescholen). Zo kregen we de kans om in september 2021 via het **Voorsprongfonds** van de

Vlaamse overheid 2.179.000 euro aan te vragen voor projecten gericht op verdere optimalisatie en rationalisatie van het onderwijsaanbod, digitalisering en levenslang leren.

Alle 21 ingediende projecten werden goedgekeurd en gingen in oktober 2021 van start. Deze projecten zitten nu halverwege en ronden af midden oktober 2023. Een overzicht van de lopende projecten kan je hier terug vinden: <https://www.odisee.be/voorsprongfonds-odisee-co-creatief-21-innovatieprojecten>. Op termijn zullen ook alle belangrijke resultaten hier ontsloten worden.

In de komende jaren wordt verder gewerkt aan de realisatie van de strategische doelstellingen richting 2027.

Hierna volgen de operationele doelstellingen die de studiegebieden zich voor het academiejaar 2021-2022 hadden gesteld.

2.1.1 Studiegebied Industriële Wetenschappen en Technologie en Biotechniek

Onderwijs is binnen de cluster (Bio)Technologie al van bij de start gestoeld op het aanleren van degelijke technologische kennis, de daarbij aansluitende vaardigheden en de nodige werkatitudes, zonder daarbij het maatschappelijk aspect uit het oog te verliezen. Vanuit de vorige beleidscyclus hebben binnen de opleidingen van de cluster onder andere de **autonomieversterkende leeromgeving** en een **pragmatische talentwerking** ter ondersteuning van de intrinsieke motivatie van studenten hun intrede gedaan. Vanuit de overtuiging om in de toekomst zo veel mogelijk kwaliteitsvolle technologische profielen vanuit Odisee te laten uitstromen, werd beslist om in de komende periode voluit te focussen op het strategisch programma 2027 en de daaruit voortvloeiende strategische projecten. Hieronder worden de voornaamste onderdelen van het onderwijsbeleid binnen de cluster (Bio)Technologie opgesomd:

- De focus zal de komende jaren vooral liggen op de implementatie en de uitrol van het strategisch project IKCO (Instellingsbreed kader voor curriculumontwikkeling). Op korte termijn ligt de focus vooral op de **professionalisering van de opleidingsteams in de nieuwe onderwijskundige elementen uit het instellingsbrede kader**. Er wordt ook gestart met de implementatie van IKCO aan de hand van het uitwerken van de nodige ondersteunende beleidsteksten (rond onder andere keuze- en toetsbeleid) en door de aanpassing van het onderwijsaanbod. Het bepalen van de professionele kern en de respectievelijke persona's van de opleidingen kreeg het voorbije jaar vorm. Projecten die bij de implementatie van IKCO in het oog springen zijn 'gedifferentieerd onderwijs', 'eigenaarschap' en 'geïntegreerd evalueren'. Deze projecten spelen een cruciale rol in de implementatie van het instellingsbreed onderwijskader en ze zullen de opleidingen binnen (Bio)Technologie in staat stellen om inclusie en diversiteit nog beter vorm te geven.
- De focus van het onderwijs binnen (Bio)Technologie komt nog meer te liggen op **autonoom leren en eigenaarschap bij de student** leggen. Hierbij zal digitalisering een belangrijke rol spelen.
- In het kader van levenslang leren hebben opleidingen actief ingezet op de ontwikkeling van **micro-credentials**. Vanuit het bestaande curriculum van de opleiding werd gewerkt aan een navormingsaanbod om externen bijkomend te professionaliseren.
- Het strategisch project rond de graduaatsopleidingen krijgt verder vorm binnen (Bio)Technologie door het uitwerken en implementeren van de kwaliteitszorg. De dossiers van de **accreditatie van de reeds opgestarte graduaatsopleidingen** binnen

de cluster krijgen steeds meer vorm. Ook werd besloten om het aanbod van graduaatopleidingen uit te bereiden met het graduaat Hernieuwbare Energiesystemen. Het curriculum van dit nieuw graduaat wordt cocreatief uitgewerkt vanuit verschillende opleidingsteams en is gestoeld op de IKCO-principes.

- Er werd **geïnvesteed in onderwijsondersteuning voor de cluster met drie halftijdse ankers** onderwijs en kwaliteit). Zij richten zich op de ondersteuning van zowel de professionele bacheloropleidingen als de graduaatopleidingen. Naast de grote onderwijskundige projecten - zoals IKCO, gedifferentieerd onderwijs, leergroepen ... - ondersteunen zij ook de digitalisering van het onderwijs van de cluster.

Onderzoek is binnen de cluster (Bio)Technologie de motor voor innovatie. Die innovatie zorgt voor een doorgedreven professionalisering van het onderwijzend personeel en wapent studenten met state-of-the-art technieken die in het werkveld sterk gewaardeerd worden. Het is ook een manier om vanuit de cluster (Bio)Technologie nieuwe kennis te creëren en te injecteren in het werkveld. Dit geeft naast een onderwijskundige ook een maatschappelijke meerwaarde aan de verworven kennis en vaardigheden. Dit zijn de voornaamste pijlers in het onderzoeksbeleid binnen de cluster (Bio)Technologie:

- De consolidatie en borging van de onderzoeksactiviteiten, partnerschappen en maatschappelijke dienstverlening van de bestaande onderzoekskernen Salto (Sint-Niklaas), Aqua-erf (Sint-Niklaas), DuBIT (Aalst) en UCE (Gent). Focus ligt op het behoud van de externe financiering om de omkadering en de investeringen op peil te houden. Ook wordt er actief ingezet om ook in andere onderzoeksdomeinen nieuw maatschappelijk relevante onderzoekskernen uit te bouwen.
- De onderzoeksinfrastructuur en het partnernetwerk dienen verder verstevigd en uitgebouwd te worden. Het is van cruciaal belang om de financiering te laten groeien, zowel intern via projecten PWO (praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek) en RBV-middelen (recuperatie bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers) als extern via extern gefinancierde onderzoeksprojecten als maatschappelijke dienstverlening.
- Het doel is om het aandeel extern gefinancierde projecten te laten groeien in co-creatie met het werkveld en andere onderzoeksinstellingen. Ook de samenwerking met andere onderzoekskernen binnen Odisee zou op termijn moeten verhogen. Enkele initiatieven werden hiervoor al uitgewerkt.
- Nog meer dan nu het geval is moeten onderzoeksresultaten doorstromen naar de verschillende opleidingen (binnen en buiten) de cluster. Het aantal studenten dat (via bijvoorbeeld bachelorproeven) meewerkt in onderzoeksprojecten zal toenemen. Het voorbije academiejaar werd de link met permanente vorming meer gelegd, door het opstarten van nieuwe opleidingsinitiatieven.
- Om kennis en innovatie zo ver mogelijk te laten doordringen tot bij alle stakeholders, is de verspreiding van onderzoeksresultaten een aandachtspunt. We focussen daarbij op een stijging van het aantal wetenschappelijke en vulgariserende artikels en lezingen maar ook op het realiseren van concrete producten.

Bijkomend werden ook de eerste stappen gezet om de **resultaten van de enquête rond psychosociaal welzijn op te volgen**. Er is nood aan verbinding en efficiëntie waarbij docenten zich kunnen focussen op hun kerntaken. Doel is om de noden komend academiejaar nog meer te concretiseren aan de hand van focusgesprekken waarbij een open dialoog gevoerd wordt met respect voor alle belanghebbenden. Vervolgens zal een gepast actieplan uitgewerkt worden.

2.1.2 Studiegebied Gezondheidszorg

Er werden verdere stappen gezet voor de vorming van **professionele leergemeenschappen** binnen het studiegebied.

- De **PLG onderwijsontwikkeling**, met als vaste leden de onderwijsankerpersonen, komt voor overleg en inspiratie op regelmatige basis samen. De onderlinge taakverdeling werd helder gesteld en sinds oktober 2022 is Wouter Coussement als procesbegeleider opgevolgd door Anne Devesse.
- De **PLG onderzoek** in de cluster Gezondheidszorg werd hertekend. Na vele afstemmingsgesprekken met de DIROH en met de vele onderzoekers werden de speerpunten gedefinieerd. Per speerpunt werd een speerpuntcoördinator aangesteld die voor 20 % instaat voor het stimuleren van onderzoek binnen het speerpunt en het grijpen van kansen om waar mogelijk over speerpunten heen samen te werken. Marijke Van Moorhem stemt op regelmatige basis af met het team van speerpuntcoördinatoren.
- In de cluster werd over de opleidingen heen een **PLG sociale vaardigheden** opgericht. Er wordt nagegaan welke theorielessen en praktijkoefeningen opleidingsoverschrijdend beschikbaar gesteld kunnen worden (via adaptief leerpad/e-learning/kennisclip/handboek) om op deze manier ademruimte te creëren voor het inoefenen van (opleidings-)specifieke sociale vaardigheden.
- Ook in de opleidingen zelf ontstaan nieuwe PLG-en op basis van het IKCO proces o.a. sprints of inhoudelijke leerlijnen. Er is bij het vormen van professionele leergemeenschappen aandacht voor het betrekken van studenten.
- Ook op allerlei andere manieren worden de **handen in elkaar geslagen in de cluster**.
  - o Vanuit een ESF project wordt verder gewerkt aan drie modules omtrent zorginnovatie onder leiding van IKCO onderwijsondersteuner Nina Callebaut. Het doel is om deze modules ter waarde van 3 studiepunten verplicht te integreren in het basiscurriculum van alle opleidingen van het studiegebied met volgende timing: ERGO/OZ/MBRT/BLT vanaf AJ 23-24 en in VDK/VRK/VPK in AJ 24-25.
  - o ERGO, MBRT, OZ, VPK slaan voor optie 4: Inkomende mobiliteit de handen in elkaar en stellen hun opleidingsonderdelen open voor elkaars inkomende studenten.

Over de opleidingen heen werden allerlei initiatieven genomen naar **implementatie van de drie rode krijtlijnen**:

- **Lean werken rond de professionele kern**
  - o Opleidingen zijn volop stappen aan het zetten, dit gebeurt meestal opleidingsonderdeel per opleidingsonderdeel, dus via pilots. o.a. VPK stagedoelstellingen, MBRT afstudeerproject, VRK sterkere integratie van REG en HAO, ERGO bachelorproef en Ergotherapeutische vaardigheden 1.
  - o De opleidingen VDK, MBRT, OZ, BLT namen deel aan het project 'Professionele kern en OBLR'. ERGO is opgestart in september 2022, VRK zal opstarten in november 2022 en VPK integreerde dit project in de twee drivers voor AJ 22-23.
- **Competentiegericht, efficiënt en geïntegreerd evalueren**
  - o o.a. via interne toetscommissies en pilots met geïntegreerde evaluatie
- **Vormgeving van het onthaaltraject**
  - o Het clusteroverschrijdend onthaaltraject voor campus Brussel opgestart. De vier opleidingen van de campus Brussel, Terranova hebben alvast proactief de handen in elkaar geslagen en realiseerden in AJ 22-23 al een opleidingsoverschrijdend onthaaltraject voor deze 4 opleidingen.

In oktober 2022 ontving de opleiding **Verpleegkunde Odisee** het definitief vastgelegd **accreditatiebesluit** met een positieve beoordeling voor de opleidingsaccreditatie bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor).

2.1.3 Studiegebied Handelswetenschappen en Bedrijfskunde

Proces van onderwijsvernieuwing (IKCO) en professionalisering van docenten

- De IKCO-procesbegeleider is opgeleid en bewaakt voortaan het IKCO-proces binnen de verschillende opleiding van de cluster
- In voorbereiding op toekomstige aanpassingen van de curricula worden binnen alle opleidingen “Persona’s” opgesteld
- Het clusteroverschrijdend project “IKCO-proof onthaaltraject” werd opgestart op campus Brussel samen met de collega’s van de cluster gezondheidszorg
- Er werd een bijkomende ankerpersoon onderwijsondersteuning aangesteld met als focus ICTO
- Een eerste reflectie over de inzet van IKCO-ondersteuners werd gehouden
- Het professionaliseringstraject voor DIR/OH/ankers/IKCO-buddy’s werd afgerond
- Voor de volledige cluster werd in de maand februari terug professionaliseringsdagen georganiseerd met thema’s als digitalisering van het onderwijs, inclusie, differentiatie, ...
- Er wordt actief geparticipeerd aan het OOF-project : doorstroom volwassen studenten en levenslang leren
- Er wordt actief geparticipeerd aan verschillende VSF-projecten met name : duaal leren, analyse kansen hoger onderwijs regio Aalst, EVC-procedures, optimalisatie kwaliteit afstandsonderwijs, DIW-proof opleidingsaanbod

Actualisatie opleidingsaanbod

- Er werden met het oog op de uitbreiding van het opleidingsaanbod 23/24 twee nieuwe micro-degrees ontwikkeld binnen de opleiding Toegepaste Informatica, nl. Artificiële Intelligentie en Cybersecurity
- De startaccreditatie voor het graduaat Sales Support werd bekomen, de voorbereidingen voor de 1ste opleidingsfase afgerond en de opleiding werd succesvol opgestart
- Binnen de opleiding Toegepaste Informatica werd de leerlijn “Artificiële Intelligentie” uitgebreid tot een volwaardig keuzetraject. Verder werd er ook actief geparticipeerd aan de VHORA taakgroep “informatica” die tot doel heeft om tot een transparanter opleidingsaanbod binnen Vlaanderen te komen voor de opleidingen TI en Elo/ICT.

Onderwijsorganisatie en kwaliteitszorg

- De strategische keuze werd gemaakt om de Engelstalige opleiding BBM (Bachelor Business Management, Marketing) te verzelfstandigen als een aparte organisatie-eenheid/opleiding. Hiertoe werd een opleidingshoofd aangesteld en een specifiek kern- en onderwijsteam gevormd.
- In verschillende opleidingen werden deelfases van de interne kwaliteitszorgcyclus Varioso doorlopen
- Voor de opleiding BBM werd een aangepaste Varioso planning opgemaakt.
- Er werd actief geparticipeerd aan het eerste deel van de instellingsreview
- De eerste voorbereidingen voor het behalen van de accreditatie van het graduaat Accounting Administration werden opgestart
- Er werd een efficiëntere overlegstructuur binnen de cluster opgezet

- Aan de hand van een nieuw initiatief, nl. Een driemaandelijke beleidsnieuwsbrief wordt getracht de informatiedoorstroming te verbeteren
- Er werd een eerste analyse gemaakt van de interne personeelsverdeling binnen de cluster
- Er werd een clusterspecifiek Marcom-plan uitgewerkt (o.a. creatie van nieuw videomateriaal) met als focus instroom van volwassen studenten (25+) in o.a. graduat, HAO onderwijs, avondtrajecten

2.1.4 Studiegebied Onderwijs

Strategische projecten binnen Odisee en instap vanuit het studiegebied onderwijs:

- **IKCO (Instellingsbreed kader voor curriculumontwikkeling):** de volledige cluster is betrokken bij de verdere ontwikkeling van een instellingsbreed kader voor curriculumontwikkeling. Het afgelopen werkjaar lag de focus op het bepalen van de professionele kern van een startende leraar en het formuleren van leeruitkomsten op het einde van de opleiding. In een daaropvolgende fase creëren we bouwstenen voor een aangepast curriculum met respect voor gemeenschappelijkheid maar ook eigenheid van opleidingen en zetten we in op flexibele leerwegen.
- **Marketing en Communicatie:** vanuit overleg met de opleidingshoofden en dienst Marketing en Communicatie werd aan strategiebeoordeling gedaan omtrent welke acties worden ondernomen doorheen het academiejaar i.f.v. bekendmaking lerarenopleiding Odisee.
- **Beleidsplan onderzoek:** de cluster onderwijs is gestart met het uitwerken van een beleidsplan. Hierbij wordt nagedacht voor de organisatie van het onderzoek in een groep of meerdere onderzoekscentra, de themazetting en hoe de interne financiële middelen ingezet zullen worden in de komende jaren conform de richtlijnen en reglementen en welke duurzame impact men nastreeft.
- Ook in 2022 blijven we de nodige aandacht geven aan **zelf- en teamzorg**. Als reden van deze continue waakzaamheid kennen we enerzijds de resultaten bij de personeelsbevraging waar verhoogde werkdruk naar voor kwam voor cluster onderwijs maar anderzijds ook een overbeladen curriculum in combinatie met de druk van besparingen de afgelopen jaren.

Samenwerking tussen de lerarenopleidingen, op campusniveau en campusoverstijgend:

- **Samenwerking op elke campus tussen de opleidingen** versterken, werken naar een vierjarige opleiding met twee diploma's (kleuter-lager onderwijs of lager-secundair onderwijs) en die ook zo promoten. Elke campus werkt eveneens naar een eigen identiteit, vanuit de visie van de cluster.
- **Rationalisering en herclustering van de onderwijsvakken secundair onderwijs (SO):** onderwijsvakken die meer dan drie of vier jaar op rij minder dan vijf studenten instroom hebben, worden geschrapt of geclusterd met een ander aansluitend onderwijsvak. Er wordt gewerkt naar een clustering die ook in de secundaire scholen populair is. Daarnaast werd geëxperimenteerd om een aantal onderwijsvakken nog slechts op één campus te organiseren (Brussel of Sint-Niklaas) maar studenten van beide campussen hierop te laten intekenen. Er wordt voor deze SO-opleidingen ook werk gemaakt van professionalisering van docenten op het vlak van modernisering.
- **Uitwerken en promoten van trajecten voor zij-instromers, volwassenen, werkende studenten, inclusief verdere uitbouw (post)graduat.**
- **Een volledig afstandstraject voor het educatieve graduaat** (over campussen heen) uitbouwen.

Communicatie en co-creatie met studenten, docenten en werkveld:

- **Communicatie binnen elke opleiding:** we houden van een transparante en open communicatie naar docenten in elke opleiding. Elke opleiding werkt met een nieuwsbrief (wekelijks, tweewekelijks of maandelijks). Daarnaast bekeken we hoe er sneller en laagdrempeliger kennis kan worden gedeeld – op overlegmomenten met de teams.
- **Vrijstellingenbeleid:** er worden verdere heldere afspraken over vrijstellingen gemaakt over de eigen opleidingen over de campussen heen, ook in overleg met andere verwante opleidingen binnen Odisee.
- **Co-creatie:**
  - studenten en werkveld worden betrokken in de curriculumvernieuwing en een nauwere samenwerking tussen opleidingen wordt verkend.
  - op 5 oktober 2022 was de eerste **CO-creatiedag** op campus Aalst. Meer dan 120 mentoren, directies, beleidsondersteuners en werkveldpartners schreven zich al in om samen na te denken, ideeën uit te wisselen, te vieren en te ontdekken van de opleiding en van elkaar.
  - Om de **professionele kern** van een net-afgestudeerde leerkracht van Odisee te kunnen capteren zijn tal van focusgesprekken geweest tijdens de maand februari 2022. De insteek van studenten, docenten, directeurs, alumni, mentoren en reeds ervaren leerkrachten (zowel binnen Odisee als uit het leerplichtonderwijs) was cruciaal om de focus van onze lerarenopleiding opnieuw scherp te krijgen (zie IKCO-proces).
- **Promotie van onze opleidingen:** op cruciale momenten onze opleidingen telkens extra in de kijker plaatsen (dag van de leraar, SID-ins, infodagen, openlesdagen ...) met extra aandacht voor Campus Brussel die het meest kampt met een dalend studentenaantal.

2.1.5 Studiegebied Sociaal-Agogisch Werk

Het academiejaar 2021-2022 stond voor de drie bacheloropleidingen (Gezinswetenschappen, Orthopedagogie en Sociaal Werk) in het teken van de **VARIOSO-cyclus** (kwaliteit in eigen regie), met als belangrijk moment de spiegelfase in maart 2022 voor de opleiding Gezinswetenschappen, april voor de opleiding Orthopedagogie en mei voor de opleiding Sociaal Werk. Er werd bewust gekozen om de VARIOSO cyclus in eenzelfde periode te laten lopen voor de drie bacheloropleidingen, dit om uitwisseling te stimuleren en vooral ook de koppeling te kunnen maken met het IKCO traject, dit omdat het VARIOSO traject de ambities van Odisee 2027 meenam in verschillende fasen.

De **uitwisseling tussen teams** in de uitrol van IKCO was een aandachtspunt binnen de cluster, en dit op verschillende manieren:

- DIR-OH: door het samen lopen van de VARIOSO cyclus werden alle stappen in deze cyclus ook met besproken en werd er voor oplossingen of optimalisaties gebruik gemaakt van de goede praktijken in andere opleidingen
- OOG (onderwijsontwikkelingsgroep) als professionele leergemeenschap
- Organisatie van een professionaliseringsweek (februari 2022) met verschillende workshops, allen gericht op aspecten van IKCO:
  - Diversiteit in het hoger onderwijs (dekolonisatie, cultuursensitief werken, democratisering hoger onderwijs)
  - Eigenaarschap
  - Hybride lesgeven
  - Inclusieve leergemeenschap

- Lean werken: vergaderen, office 365

En ook op welzijn op het werk:

- Yoga als startsessie
- Telewerk
- Intervisie praktijkbegeleiders: afstand-nabijheid
- Dag van de cluster (mei 2022): met dit jaar geen inhoudelijke workshops, maar focus op welzijn en verbinding, terug komen werken op de campus (met oa een comedieshow van Ebran Demirci en een stellingenspel met docenten)

We nemen de goede praktijken als uitgangspunt voor uitwisseling en werken zo aan verdere bewustwording en vertaling van het IKCO-kader.

We zetten ook de **acties ontwikkeld in de vorige jaren** verder, bijvoorbeeld:

- **Leergroepen in alle opleidingen** (in de eerste opleidingsfase), met als vernieuwend element in 2021-2022 in de opleiding ortho: derdejaarsstudenten kunnen een keuzevak teamcoaching volgen en werken mee als coaches in de leergroepen van de eerstejaarsstudenten
- De **onthaaltrajecten** werden verder uitgebouwd, met focus op een 'sense of belonging', vooral gericht op eerstejaarsstudenten, maar in de opleiding Gezinswetenschappen werd daarnaast bijzondere aandacht besteed aan het onthaaltraject voor studenten uit het tweede en derde jaar, die in een coronaperiode de kracht van de groep medestudenten terug moesten ontdekken

Door het inzetten op verschillende projecten gaven we in de cluster ook invulling aan de strategische doelstelling '**breder scala aan lerenden en afstuderenden**':

- Er werd verder vorm gegeven aan het graduaat Maatschappelijk Werk. De investering van 1,20 VTE vanuit de algemene SAW-personeelsbegroting werd ook in 2021-2022 doorgetrokken, zodat er voldoende ontwikkelingstijd blijft voor deze nieuwe opleiding. De graduaatsopleiding startte ook de VARIOSO cyclus op (stappen: Verkennen, Analyse).
- Verschillende docenten werkten mee aan een handboek "Diversiteit in het hoger onderwijs" (uitgever ASP) (redactie: Mieke Schrooten, Reinhilde Pulinx, Elke Emmers), inclusief de organisatie van een boekvoorstelling/studienamiddag.
- Het project 'Kwalificerende trajecten voor werkenden' van het Europees Sociaal Fonds (ESF): 'GE_START|EN_AVANT'. In 2021-2022 werden twee proeftuinen opgestart voor werkenden (met in totaal 22 deelnemers), met focus op een basismodule grondhoudingen en communicatie en voorbereiding op een EVC procedure zodat een verkort traject in een graduaat of bachelor. Met dit project willen we verdere ervaring opdoen in het aantrekken van werkenden in onze opleidingen.
- De verschillende opleidingen werkten leerladders uit voor de graduaatsstudente Maatschappelijk Werk, alsook verkorte trajecten voor instromers die al beschikken over een graduaats-, bachelor- of masterdiploma.

2.2 Kwaliteitszorg in het hogeschoolonderwijs

2.2.1 Stelsel van interne kwaliteitszorg

De drie kernfuncties van kwaliteitszorg zijn:

1. Zorg voor stabiliteit (kwaliteit borgen) door de bestaande kwaliteit te bestendigen, te zorgen dat geen terugval optreedt en lopende processen en systemen te optimaliseren
2. Energie voor verandering (vernieuwen) door bestaande praktijken in vraag te stellen en de organisatie en haar dienstverlening ten gronde te veranderen. Daarbij gaat bijzondere

aandacht naar permanente professionalisering van het personeel, expertisedeling in open (waar mogelijk internationale) netwerken en innovatieve experimenten.

3. Aandacht voor belanghebbenden (co-creëren en verantwoorden) omdat studenten, onderwijs- en werkveldprofessionals samen onderwijs maken en onderzoek doen. Ze spelen een actieve rol in de publieke validering van onze kwaliteitseisen en geleverde kwaliteit. We leggen ook rekenschap af aan onze belanghebbenden: intern (studenten, personeel en bestuur) en extern (werkveld, partnerorganisaties en overheid).

Kwaliteitsbewaking in eigen regie

In het academiejaar 2019-2020 werd de kwaliteitsbewakingscyclus **ASTOR** afgerond (periode 2014-2020). Vanaf het academiejaar 2019-2020 startten ook de eerste opleidingen met de nieuwe zesjarige kwaliteitsbewakingscyclus, **VARIOSO** (periode 2019-2027). Die bestaat per opleiding uit zes stappen, gespreid over vier academiejaren:

- Verkennen (V) van noden en opportuniteiten met studenten en werkveldpartners
- Analyseren (A) van gegevens en screenen van onderwijskwaliteit
- Intern reflecteren (Ri) over het profiel van de opleiding, in termen van basiskwaliteit en de ambities van 2027
- Optimaliseren (O) van een kernthema of -proces
- Spiegelen (S) van het zelfbeeld: de bachelors spiegelen hun kwaliteitsprofiel aan het oordeel van externe peers, onder supervisie van de VLUHR-cel Kwaliteitszorg; voor de graduataten valt deze stap samen met de externe accreditatie onder supervisie van de NVAO.
- Opvolgen (O) van aanbevelingen met leidinggevendenden

De VARIOSO-cyclus

Groen: input stakeholders
Blauw: eigenaarschap onderwijsteam
Lichtblauw: betrokkenheid directie
Rood: oordeel externe commissie

- Conform European Standards and Guidelines
- Cocreatie met stakeholders centraal.
- Zesjarige kwaliteitscyclus in verbinding met continue beleidscyclus.
- Focus op innovatie, verbetering en ontwikkeling.
- Aandacht voor opvolging van leerpunten en publieke transparantie.

Meer informatie op de publieke website: www.odisee.be/kwaliteitsvol-onderwijs

We beschikken voor de uitvoering ervan over ondersteunende documenten waaronder voornamelijk de VARIOSO-planning, VARIOSO-handleiding en de VARIOSO-tools per stap.

Hieronder **overzicht** van welke opleidingen zich in de verschillende fasen bevinden van het VARIOSO-proces tijdens het kalenderjaar 2021-2022:

Verkennen

- Bachelors: Biomedische Laboratoriumtechnologie, Voedings- en Dieetkunde, Elektromechanica, Chemie + banaba Schoolontwikkeling
- Graduataten: Marketing en communicatiesupport, Programmeren, Systeem- en netwerkbeheer, Elektromechanische systemen en Maatschappelijk werk

Analyseren/Reflecteren

- Bachelors: Elektronica-ICT, Energietechnologie, Bedrijfsmanagement, Organisatie en Management, Toegepaste Informatica
- Graduataten: Werforganisatie en Accounting Administration

Optimaliseren/Spiegelen

- Bachelors: Bouw, Gezinswetenschappen, Sociaal Werk, Orthopedagogie

Bevragingen

De dienst Onderwijs en Kwaliteit coördineert en rapporteert een aantal bevragingen die waardevolle beleidsinformatie opleveren voor verschillende geledingen binnen de hogeschool (zoals opleidingen, clusters, diensten, directie). Een kort overzicht van die bevragingen:

- De 'O-experience' studenten (waarbij 'O' staat voor Odisee): de bevraging die peilt naar verschillende aspecten van studeren aan Odisee werd voor het eerst afgenomen in mei 2020. Bedoeling is om dit elk jaar te herhalen. De bevraging wordt afgenomen bij nieuwe studenten en bij studenten die kunnen afstuderen.
- De 'alumnibeovraging': elk jaar bevroegen we onze alumni van de professionele bacheloropleidingen die anderhalf jaar eerder afstudeerden (in december 2021 werden de alumni van diplomajaar 2020 bevroegd). De vragenlijst bestaat uit twee delen: eventuele intrede op de arbeidsmarkt (of vervolgoopleidingen) enerzijds en terugblik op de studies anderzijds.
- 'Feedback aan je docent': in deze semestriële bevraging maken opleidingshoofden een selectie van vakken/docenten waarvoor aan de betrokken studenten feedback gevraagd wordt.
- 'Bachelorproefbevraging': studenten die hun bachelorproef indienen, krijgen de betreffende examenperiode een vragenlijst die peilt naar verschillende aspecten van het proces rond het maken van een bachelorproef.

Naast bovenstaande structurele jaarlijkse bevragingen zijn er nog een aantal kleinere bevragingen die op vraag van een opleiding opgezet kunnen worden, zoals de bevraging stage/werkplekklaren (zowel bij studenten als mentoren). Daarnaast krijgen studenten die zich formeel uitschrijven ook de vraag om een exit-enquête in te vullen.

2.2.2 Stelsel van externe kwaliteitszorg

De accreditatie van de bacheloropleiding **Verpleegkunde** is met goed gevolg afgerond. De rapportering is terug te vinden op www.odisee.be/kwaliteit-verpleegkunde of rechtstreeks op www.odisee.be/sites/default/files/public/2022-10/Rapport_Verpleegkunde_Odisee2022.pdf.

In het kader van de **instellingsreview** die plaatsvindt in het academiejaar 2022-2023 werd in het academiejaar 2021-2022 het verkennende bezoek van de NVAO aan Odisee voorbereid door de Dienst Onderwijs en Kwaliteit. Hiertoe werd een kritische reflectie geschreven die publiek werd ontsloten op www.odisee.be/odisee-2022-een-kritische-reflectie. Het verkennend locatiebezoek vond plaats op 15 november 2021 (campus Dilbeek) waarbij de NVAO-commissie een aantal verdiepende onderzoeksvragen heeft voorbereid. Deze onderzoeksvragen worden beantwoord tijdens het verdiepend bezoek op 27-28 februari-1 maart.

2.2.3 Opvolging aanbevelingen naar aanleiding van interne en externe kwaliteitszorg

De **opvolging** van de interne kwaliteitszorg wordt gegarandeerd op drie niveaus: Niveau opleiding: aandachtspunten uit de VARIOSO-verslagen van de opleiding worden:

- Door DOK op continue wijze in het (voorbereidend) signaalrapport geplaatst.
- Door het opleidingshoofd, indien nodig, in de operationele doelstellingen van de opleiding opgenomen.

Niveau cluster: aandachtspunten van alle opleidingen uit de cluster worden:

- Door DOK op het einde van het academiejaar in een overzichtsmail aan de clusterdirecteur bezorgd.
- Door de clusterdirecteur met de opleidingshoofden besproken en indien wenselijk als operationele doelstelling van de cluster opgenomen.

Niveau instelling: mogelijke instellingsbrede opportuniteiten/ risico's worden:

- Door DOK bij begin van het academiejaar in het (definitieve) signaalrapport aan het directiecomité bezorgd.
- Door het directiecomité besproken met de clusterdirecteurs.

De algemene studentenraad (ASR) krijgt eveneens jaarlijks een update van de gelopen stappen met eventuele aandachtspunten.

De **resultaten** uit de VARIOSO-cyclus en van de externe kwaliteitsbewaking worden transparant gecommuniceerd via enerzijds het personeels- en studentenportaal met alle verslaggeving voor interne stakeholders. En anderzijds de publieke website, hierop staan de verslagen van de externe commissie en opvolgrapport, net als een jaarlijks vulgariserend artikel met grote lijnen in de resultaten)

- Zie www.odisee.be/kwaliteitscultuur
- Elke opleiding beschikt over een eigen kwaliteitsfiche, terug te vinden op de kwaliteitspagina van de opleiding. Vorm de url www.odisee.be/kwaliteit-bedrijfsmanagement (en vervang 'bedrijfsmanagement' door de naam van de gezochte opleiding).

2.3 Curriculumzorg

In december 2019 werd in Odisee een kader voor curriculumopbouw en onderwijsorganisatie voorgesteld: het instellingsbreed kader voor curriculumontwikkeling of IKCO. Het bestaat uit bindende principes en criteria waaraan de curricula en de onderwijsorganisatie bij Odisee moeten voldoen. Het kader heeft als doel meer ruimte te creëren voor studenten en docenten om te experimenteren met de Visie 2027.

Ten laatste in het academiejaar 2022-2023 hebben alle teams (professionele bachelors, graduaats en banaba's) minstens een eerste stap gezet in de implementatie van dit kader. Dit houdt in dat teamleden geprofessionaliseerd zijn om het kader ingang te laten vinden.

De stand van zaken is als volgt:

- Het eerste beoogde resultaat is gerealiseerd. Het kader is afgewerkt en was het centrale thema van de Odisee-brede onderwijsdag op 10 januari 2020.
- Aan de hand van een IKCO-zelfscan maakten meerdere teams een eerste reflectie over de relatie tussen hun curriculum en de criteria van het IKCO.
- De onderwijskundige projectmanager begeleidde borgingssessies waarin de opleidingshoofden, ankerpersonen en de studiegebieddirecteur reflecteerden over welke waardevolle initiatieven uit de coronaperiode ze willen borgen en hoe die verbonden zijn met de IKCO-principes. De studiegebieden namen acties hierrond op in hun operationele doelstellingen. De projectmanager Basisvoorwaarden gebruikte die sessies bovendien als basis om de basisvoorwaarden beter in kaart te brengen. Daarnaast voerden de projectmanagers diverse voorbereidende begeleidingsgesprekken, onder meer met de pilootteams, in afwachting van de volledige opstart van het hieronder genoemde professionaliseringstraject, die door de coronapandemie wat verlaat werd.
- Via middelen uit het Onderwijsontwikkelingsfonds (OOF) werd in elk studiegebied een procesbegeleider aangesteld die de opleidingsteams ondersteunt om met IKCO aan de slag te gaan. Die procesbegeleiders komen maandelijks samen met de projectmanagers in een intervisiegroep om van elkaar te leren (bijvoorbeeld over de methodieken om teams te begeleiden, de afbakening van hun rol ...).
- In augustus 2020 startte het IKCO-professionaliseringstraject voor ankerpersonen en opleidingshoofden. Hierin krijgen zij inzichten en handvaten aangereikt om de curriculumvernieuwing in hun teams te realiseren. Ze ontwerpen vervolgens een eerste plan van aanpak en realiseren stap voor stap acties met hun team. Twaalf deelnemers uit de vier pilootopleidingen hebben aan vier sessies van het traject deelgenomen. 44 deelnemers uit de eerste volwaardige groep (uit de studiegebieden Onderwijs, Gezondheidszorg en Industriële Wetenschappen en Technologie en Biotechniek) hebben aan een sessie deelgenomen. De aandacht ging vooral naar de IKCO-mindset en naar concrete methodieken en tools om met de teams rond IKCO aan de slag te gaan. Aan het eind van elke sessie volgde een korte retrospectieve over de aanpak. Kort na de sessie volgt een review-moment met de procesbegeleiders. Op basis van die feedback én van de verzamelde leervragen bij de deelnemers krijgt de volgende sessie inhoud en vorm. Ook met de studiegebieddirecteurs van de betrokken studiegebieden wordt individueel tussentijds afgestemd. Die werkwijze maakt snelle aanpassingen mogelijk om tegemoet te komen aan de leervragen en wensen van de deelnemers.
- Om de baan vrij te maken voor de realisatie van IKCO moeten een aantal zogenaamde basisvoorwaarden vervuld worden, zoals wijzigingen op het vlak van onderwijsorganisatie, personeelsbeleid, administratieve flow, planning van het academiejaar ... Half juni (later dan initieel gepland door de coronapandemie) werd een eerste inventarisatie van die basisvoorwaarden opgeleverd die aansluit op de IKCO-criteria en een eerste oplijsting van mogelijke quick wins maakt. Hierbij werd ook rekening gehouden met de output van de hogergenoemde borgingssessies. Via formeel overleg en focusgesprekken met sleutelspelers in de organisatie werd toegewerkt naar een cultuuromslag en structuren die onontbeerlijk zijn voor het realiseren van IKCO. Een belangrijke verwezenlijking is de totstandkoming van het platform onderwijsorganisatie. Dat bestaat uit vertegenwoordigers van de belangrijkste rollen in de organisatie en heeft tot doel variabele thema's op het raakvlak onderwijs/onderwijsondersteunende entiteiten te verkennen en in co-creatie tot oplossingen te komen.

- Er werd sterk ingezet op communicatie rond IKCO, bijvoorbeeld via infosessies voor de onderwijsondersteunende entiteiten, een reportage in het personeelsmagazine Cozine, een intranetpagina met kennisclips en inspirerende voorbeelden.
- 17 subteams van het Expertiseplatform voor innovatie en onderwijskwaliteit ontwikkelen en/of bieden ondersteuning om opleidingsteams op weg te zetten om met IKCO aan de slag te gaan. Ook het professionaliseringsbeleid wordt momenteel sterker op IKCO afgestemd.

Om de kwaliteit van de curricula te monitoren en op peil te houden, worden periodiek bevestigingen georganiseerd bij studenten, docenten en externe betrokkenen.

Het strategie- en werkingsrapport 2019-2020 (zie bijlage) geeft een overzicht van de onderwijsgerelateerde bevestigingen en de belangrijkste resultaten:

- Coronabevestiging studenten: p. 57
- Coronabevestiging docenten: p. 58
- Alumni-enquête: p. 59
- Bachelorproefenquête: p. 63
- Feedback aan je docent: p. 64
- Opleidingsevaluaties: p. 66
- Stagebevestiging mentoren: p. 67
- Stagebevestiging studenten: p. 67
- Onderwijsgerelateerde aandachtspunten op basis van de rapportering door de ombudsdienst: p. 68
- Interne beroepen van studenten: p. 70
- Interne beroepen van studenten tegen studievoortgangsbeslissingen: p. 71

2.4 Het opleidingsaanbod

Het opleidingsaanbod heeft betrekking op graduaatsopleidingen, bacheloropleidingen, bachelor-na-bacheloropleidingen, postgraduaatsopleidingen, bijscholing en activiteiten in de context van posthogeschoolvorming en permanente vorming (bijscholing en studiedagen).

Opleidingen of delen van opleidingen worden aangeboden in contactonderwijs, op afstand of in gemengde vorm (blended).

Bijlage 2.a geeft een overzicht van het opleidingsaanbod per vestigingsplaats/campus. De adressen zijn terug te vinden op de website van de hogeschool.

2.4.1 Graduaats-, bachelor- en bachelor-na-bacheloropleidingen

De opleidingsprogramma's van de graduaatsopleidingen en de bacheloropleidingen worden jaarlijks en per vestiging/campus opgenomen als bijlage bij het onderwijs- en examenreglement. (OER) Per studiegebied wordt aangegeven of het om dag- en/of avondtrajecten gaat. De programmabeschrijvingen (ECTS-fiches) vermelden per opleiding en opleidingsfase onder andere:

- De onderwijstaal (het Nederlands of een vreemde taal)
- Het aantal studiepunten per opleidingsonderdeel
- De doelstellingen

Voor gedetailleerde informatie over de graduaatsopleidingen, bacheloropleidingen en banaba-opleidingen verwijzen we naar:

- De programmagids / ECTS-fiches
  - [Archief Programmagids / ECTS-fiches](#)
  - [Overzicht van opleidingsonderdelen \(OPO's\) en opleidingsleeractiviteiten \(OLA's\) in de bijlagen van het onderwijs- en examenreglement](#)
- Het opleidingsaanbod 2021-2022 per campus (bijlage 2.a)
- De opleidingsprogramma's 2021-2022 per campus (bijlage 2.b)

2.4.2 Opleidingen in de context van posthogeschoolvorming

Missie van permanente vorming

In het kader van levenslang leren biedt Odisee onder de merknaam Odisee Advanced Education (OAE) een ruim, gevarieerd en kwalitatief hoogstaand pakket van opleidingen die tegemoetkomen aan een maatschappelijk relevante vraag en die in het verlengde liggen van de opleidingen van de diverse clusters.

Daarnaast zijn er ook drie centra voor permanente vorming die een samenwerking zijn tussen Odisee en KU Leuven, met name EHSAL Management School (EMS), de Fiscale Hogeschool (FHS) en de Preventie & Milieu Academy (PMA). Zij maken evenwel juridisch deel uit van de vzw Odisee.

Die vier centra voor permanente vorming zorgen voor een indrukwekkend aanbod dat zich richt tot hogergeschoolden in Vlaanderen en Brussel (zowel pas afgestudeerden als professionals). Het wordt niet enkel (parallel) georganiseerd op de diverse campussen van Odisee (multicampus), maar ook op diverse externe locaties ten oosten (Laakdal) en westen (omgeving Gent) van Brussel. Eén Engelstalig postgraduaat wordt quasi volledig online aangeboden voor een internationaal doelpubliek en is een samenwerking met experts wereldwijd.

De centra voor permanente vorming creëren een netwerk tussen Odisee Hogeschool, de hogescholen en de universiteit binnen de associatie KU Leuven en het werkveld om een maatschappelijk relevante bijdrage te leveren tot het levenslang leren in verschillende domeinen en geniet hiervoor binnen dat netwerk de nodige erkenning.

De werking van permanente vorming

Het aanbod van de diverse centra voor permanente vorming omvat postgraduat (PGO) die beantwoorden aan de decretale vereisten en permanente vorming met getuigschrift (PVG) waarbij een vorm van evaluatie (examinering) leidt tot een attestering. Voor deze opleidingen geldt het onderwijs- en examenreglement Permanente Vorming dat jaarlijks goedgekeurd wordt door de Academische Raad en het Bestuursorgaan van Odisee. Daarnaast zijn er talloze initiatieven (seminaries, studiedagen, workshops, congressen ...) die vallen onder permanente vorming met attest van deelname (PVA). De centra voor permanente vorming ontwikkelden ook enkele opleidingstrajecten in het kader van contractonderwijs.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal unieke opleidingstrajecten tijdens het kalenderjaar 2022 van OAE, EMS, FHS en PMA, opgedeeld in postgraduat (PGO), permanente vorming met getuigschrift (PVG) en permanente vorming met attest van deelname (PVA).

	PGO	PVG	PVA	In company
OAE	17	71	86	72
EMS	9	14+13 ¹	12	2
FHS	3	143	7	0
PMA	0	8	2	0

Kwaliteitszorg

In het kader van de kwaliteitsopvolging in eigen regie (naar een co-creatieve kwaliteitscultuur) zijn de processen van de centra voor permanente vorming ook opgenomen in de VARIOSO-cyclus. Met deelname aan de VARIOSO-cyclus willen de centra voor permanente vorming zich niet alleen inpassen in de interne bewakingscyclus van Odisee, maar ook hun werking nog beter afstemmen op elkaar en op de algemene werking en dienstverlening van de hogeschool.

2.5 Samenwerkingsverbanden in het kader van de onderwijsverstrekking

Samenwerkingsverbanden zijn voor Odisee belangrijk, omdat co-creatie één van de grote pijlers is van onze strategische Visie 2027: duurzaam, inclusief, wendbaar in co-creatie. Odisee wil inzetten op co-creatie “omdat excellente relaties met studenten en werkveld ons continu sensibel maken voor de groeiende diversiteit aan noden en behoeften. Die complexe uitdagingen van de toekomst kunnen we enkel succesvol aangaan samen met onze belanghebbenden” (zie webpagina [Missie, strategie en kwaliteit](#)). Die aandacht voor co-creatie en samenwerking met het werkveld vinden we ook terug in het instellingsbreed kader voor curriculumopbouw (IKCO). Eén van de vier ontwerpprincipes ervan is ‘actief leren in authentieke en co-creatieve contexten’, met daaronder als belangrijkste criterium het ‘groeipad naar co-creatie’. Ook alle overige criteria die aansluiten bij het genoemde ontwerpprincipe nodigen opleidingen uit om samen te werken met het werkveld.

Bij het vormgeven van samenwerkingsverbanden kan Odisee terug plooiën op een rijk netwerk. Dit blijkt onder meer uit:

- Het Match Making Event Werkplekieren van de graduaatsopleidingen bedrijfskunde op campus Brussel: hiervoor schrijven elk jaar een 50-tal bedrijven en organisaties in uit de publieke en privésector. Ook in de graduaatsopleiding maatschappelijk werk werd er een Match Making Event Werkplekieren georganiseerd en dit in het Gemeenschapscentrum De Pianofabriek in Sint-Gillis. Er namen 39 organisaties uit het ruime welzijnsveld deel.

Samenwerkingsverbanden in de context van onderwijsverstrekking nemen diverse vormen aan:

- Stages
- Bachelorproeven (begeleiden of jury)
- Werkplekieren
- Praktijkproeven binnen de graduatoren (begeleiden of jury)
- Gastdocentschap
- Projecten waarbij studenten voor en met een bedrijf of organisatie onder andere een product, methodiek of proof of concept ontwikkelen
- Hackatons, projectweken, design labs ...
- Bedrijfsbezoeken en studenten die een opleiding volgen in een bedrijf of organisatie

¹ 14 executive programma’s en 13 microcredentialen.

- Studenten die deelnemen aan een onderzoek in het kader van hun opleiding
- Maatschappelijke dienstverlening en (community) service learning

Al die samenwerkingsopportuniteiten werden in 2020 in een overzichtelijke en aantrekkelijke [brochure voor partners](#) samengebracht. Bovendien benadrukken we hierin dat Odisee steeds openstaat voor co-creatieve samenwerkingen op maat, in lijn met onze strategie en curriculumkader zoals hierboven vermeld.

Een aantal van die co-creatieve samenwerkingen brachten we in 2020 diepgaander in kaart, in functie van de deelname van Odisee aan de ‘systeembrede analyse van co-creatie met het werkveld’ van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Hierin zullen wij, in functie van wederzijdse inspiratie, praktijkvoorbeelden uitwisselen met andere hogeronderwijsinstellingen. Een aantal van die voorbeelden zijn: het integratieproject in de tweede fase van de bachelor Toegepaste Informatica, [#fab4+1](#), de [International Summer School Sustainable Management](#), de [verdiepingsweek rond sociale inclusie](#) in de derde bachelor Orthopedagogie ...

Naast de bestaande corporate partnerschappen, bv. met Voka Metropolitan, Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen of de Colruyt Group werden ook nieuwe partnerschappen opgestart, o.a. met Syntra Midden Vlaanderen of Defensie. Verder vermelden we dat Blikopener voor Odisee een interessant bijkomend kanaal is om samenwerking uit te bouwen waarbij studenten aan de slag gaan met concrete innovatievragen uit bedrijven of organisaties.

In 2022 werden gesprekken opgestart met Voka Oost-Vlaanderen en werd een Letter of Intent ondertekend in kader van een samenwerking binnen het consortium *TENT Together for Entrepreneurship, Networking and Technology*, dat de komende jaren het Wintercircuit in Gent wil transformeren tot een techHUB.

Nadat in 2020 de ASTOR-cyclus (kwaliteitsbewaking voor de periode 2014-2020) afgerond werd, werd de nieuwe cyclus van kwaliteitsbewaking, [VARIOSO](#) (2020-2026), opgestart. Ook in deze nieuwe kwaliteitscyclus staat de samenwerking met het werkveld hoog op de agenda. In drie van de zes stappen is het werkveld betrokken bij het beantwoorden van drie onderzoeksvragen:

- **Verkennen:** wat zijn de belangrijkste opportuniteiten en noden volgens het werkveld en de studenten?
- **Analyseren:** welke info komt naar voor uit de gegevensanalyses en screening van de onderwijskwaliteit door interne peers en externe werkveldvertegenwoordigers?
- **Reflecteren, intern:** welke ambities hebben we als opleiding voor de toekomst?
- **Optimaliseren:** welke werkpunt selecteren we om te optimaliseren?
- **Spiegelen:** hoe beoordeelt een extern panel de kwaliteit van onze opleiding?
- **Opvolgen:** hoe kijkt de directie naar de evolutie van de opleiding?

Alle samenwerkingsmogelijkheden worden uiteengezet in een brochure die beschikbaar is online op odisee.be/sites/default/files/Odisee-samenwerken.pdf.

Verder werkt Odisee samen met KU Leuven en met de partnerhogescholen van de Associatie KU Leuven. Binnen het Voorsprongfonds (innovatiefonds hoger onderwijs) is die samenwerking sinds november 2021 versterkt. Tot oktober 2023 werkt Odisee co-creatief in 21 projecten (zie <https://www.odisee.be/voorsprongfonds-odisee-co-creatief-21-innovatieprojecten> voor een overzicht van de projecten). Binnen de projecten wordt

samengewerkt met hoger onderwijs-instellingen binnen de Associatie KU Leuven, maar ook daarbuiten met onder andere de vrije hogescholen en andere.

Binnen de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) werkt Odisee samen met alle Vlaamse hogescholen.

Daarnaast bestaan er nog heel concrete initiatieven rond onderwijsverstrekking:

- Postgraduaat Sociale en Geestelijke Gezondheidszorg: Centrum voor geestelijke gezondheidszorg Dender en Waas, Psychiatrisch centrum Sint-Hiëronymus, Psychiatrisch centrum Sint-Lucia
- Postgraduaat Wondzorg: Wondzorgvereniging CNC en vzw Centrum voor nascholing en posthogeschoolvorming (CNPV)
- Postgraduaat Palliatieve Zorg: Erasmushogeschool en Forum Palliatieve Zorg
- Postgraduaat Neurologische Zorg: Belgische Vereniging voor Neuroverpleegkundigen (BVNV), Hogeschool UCLL, Hogeschool Vives, Arteveldehogeschool
- Postgraduaat Hoofdverpleegkundige: NVKVV
- Postgraduaat Prehospital Life Support: Cupola en AZ Sint-Blasius
- Postgraduaat Wondzorg: Wondzorgvereniging CNC en vzw Centrum voor nascholing en posthogeschoolvorming (CNPV)
- Postgraduaat Revalidatiezorg: RevArte, Vitaz, AZ Sint Blasius

- In de cluster Bedrijfskunde
  - wordt samengewerkt met de Haute Ecole Galilée aan een bidiplomerings traject voor de opleidingen Organisatie en Management en Bedrijfsmanagement.
  - werkt het graduaat Marketing- en Communicatiesupport voor de oefenfirma als onderdeel van intern werkplekieren in de eerste opleidingsfase samen met diverse werkveldpartners (Burger King, Manhattn's, Miglot, Crocky), waarbij de studenten een praktijkvraag van het werkveld voorgelegd krijgen. In de tweede opleidingsfase wordt samengewerkt met 7 Brusselse non-profitorganisaties in het kader van de non-profitweken als onderdeel van intern werkplekieren, waarbij de output van de studenten ook effectief door de organisaties gebruikt wordt.
  - Wordt voor het postgraduaat "Ondernemen" samengewerkt met HoGent
  - Wordt binnen de opleiding Bedrijfsmanagement, afstudeerrichting Financiën en Verzekeringen samengewerkt met de Febelfin Academy. We fungeren hierbij als examencentrum voor de functie van "kredietbemiddelaar" en organiseren samen voor studenten een "bankspel".
  - Studenten kunnen taalexamens "Frans" afleggen bij de Chambres de commerce de Paris

- In de studiegebieden Industriële Wetenschappen en Technologie en Biotechniek wordt er samengewerkt met:
  - Siemens voor lessen rond de programmable logic controllers (PLC's) voor Volvo en voor het duaal traject binnen de opleidingen Energietechnologie en Elektromechanica;
  - DAVALON, Knowledge in Pet Coaching (Nederland) voor de postgraduat Animal Behaviour Technician en Clinical Animal Behaviourist;
  - Confederatie van Immobiliënberoepen (CIB) en Sociaal fonds 323 voor de ondersteuning van vastgoedstudenten met data en tools;

- Beroepsinstituut van vastgoedmakelaars (BIV) voor de erkenning als vastgoedmake-laar;
  - ArcelorMittal en VSV (Vlaamse Stichting Verkeerskunde) waarbij Odisee opleidingen voorziet;
  - Vakvereniging Belfa (Belgian Facility Association) voor de participatie aan Think Tank Energie en Mobiliteit;
  - RTC (Regionaal Technologie Centrum) Oost-Vlaanderen en de sectororganisaties Constructiv Oost-Vlaanderen en Embuild (voormalig Confederatie Bouw);
  - Artes, Eiffage, Hye, Jan De Nul en Willemen Infra voor projectwerken.
- In het studiegebied Onderwijs wordt samengewerkt met:
    - Arteveldehogeschool voor de postgraduaatsopleiding Leescoach
    - Hogeschool VIVES en FARO voor de opleiding Erfgoed en Onderwijs
    - Met een heel aantal hogescholen en andere partners (stad Gent, Freinetbeweging, FOPEM, ...) voor het postgraduaat Freinet
- In het studiegebied Sociaal-Agogisch Werk wordt samengewerkt met:
    - Erasmushogeschool Brussel voor de Bacheloropleiding Sociaal Werk voor Volwassenen (bidiplomerings)
    - Netwerk docenten voor diversiteit, in samenwerking met UCLL, inclusief de uitgave van een boek “Diversiteit in het hoger onderwijs” (redactie: Odisee en UCLL)
    - Brussel blijft de habitat waarin we ons onderwijs vorm geven en zoeken naar samenwerking. Waar mogelijk werken we samen met de VGC, bv. voor het graduaat Maatschappelijk Werk (werkplekieren), maar ook voor het Brusselse buddyproject in SW (1ste opleidingsfase)
    - Verder werken we samen met een ruim scala aan verenigingen en organisaties in het ruime Brusselse en Vlaamse welzijnsveld; dit is zo in alle opleidingen, een paar voorbeelden:
      - EXPOO, Gezinsbond, Vaderklap, Encounter Vlaanderen vzw, Vzw De Brug, Ferm Thuiszorg, CKG 't Kapoentje, DOMO vzw en Awel, voor de opleiding Gezinswetenschappen, vaak in het kader van de projectwerking, 2de opleidingsfase
      - Het CSL project in de opleiding Gezinswetenschappen, gestart met Awel, werd uitgebreid met een samenwerking met Zelfmoordlijn en opvoedingstelefoon (de Keerkring vzw)
      - Organisaties zoals Randstad, Adecco, Akkodis zijn opdrachtgevers voor studenten SW, afstudeerrichting personeelswerk, om een onderzoeksvraagstuk uit te spitten (project HRM)
      - Cachet vzw en De Link vzw, deelwerking TAO voor de opleiding Orthopedagogie, voor verschillende opleidingsonderdelen waar er uitdrukkelijk ingezet wordt op ervaringsdeskundigheid
      - Kenmerkend voor de opleiding sociaal werk is de samenwerking met burgerinitiatieven (sociaal schaduwwerk), vb. Wijkacademie Molenbeek, Insalet, CSL
      - Ook voor de bachelor/graduaatsproeven werken we in alle opleidingen samen met het werkveld en dit door oproepen te lanceren tot indienen van projectideeën en/of vragen verspreid in het werkveld. Organisaties kunnen hierop intekenen (vb. ba orthopedagogie)

Tussen Odisee en KU Leuven werd ook een samenwerkingsovereenkomst afgesloten rond permanente vorming in Brussel. De samenwerking werd in 2018 verruimd met activiteiten inzake preventieadviseur, milieucoördinator en veiligheidscoördinator. Tegelijk werden de vormingsactiviteiten die in het verlengde liggen van de professionele bacheloropleidingen van de studiegebieden van Odisee uit de samenwerking gelicht en opgenomen door Odisee Advanced Education (OAE).

Vanaf oktober 2019 is het aanbod aan permanente vorming rationeel opgedeeld tussen enerzijds de trajecten die louter aansluiten op de professionele bacheloropleidingen en graduaatsopleidingen van de studiegebieden van Odisee en gegroepeerd werden onder OAE en anderzijds de trajecten die een samenwerking zijn tussen Odisee en KU Leuven (EMS, FHS en PMA).

2.6 Activiteiten op het gebied van afstandsonderwijs

Een aantal opleidingen worden aangeboden in afstandsonderwijs. Wanneer dat het geval is, wordt het aangeduid in de programmabeschrijvingen. Vanaf 2022-2023 ging de educatieve graduaat in 100% afstandsonderwijs van start, dit is nieuw in ons aanbod en uniek in Vlaanderen.

In alle opleidingen werd in 2021-2022 contactonderwijs gecombineerd met afstandsonderwijs, we spreken van blended onderwijs. Dat was het rechtstreekse gevolg van de coronapandemie maar het is duidelijk dat het onderwijs in de toekomst een combinatie van contact- en afstandsonderwijs zal blijven. Daar waar het ten dienste staat van het leren van studenten worden digitale tools ingezet.

2.7 Onderwijs- en examenreglement (OER)

Er bestaat een onderwijs- en examenreglement (OER) voor de graduaatsopleidingen, bacheloropleidingen en banaba-opleidingen (zie bijlage 2.c) alsook een onderwijs- en examenreglement voor de opleidingen in de context van permanente vorming (zie bijlage 2.d).

Het OER wordt jaarlijks opgesteld door het Overlegplatform Onderwijsorganisatie (OPOO) van Odisee. In het OPOO zetelen alle betrokken geledingen van Odisee: studenten, opleidingen/clusters, trajectbegeleiders, de ombudspersoon, juristen en de ondersteunende diensten.

Het OPOO volgt de decretale wijzigingen en richtlijnen inzake OER-aangelegenheden in ruime zin op. Zij volgt, onder meer via de deelname aan het Expertforum OER van de Associatie, de evoluties op in het hogeronderwijslandschap. Het OPOO ontwikkelt een eigen visie op die wijzigingen, zet een beleid uit en doet concrete voorstellen voor implementatie in Odisee, steeds vertrekkend vanuit de missie van de hogeschool. Als de voorstellen grote impact hebben op de onderwijs- en examenorganisatie toetst het OPOO die af in de O-Raad.

Het OPOO finaliseert de tekst van de onderwijs- en examenreglement voor het volgende academiejaar, die daarna ter goedkeuring via de bevoegde organen aan het Bestuursorgaan wordt voorgelegd.

2.7.1 Onderwijsreglement

Het onderwijsreglement is opgenomen als bijlage 2.c bij dit jaarverslag. Voor de bepalingen over het studiegeld (inschrijvingsgelden) wordt verwezen naar afdeling 2, art. 11 en voor het overzicht van de studiegelden (inschrijvingsgelden) wordt verwezen naar de 'Bijlage reglement studiegelden'

De toelatingsvoorwaarden, ook voor buitenlandse studenten, zijn opgenomen in afdeling 1, art. 1 tot en met art. 5.

Voor bijkomende gegevens in verband met de buitenlandse studenten (aantallen, land van herkomst, gevolgde opleiding ...) wordt verwezen naar de Databank Hoger Onderwijs (DHO). Het beleid ten aanzien van de doorstroming van afgestudeerden wordt beschreven onder de titel 'uitstroombegeleiding'.

2.7.2 Examenreglement

Het examenreglement is opgenomen als bijlage 2.c bij dit jaarverslag. Het beleid over vrijstellingen wordt uiteengezet in art. 25 en 26.

2.8 Begeleidingsmaatregelen

2.8.1 Instroombegeleiding

De volgende jaren wordt bekeken hoe bestaande initiatieven kunnen worden uitgebreid naar secundaire scholen naar aanleiding van de dalende instroom. De dienst Studieadvies blijft onder STUVO ondergebracht en richt zich vooral op individuele studiekeuzegesprekken van toekomstige en huidige studenten, het beantwoorden van de toenemende vragen (onder meer via studieadvies@odisee.be), de rolmodellenwerking en het geven van inhoudelijke informatie aan secundaire scholen en andere partners over studeren in het hoger onderwijs. De acties en activiteiten die vallen onder het domein Relaties secundair onderwijs van de dienst Marketing en Communicatie zijn enerzijds gericht naar secundaire scholen en centra voor leerlingenbegeleiding, als belangrijke actoren en intermediaren in het studiekeuzeproces, en anderzijds naar onderwijszoekenden en hun ouders. De uitbouw van een sterke talentgerichte instroombegeleiding verstevigt bovendien onze marktpositie en visibiliteit.

Communicatie-acties en ondersteuningsacties naar secundaire scholen (dienst Marketing en Communicatie)

Educatief aanbod

Odisee organiseerde voor leerlingen uit de derde graad secundair onderwijs diverse workshops die hen op een creatieve manier laten kennismaken met het hoger onderwijs en met de leerstof uit het secundair onderwijs. Door de coronapandemie konden heel wat workshops fysiek niet doorgaan. Er werd wel een digitaal aanbod aangeboden. Vanaf 2022-2023 kunnen workshops opnieuw fysiek plaatsvinden.

Het Educatief aanbod voor de derde graad secundair onderwijs wordt online beschikbaar gesteld via odisee.be/samenwerking-met-scholen.

Het educatief aanbod werd online verstuurd in juni en september 2022, alsook naar alle secundaire scholen met minstens een derde graad aso en tso in Vlaanderen, alsook centra voor leerlingenbegeleiding en leraren. In de mail wordt het principe van het educatief aanbod toegelicht en wordt verwezen naar de website odisee.be/samenwerking-met-scholen en het e-mailadres educatiefaanbod@odisee.be. Het aanbod richt zich vooral tot leerkrachten die hieruit een selectie kunnen maken. Het aanbod is geëvalueerd en als gevolg daarvan werden nieuwe workshops aangeboden en andere, minder succesvolle workshops geschrapt.

De workshops zijn onderverdeeld in vijf domeinen: Wetenschappen en technologie, Welzijn en maatschappij, Economie en maatschappij en Studiekeuzebegeleiding.

In september 2022 werd opnieuw een gedrukte poster met het volledige aanbod verspreid naar relevante secundaire scholen.

Ambassadeurschap

Het ambassadeurschap houdt in dat Odisee-studenten naar hun vroegere secundaire school gaan om er als ervaringsdeskundige hun opleiding en hogeschool voor te stellen. Voor studiekeuzers is dit een belangrijke schakel in het studiekeuzeproces. Ze komen te weten hoe generatiegenoten de overstap van secundair naar hoger onderwijs ervaren, hoe moeilijk de diverse vakken zijn, wat er verwacht wordt qua examens of taken en op welke begeleiding en ondersteuning ze kunnen rekenen. Dit alles wordt door de student-ambassadeur persoonlijk ingekleurd: hoe goed is het gelukt, wat liep er goed of fout ... Dat maakt het verhaal voor de leerlingen zeer herkenbaar en toegankelijk.

Het initiatief wordt bekendgemaakt via website, Facebook, studietrajectbegeleiders ... Studenten worden actief aangemoedigd om als ambassadeur naar hun vroegere school te gaan. Vanaf het academiejaar 2022-2023 kunnen de bezoeken opnieuw fysiek plaatsvinden.

Rolmodellenwerking

STUVO Technologicampus Gent neemt deel aan het project 'Rolmodellen', een samenwerkingsverband van de Gentse hogescholen en Universiteit Gent. Vanaf het academiejaar 2022-2023 neemt ook de KU Leuven, campus Gent deel aan het project. Het project heeft als doel laatstejaarsleerlingen te sensibiliseren over leren en leven in het hoger onderwijs. In 2022 kunnen we opnieuw volop fysiek gaan. In Brussel nemen we deel aan het A-crewproject (rolmodellenproject) van de Associatie KU Leuven. De rolmodellenwerking heeft niet de bedoeling om rekruterend te werken. Het initiatief wordt georganiseerd vanuit de Associatie Gent en Leuven.

Infosessies studiekeuzebegeleiding en versterking netwerking secundaire scholen

De medewerkers 'Studieadvies en Jobservice' namen deel aan **diverse infoavonden en -momenten** in (een 30-tal) secundaire scholen over heel Vlaanderen. Hun sessies '**Succesvol kiezen**', '**Studeren in het hoger onderwijs**', '**Je slaagkansen bepaal je zelf**' of '**Kies met je hart want dat klopt altijd**' hebben als doel leerlingen en/of hun ouders op een neutrale manier te informeren over de structuur van het hoger onderwijs, de flexibilisering, diverse aspecten van het studiekeuzeproces, het leerkrediet, de studievoortgangmaatregelen en de studentenvoorzieningen.

Samen met KU Leuven organiseerden we de 'Start-to-study'-avonden (in Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant), bedoeld om leerlingen en hun ouders te informeren over alle aspecten van studeren in het hoger onderwijs. Op bepaalde avonden konden zij ook proeflessen volgen of

sessie volgen met getuigenissen van studenten. Tussen oktober en februari vonden op verschillende locaties in Oost-Vlaanderen, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Vlaams-Brabant sessies plaats. Opnieuw werkten we ook een digitale versie uit waarop praktisch alle scholen hebben ingetekend. Tussen september 2022 en december 2022 werden in bijna 30 secundaire scholen infosessies gegeven. Een aantal infomomenten gebeurden nog digitaal, maar de meerderheid heeft fysiek plaatsgevonden. De drie video's gemaakt over studiekeuze en studeren in het hoger onderwijs gericht naar leerlingen, ouders en volwassenen blijven bestaan. Die video's werden ingezet om de fysieke bezoeken te vervangen. Na het bekijken van de video werd een chatsessie georganiseerd waarbij vragen gesteld konden worden.

De medewerkers 'Studieadvies en Jobservice' namen op vraag van secundaire scholen ook deel aan afstudeermarkten en gaven infosessies – op maat – aan leerkrachten over topics uit het hoger onderwijs. Er werd een programma uitgewerkt om secundaire scholen en centra voor leerlingenbegeleiding te informeren over verder studeren.

De versterking van het netwerk met het secundair onderwijs is een belangrijk actiepoint voor de volgende academiejaren. De pagina <https://www.odisee.be/samenwerking-met-scholen> werd volledig herwerkt en bevat nu op een overzichtelijke manier van alle activiteiten die we aanbieden aan de secundaire scholen. Daarnaast is een brochure rond onze dienstverlening naar secundaire scholen uitgewerkt die verstuurd werd naar de directeurs van alle relevante secundaire scholen.

Als gevolg van de integratie van graduatanten in Odisee werd de presentatie 'Baan je een weg in het hoger onderwijs' aangepast en kunnen we nu ook tso- en bso-richtingen (uitstroomrichtingen) gericht en op maat informeren.

Samenwerkingsverbanden stuurgroep SID-in

Een belangrijk informatiekanaal voor studiekeuzers zijn de **Studie- en informatiedagen (SID-in)**, georganiseerd door de centra voor leerlingenbegeleiding, met ondersteuning van het departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap,.

Odisee nam deel aan alle SID-in-beurzen in Vlaanderen met telkens vertegenwoordigers uit verschillende opleidingen en/of studiegebieden. Op de SID-in-beurzen in Oost-Vlaanderen, Antwerpen, West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant beantwoordde een medewerker 'Studieadvies' specifieke vragen rond studiekeuze en studentenvoorzieningen. Alle SID-in-beurzen vonden in 2022 digitaal plaats.

Informatie over studieresultaten

Het verband tussen de gevolgde studierichting en de prestaties in het secundair onderwijs enerzijds en slagen in het hoger onderwijs anderzijds is een belangrijk thema bij studiekeuzebegeleiding. Dit jaar werden de studieresultaten van oud-leerlingen die hiervoor hun toestemming gaven bezorgd aan alle secundaire scholen via de Associatie KU Leuven.

Communicatie-acties naar onderwijszoekenden

De laatstejaarsleerlingen van het secundair onderwijs en onderwijszoekers worden via verschillende kanalen geïnformeerd over de studiemogelijkheden bij Odisee: infobrochures, website, direct mailing (gedrukt en digitaal), affiches, advertenties/baanaffiches, radiospots,

digitale campagne, chatsessies, Ook een liveshow over studeren in het hoger onderwijs, en drie podcasts over verder studeren werden ontwikkeld. Ook via de sociale media Facebook, Instagram en Twitter wordt informatie verspreid. In diverse folders wordt aandacht besteed aan studeren in bijzondere omstandigheden.

Daarnaast krijgen onderwijszoekenden tijdens infodagen en openlesdagen de gelegenheid om zich via een meer persoonlijk contact te informeren over wat hen te wachten staat. Via het mailadres studieadvies@odisee.be kunnen studievoorzitters vragen stellen rond hun studiekeuze. Leerlingen die dit wensen, kunnen bij een studietrajectbegeleider terecht voor een individueel studiekeuzegesprek. Specifieke communicatie naar onderwijszoekenden wordt gerealiseerd en gecoördineerd door de dienst Marketing & Communicatie.

2.8.2 Doorstroombegeleiding

Maatregelen van studievoortgang

De maatregelen van studievoortgang zijn erop gericht om studenten met een lage studie-efficiëntie tijdig te heroriënteren. Zij zijn opgenomen in het onderwijsreglement, art. 27- art. 34 (zie bijlage 2g.).

De opgedane ervaring rond taalbeleid en taalontwikkelen lesgeven wordt gedeeld met alle geïnteresseerden tijdens studiedagen en workshops voor onder andere scholen voor secundair onderwijs en via publicaties.

Taalbeleid en talenbeleid

De talenbeleidcoördinator werkt samen met de ankerpersonen Talenbeleid in de stuurgroep Talenbeleid. De werking van de stuurgroep Talenbeleid en de taken van de ankerpersonen Talenbeleid zijn omschreven in de Handleiding Bestuur, medezeggenschap en werking die opgenomen is als bijlage in deel 2 van dit jaarverslag.

De opgedane ervaring inzake taalbeleid en taalontwikkelen lesgeven wordt zowel in Vlaanderen, Nederland als Zuid-Afrika gedeeld met alle geïnteresseerden via publicaties maar ook tijdens studiedagen en workshops voor onder andere secundaire scholen.

Het taalbeleid heeft betrekking op het Nederlands. Alle eerstejaarsstudenten in Odisee worden uitgenodigd om een digitale taalscreening in te vullen. Die test, ontwikkeld door KU Leuven, brengt het taalpeil van de eerstejaarsstudenten in kaart. Op basis daarvan wordt per studiegebied of per opleiding een taalondersteuningstraject georganiseerd.

De Nederlandse taalondersteuning is hoofdzakelijk gericht op het bevorderen van de taalvaardigheid voor studie en beroep. Zo zijn er bijvoorbeeld taalmonitoraten 'reflectieverslagen schrijven' of 'academisch schrijven'. Voor de studenten van de graduaatsopleidingen en lerarenopleidingen in campus Brussel kunnen dank zij de financiële ondersteuning van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) twee taalcoaches (1,40 VTE) extra taalondersteuning bieden via individuele taalcoachingsgesprekken maar ook in kleinere groepen.

Sinds 2018 voert Odisee een positief meertalenbeleid als belangrijke hefboom om de ramen en deuren van ons onderwijs wagenwijd open te gooien voor de meertalige en superdiverse realiteit in onze samenleving en onze hogeschool. Meertalige studenten moeten meer dan nu de mogelijkheid krijgen om hun meertaligheid als een talent te bekrachtigen en in te zetten in hun hogeronderwijsloopbaan. We beschouwen daarom de diverse taalachtergronden van studenten als een voordeel en een talent in plaats van een tekort of zelfs belemmering voor het onderwijzen en leren.

Studenten worden bovendien gestimuleerd om een internationale of anderstalige ervaring op te doen en krijgen hierbij ondersteuning. Zo is er bijvoorbeeld taalbegeleiding voor de belangrijkste Europese talen voor studenten die in het buitenland willen studeren of stage lopen. En studenten die in het buitenland gaan studeren of stage lopen kunnen ook een deel van de taallessen via een centrum voor volwassenenonderwijs of talencentrum terugbetaald krijgen.

Daarnaast organiseert een werkgroep bestaande uit docenten, ATP-ers en studenten van diverse opleidingen, diensten en campussen voor allerlei initiatieven onder de noemer “#Odiseeleest” om studenten en personeelsleden meer aan het lezen te krijgen en dus de leesmotivatie te bevorderen.

De taalondersteuning voor docenten is enerzijds gericht op professionalisering rond taalontwikkelen of taalbewust lesgeven en anderzijds op het behalen van de decretaal voorgeschreven taalvereisten. In 2021-2022 namen elf docenten deel aan een workshopreeks C1 Engels. Negen docenten woonden de workshop ‘English as a medium of instruction’ bij.

Voor meer informatie over het taalbeleid, het talenbeleid en de taken van de talenbeleidcoördinator wordt verwezen naar de websites www.odisee.be/talenbeleid en www.odisee.be/odiseeleest

Het Strategie- en werkingsrapport 2021-2022 in de bijlage geeft informatie over het gevoerde talenbeleid en de remediëring van eerstejaarsstudenten op basis van de jaarlijkse taalscreening.

Studie- en trajectbegeleiding in de studiegebieden/opleidingen

Studie- en trajectbegeleiding is in Odisee een dynamisch samenspel tussen de opleidingen en studiegebieden enerzijds en de diensten Studentenadministratie en Studentenvoorzieningen (STUVO) anderzijds. Alle actoren zijn nauw bij het proces betrokken, overleggen structureel, werken samen en ondersteunen elkaar.

Het gevoerde diversiteitsbeleid is gericht op de ondersteuning van kwetsbare studenten (om een vervroegde uitstroom zoveel mogelijk te vermijden) en op inclusie. Sinds 2018-2019 werden een aantal examenfaciliteiten inclusief gemaakt, dit wil zeggen opengesteld voor alle studenten (daar waar ze voordien voorbehouden waren voor studenten met een statuut ‘studeren met een functiebeperking’). UDL (Universal Design for Learning) gaat ervan uit dat een aantal redelijke aanpassingen voor studenten met een functiebeperking ook bruikbaar en zinvol kunnen zijn voor studenten die een andere (leer)nood hebben maar daarvoor niet over een attest met diagnose beschikken. Op die manier wordt ook niet-geattesteerde studenten steun geboden en hebben studenten met een beperking minder het gevoel telkens een uitzondering te moeten vragen, wat minder stigmatiserend is.

De studie- en trajectbegeleiding binnen de studiegebieden en opleidingen van Odisee ondersteunt studenten naar groeiende zelfstandigheid om het eigen ontwikkelingsproces te sturen. Dergelijke begeleiding is proactief en de intensiteit ervan neemt af naarmate de student vordert in het traject en gemotiveerd eigen keuzes kan maken op basis van een realistische zelfinschatting. Een vroege reality check in de opleiding waarbij de verworven competenties geconfronteerd worden met de verwachte competenties is noodzakelijk voor het verkrijgen van dergelijke zelfinschatting. Daarnaast wijzen voldoende strenge studievoortgangmaatregelen studenten op de eigen verantwoordelijkheid voor studiesucces.

De informatieverstrekking omvat, onder andere, een introductie en informatie voor instromers tijdens de onthaaldagen, met onder meer onthaal en wegwijs op de campus, kennismaking met Odisee en meer in het bijzonder met de opleiding, uitdelen en toelichten van belangrijke documenten, wegwijs in ECTS-fiches, competentieprofiel en evaluatie, introductie ICTO met digitaal leerplatform, intranet, Toledo, studentenportaal, rondleiding op de campus, pakketverkoop cursussen, meedelen van de verwachte extra kosten verbonden aan de eerste opleidingsfase, introductie door de studentencoach over studentenparticipatie, introductie van de werking en de contactpersoon Studentendienst. Die kennismakingssessie verloopt vaak in leergroepen. Studenten vinden alle informatie op het studentenportaal.

Ook de onderweggers en afstudeerders worden in veel opleidingen onthaald met onder meer infosessies over stage, opstart bachelorproef, infosessie projecten, keuzevakken en verdiepingssporen. Studenten die een flexibel traject volgen, krijgen tijdens de week voor de start van het academiejaar verschillende mogelijkheden om een workshop te volgen waarin de aanpak en procedure wordt uitgelegd. In een persoonlijk gesprek wordt het individueel studieprogramma (ISP) van die studenten in overleg opgesteld. Valkuilen en opties worden besproken. In veel studiegebieden controleert de dienst Studentadministratie de dossiers. Indien onregelmatigheden worden vastgesteld, wordt contact opgenomen met de student. Informatie over keuzetrajecten, studentenmobiliteit, stagemogelijkheden, verder studeren en dergelijke wordt via collectieve infosessies in de loop van het academiejaar en via info op Toledo doorgegeven.

Alle studenten krijgen ook via de ECTS-fiches informatie over de onderwijsdoelstellingen, die elke docent bij aanvang van de eerste les toelicht. In de cursusomgeving op Toledo vindt de student binnen elk opleidingsonderdeel een link naar de betrokken ECTS-fiche.

De begeleiding begint bij de aanvang van de opleiding. Tijdens de introductieweek (dus voor de start van het eigenlijke leerproces maar na de inschrijving) worden een aantal screenings uitgevoerd. Sommige opleidingen bieden ter voorbereiding hiervan sessies aan. Alle screenings willen startende studenten duidelijkheid geven over hun startpositie voor een aantal competenties of leergebieden. Geen enkele screening heeft als doel om studenten uit te sluiten van de opleiding. Sommige screenings zijn informatief, andere geven de aanzet tot het bijwonen van specifieke monitoraten. Alle screenings hebben een adviserende functie (eventueel met externe doorverwijzing). Het divers instroomniveau voor taalbeheersing Nederlands bijvoorbeeld vraagt een gedifferentieerde aanpak.

Veel studenten leggen de Lemo-test af waardoor ze inzicht krijgen in hun studiemethode en aangespoord worden om een haalbaar actieplan te formuleren voor zichzelf.

Vakinhoudelijke begeleiding wordt aangeboden: de student krijgt de kans om in een differentiatietraject te stappen of te werken met een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) en

teambuildingsessies worden georganiseerd. Individuele reflectiegesprekken en coachinggesprekken behoren tot het aanbod. Bovenstaande opsomming is slechts een greep uit de waaier die wordt aangeboden. In elke fase van de opleiding ontvangt de student regelmatig feedback over de eigen prestaties.

Na elke examenperiode worden de studenten aangemoedigd om individueel bij de docent hun examens in te kijken en constructief te bespreken. Vooral starters en onderweggers maken hier gebruik van. Ze kunnen tegelijkertijd ook langs gaan bij hun trajectbegeleider om het globale resultaat te bespreken met concreet advies en een actieplan met een stimulerende blik op de toekomst en rekening houdend met studie-efficiëntie. Sinds 2015-2016 worden opleidingen gestimuleerd om talentgerichte onderwijsteams (TOT's) te houden. We zetten in op een integraal talentbeleid omdat we zo de intrinsieke motivatie van onze studenten prikkelen en aanzetten tot duurzaam leren.

Het draaiboek (her)oriënteringsbeleid is het resultaat van een hele reeks interviews met de studietrajectbegeleiders van de verschillende opleidingen en wil een kader en praktische richtlijnen aanreiken voor een gestructureerd (her)oriënteringsbeleid voor alle Odisee-studenten. Het draaiboek wordt via mail ter beschikking gesteld van de medewerkers na de eerste en tweede examenperiode.

Studentenbegeleiding door STUVO

De dienstverlening van de dienst Studentenvoorzieningen (STUVO) inzake studie- en trajectbegeleiding is campusgebonden en opleidingsoverschrijdend. Het betreft het aanbieden van gespecialiseerde tweedelijnsbegeleiding die complementair is aan het eerstelijnsbegeleidingsaanbod van de opleidingen en nauw samenhangt met de dienstverlening inzake studentenvoorzieningen. Om de structurele samenwerking te verankeren, werden sinds academiejaar 2017-2018 trajectbegeleiders uit de verschillende opleidingen uitgenodigd in de Stuurgroep Studentenbeleid die de dienstverlening van STUVO uittekent.

In samenspraak met de studie- en trajectbegeleiders van de opleidingen neemt een team van professionele studentenbegeleiders de meer opleidingsonafhankelijke aspecten van begeleiding voor zijn rekening. Op de campussen van Aalst, Brussel en Gent organiseren zij studievaardigheidssessies, waarin telkens een specifiek aspect van studeren in het hoger onderwijs behandeld wordt. Die sessies worden aangeboden aan zowel Odisee- (PO) als KU Leuven-studenten (AO) van de campus. De opleidingen van Campus Sint-Niklaas organiseren de studievaardigheidsbegeleiding zelf, maar studenten kunnen uiteraard ook aansluiten bij het online aanbod van STUVO.

Omwille van de blijvende impact van de coronapandemie werd ervoor geopteerd het aanbod van groepsessies volledig online én campusoverkoepelend (in plaats van campusgebonden) aan te bieden. Het online aanbod staat ook permanent ter beschikking van de studenten op de website en het studentenplatform zodat zij op elk moment naar keuze de sessies kunnen herbekijken.

	Periode	Onderwerp	# sessies	# stud. *
Campusoverkoepelend	Jan-juni	Studiemethode (NL)	1	65
		Studiemethode (ENG)	1	12
		Studieplanning (NL)	1	38
Online		Studieplanning (ENG)	1	5

		Voorbereiding op de examens (NL)	1	94
		Voorbereiding op de examens (ENG)	1	7
	Sept-dec	Studieplanning (NL)	1	25
		Studieplanning (ENG)	1	3
		Studiemethode (NL)	1	70
		Studiemethode (ENG)	1	9
		Voorbereiding op examens (NL)	1	54
		Voorbereiding op examens (ENG)	1	2

* Door het online aanbod kan er geen opsplitsing tussen Odisee-en KU Leuven-studenten gemaakt worden

Daarnaast kunnen studenten van de professionele opleidingen bij de studentenbegeleider(s) van Campus Aalst, Brussel en Gent individueel terecht voor advies en begeleiding bij studieproblemen, al dan niet op doorverwijzing door de studie- en trajectbegeleider van de opleiding. Op Campus Sint-Niklaas nemen de studie- en trajectbegeleiders die taak op zich. Op Campus Brussel en Gent kunnen de KU Leuven-studenten zich individueel laten begeleiden door een medewerker Studieadvies KU Leuven.

Sporadisch komt dit thema ook nog aan bod bij de begeleidingen door de studentenbegeleiders van STUVO. Een overzicht van het aantal begeleidingen (= aantal studenten waarbij één of meerdere gesprekken gevoerd worden):

		totaal	januari - september	oktober - december
Campus Aalst	PO	13	12*	1
	AO	Opgenomen door Studieadvies KU Leuven		
Campus Brussel	PO	80	52*	28*
	AO	Opgenomen door Studieadvies KU Leuven		
Campus Gent	PO	84	32	52
	AO	Opgenomen door monitoraat en dienst Studieadvies KU Leuven		
Campus Sint-Niklaas	PO	Opgenomen door studietrajectbegeleiders		

*gesprekken door de studentenpsychologen; vaak worden deze gesprekken rond studiemethode en-planning gecombineerd met psychologische thema's

Op Campus Aalst en Brussel liggen het aantal begeleidingen qua studiemethode en planning niet heel hoog. Het feit dat de sessies permanent online beschikbaar zijn heeft waarschijnlijk als gevolg dat studenten minder nood hadden aan een persoonlijk individueel gesprek rond dit thema.

Studentenbegeleiders voeren vaak nog korte individuele gesprekken met studenten die informatie vragen over studievoortgangmaatregelen, advies over hoe examens aan te pakken, korte (her)oriënteringsgesprekken, telefoongesprekken met ouders die advies vragen ... Die kleinere interventies worden niet meegeteld in bovenstaande cijfers maar dragen ook in belangrijke mate bij aan de laagdrempeligheid van de meer doorgedreven psychologische begeleidingen die ze ook voor hun rekening nemen (zie studentenvoorzieningen, psychologische en medische begeleiding).

2.8.3 Uitstroombegeleiding

Procedure rond afhaken

Er zijn afhakers die definitief stoppen en dus uitschrijven. Anderen blijven op de hogeschool ingeschreven maar verschijnen niet meer in de lessen en labo's. Die laatste categorie studenten moet in eerste instantie gewezen worden op de gevolgen van hun de facto afhaken op hun leerkrediet en dus op hun verdere studiekansen. Dat is een taak voor de opleidingen.

Via de eerste categorie kunnen we zicht krijgen waarom ze afhaken op het ogenblik dat ze zich effectief uitschrijven. De student vult een uitschrijvingsformulier in op basis waarvan de uitschrijving officieel geregistreerd wordt. Aan de student wordt gevraagd om een online exit-vragenlijst in te vullen die peilt naar de reden van stopzetting. Bij een aantal opleidingen wordt gevraagd om vooraf een gesprek te hebben met de studietrajectbegeleider vooraleer uit te schrijven.

Studenten die willen uitschrijven kunnen informatie vinden via het studentenportaal. Informatie is ook te vinden via heroriënteren/Stopzetten/Odisee (studentenplatform)

Afgestudeerd. Wat nu?!

De sociale dienst van STUVO heeft een pagina <https://www.odisee.be/afgestudeerd-wat-nu> met informatie over de verschillende mogelijkheden na de studie (werken, verder studeren ...) en sociaal-juridische informatie die daarmee samenhangt.

Jobservice

De Jobservice op de verschillende campussen is een gratis dienstverlening voor alle laatstejaars om hen zo snel mogelijk op de arbeidsmarkt te lanceren. Bedrijven en/of organisaties uit de particuliere en openbare sector kunnen op verschillende manieren hun aanbod aan afstuderenden communiceren:

- Via <https://jobservice.odisee.be/> worden interessante vacatures/events/stages... bekendgemaakt.
- Via de jaarlijkse jobfair in Brussel waar elk jaar een zeventigtal bedrijven aanwezig is. In 2021 en 2022 ging de beurs online door.
- Via de jobbeurs op Technologicampus Gent waar meer dan 100 bedrijven en organisaties een standplaats hebben en met laatstejaarsstudenten in contact komen.

Verder worden in een aantal opleidingen, samen met bedrijven, sessies georganiseerd over 'Hoe goed solliciteren'. Studenten leren sollicitatiebrieven schrijven en leren via rollenspelen hoe ze een sollicitatiegesprek kunnen voeren. Op bepaalde campussen wordt dit aangevuld met de mogelijkheid om een loopbaanbegeleidingstraject te starten.

Tot slot werd in 2022 een zoektocht gestart naar een meer up to date ondersteuningsaanbod voor onze huidige studenten in de zoektocht naar een job na hun afstuderen. Er werden gesprekken gevoerd met verschillende aanbieders van vacatures en – databanken. Ook de nood aan gerichte sollicitatietraining en – ondersteuning werd hierin meegenomen. Er werd een vergelijkende studie gemaakt. Het is de ambitie om in 2023 een nieuw (bijkomend) aanbod voor onze studenten te ontwikkelen.

Verderstudeerbeursen

In maart 2022 nam Odisee deel aan de Verderstudeerbeurs van de Associatie KU Leuven. De beurs verliep online en bood afstuderende studenten de kans om opportuniteiten om verder te studeren te verkennen.

Op eigen initiatief organiseerde Technologicampus Gent Odisee in samenwerking met de faculteit Industriële Ingenieurswetenschappen van KU Leuven in maart 2022 ook een jobbeurs en verderstudeerbeurs voor haar studenten in het ICC in Gent. De beurs heeft tot doel om de technologiestudenten van de campussen in Aalst en Gent in contact te brengen met potentiële werkgevers en/of hen informatie te bezorgen over verder studeren, schakelen, en/of doctoreren. Onze opleidingen binnen Odisee Advanced Education worden ook jaarlijks uitgenodigd om hun aanbod te komen toelichten aan de laatstejaarsstudenten.

2.9 Studentengegevens

De gegevens over studenten zijn terug te vinden in de databank hoger onderwijs:
<https://onderwijs.vlaanderen.be>

2.10 Gegevens over de examencommissies van de Vlaamse Gemeenschap

Niet van toepassing.

2.11 Internationale relaties

2.11.1 Internationaliseringsbeleid

Odisee stimuleert studenten en collega's om met een open blik naar de wereld kijken, hun individuele leef- en denkwereld te verruimen en hun verantwoordelijkheid op te nemen in de uitdagingen waar de wereld voor staat. Een wereld die steeds meer internationaal gericht is. Daarom werkt Odisee aan internationale curricula, een internationale leer- en leefomgeving met internationale studenten en personeel, en kansen om kennis van de wereld uit de eerste hand op te doen. Onze afgestudeerden die kozen voor een internationale ervaring zijn internationaal competente werknemers waaraan het werkveld behoefte heeft.

Odisee draagt op die manier bij tot het realiseren van de doelstellingen van de Europese Hoger Onderwijs- en Onderzoeksräume: internationalisering staat in functie van de creatie van een Europese samenwerking met het oog op de verhoging van de onderwijskwaliteit.

Niet enkel binnen Europa wordt die dimensie en kwaliteitsgedachte uitgedragen, Odisee wil ze ook uitdragen buiten Europa. Odisee werkt intercontinentaal samen, verwelkomt studenten en docenten uit alle werelddelen en hecht belang aan internationale solidariteit. Onze acties gaan uit van onze Vlaamse en Brusselse verankering in een multiculturele samenleving en in wederzijds respect met kwaliteitsvolle buitenlandse partners.

2.11.2 Aantal partnerschappen met buitenlandse instellingen

Odisee had in 21-22 samenwerkingsovereenkomsten met 128 partners in het kader van het Erasmus+-programma of andere uitwisselingsprogramma's. Bijlage 2.e geeft een overzicht.

Een samenwerkingsovereenkomst regelt het aantal studenten en personeelsleden dat de instellingen onderling willen uitwisselen. Het beleid is erop gericht met de bestaande partners de samenwerking te optimaliseren, eerder dan nog nieuwe partners aan te trekken.

Pre-corona was 59% van onze partners binnen Europa een actieve partner waarmee er in de afgelopen vijf academiejaren tenminste driemaal een uitwisseling is gebeurd. Hierin was de laatste jaren telkens een lichte stijgende trend te zien.

Voor 2021-2022 is het percentage actieve partnerschappen 54,69% een terugval die te wijten is aan de beperkte mobiliteit tijdens de pandemiejaren. Hierdoor is het vergelijken van dit percentage met de percentages uit de pre-corona jaren nog niet helemaal eerlijk. In de komende jaren verwachten we beterschap.

2.11.3 Gediplomeerden met een significante internationale ervaring

In Odisee streven we ernaar om tenminste 20% van onze afgestudeerden een significante internationale ervaring te laten opdoen tijdens hun opleiding. Een student doet een significante internationale ervaring op wanneer hij 15 studiepunten buiten Vlaanderen verwerft. Pre-corona nam dit percentage per academiejaar gestaag toe. Tijdens de coronapandemie is het aantal internationale uitwisselingen sterk afgenomen. In dit licht zijn de cijfers van 2021-2022 moeilijk te vergelijken met die van de pre-corona tijd. Toch slaagden enkele opleidingen erin om het streefcijfer van 20% te behalen.

Het gemiddeld percentage gediplomeerden dat meer dan 20% significante internationale ervaring opdeed in 2021-2022 in Odisee: 7,9% (pre-corona 15%).

Percentage van opleidingen met meer dan 20% gediplomeerden met significante internationale ervaring in 2021-2022:

Opleiding	Locatie	Percentage
BA Bouw	Aalst	24,2%
BA Business Management	Brussel	20,4%

2.11.4 Inkomende uitwisselingsstudenten

Pre-corona fluctueerde het aantal inkomende uitwisselingsstudenten de voorbije jaren rond de 70 à 80 studenten. In 2021-2022 verwelkomde Odisee ondanks de coronapandemie toch nog 60 inkomende uitwisselingsstudenten, bijna een verdubbeling ten opzicht van het jaar ervoor.

2.11.5 Uitgaande en inkomende personeelsmobiliteit

Voor de uitgaande personeelsmobiliteit tellen we per opleiding hoeveel personeelsleden in het buitenland verbleven in het kader van het Erasmus+ programma of het Global Minds XREI-programma. Die aantallen sommeren we vervolgens over de opleidingen/diensten heen. Onderstaande tabel toont dat er pre-corona veelal een stijging te zien was in het aantal personeelsmobiliteiten. Voor 2021-2022 zien we een sterk herstel in uitgaande personeelsmobiliteit.

Uitgaande personeelsmobiliteit	
2014-15	68
2015-16	70
2016-17	88
2017-18	96
2018-19	89
2019-20	39 (94 gepland)
2020-21	4 (99 gepland)
2021-22	73

Ook herstellen de cijfers aan inkomende personeelsmobiliteit. In het academiejaar 2021-2022 verwelkomde Odisee 48 inkomende personeelsleden, waarvan er 24 virtueel mobiel waren. Zij namen veelal online deel aan de International week van Odisee.

Een nieuwe Erasmus+ subsidieformule, het zogenaamde Blended Intensive Programme (BIP), zorgde voor een toename in het aantal fysiek aanwezige inkomende personeelsleden.

Inkomende personeelsmobiliteit	
2014-15	16
2015-16	12
2016-17	57
2017-18	51
2018-19	22
2019-20	17
2020-21	14 (waarvan 12 virtueel)
2021-22	48 (waarvan 24 virtueel)

2.11.6 Deelname aan Europese onderwijsprogramma's en programma's voor ontwikkelingssamenwerking

Deelname aan Europese onderwijsprogramma's

Odisee kreeg een Erasmus Charter for Higher Education (ECHE) toegekend dat geldig is van 2014 tot en met 2023. Onder het ECHE-nummer 269503-EPP-1-2015-1-BE-EPPKA3-ECHE , PIC 997590002 en Erasmus-code B BRUSSEL 48 neemt Odisee deel aan verschillende KA1- en KA2-projecten van het Erasmus+ programma. Binnen zowel KA103 (met programmalanden) als KA107 (met partnerlanden) worden studenten uitgestuurd en ontvangen voor stage (traineeships) en studie (study) alsook personeelsleden voor een lesopdracht (teaching) of voor professionalisering (training).

Door de coronacrisis is de activiteit binnen KA107 voor 2021-2022 zwaar teruggevallen. Er drie inkomende studenten naar Odisee, 1 uit Rusland en 2 uit Bosnië-Herzegovina en er ging één uitgaande personeelsmobiliteit door naar Bosnië-Herzegovina en twee naar Jordanië.

Voor KA103 staan hieronder de activiteiten voor 2021-2022 per type mobiliteit per lidstaat, zoals ook gerapporteerd aan EPOS vzw:

Student mobility between Programme Countries Belgium Austria 2
 Student mobility between Programme Countries Belgium Croatia 1
 Student mobility between Programme Countries Belgium Denmark 1
 Student mobility between Programme Countries Belgium Finland 10

Student mobility between Programme Countries Belgium France 5
Student mobility between Programme Countries Belgium Germany 6
Student mobility between Programme Countries Belgium Greece 4
Student mobility between Programme Countries Belgium Ireland 7
Student mobility between Programme Countries Belgium Italy 3
Student mobility between Programme Countries Belgium Netherlands 5
Student mobility between Programme Countries Belgium Norway 7
Student mobility between Programme Countries Belgium Poland 2
Student mobility between Programme Countries Belgium Portugal 2
Student mobility between Programme Countries Belgium Slovenia 1
Student mobility between Programme Countries Belgium Spain 13
Student mobility between Programme Countries Belgium Sweden 10

Staff mobility between Programme Countries Belgium Austria 4
Staff mobility between Programme Countries Belgium Denmark 9
Staff mobility between Programme Countries Belgium Finland 2
Staff mobility between Programme Countries Belgium France 1
Staff mobility between Programme Countries Belgium Greece 1
Staff mobility between Programme Countries Belgium Ireland 1
Staff mobility between Programme Countries Belgium Italy 4
Staff mobility between Programme Countries Belgium Malta 3
Staff mobility between Programme Countries Belgium Netherlands 3
Staff mobility between Programme Countries Belgium Norway 2
Staff mobility between Programme Countries Belgium Poland 4
Staff mobility between Programme Countries Belgium Portugal 11
Staff mobility between Programme Countries Belgium Spain 5
Staff mobility between Programme Countries Belgium Sweden 4

Deelname aan programma's voor Ontwikkelingssamenwerking

Odisee is samen met alle andere Vlaamse Hogescholen ingestapt in het Global Minds-programma van VLIR-UOS. Het Global Minds-project loopt van 2017 tot 2021. Het doel is niet alleen om een stevig netwerk uit te bouwen maar ook om bij te dragen tot een verdere en betere implementatie van Zuidwerking in de hogescholen en zo een verbetering van het hoger onderwijs in het Zuiden te bekomen. Dit project zet in op capaciteitsversterking van de Vlaamse hogescholen met betrekking tot hun Zuidwerking en voorziet hierin beleidsondersteuning. Daarnaast staat het verhogen van de zichtbaarheid van die lopende projecten binnen de hogescholen centraal.

Naast de strategische en operationele ondersteuning van het Global Minds-project biedt de overleggroep Zuidwerking van de Vlohra ook een platform om gezamenlijke projectvoorstellen voor Zuidinitiatieven uit te werken.

Het budget voor Global Minds werd in 2020-2021 door de coronacrisis niet optimaal benut. Er werd een herbepalingsplan uitgeschreven om dit budget in 2021-2022 in te zetten (einddatum = 31 augustus 2022).

In de nasleep van de corona pandemie was er in 2021-2022 een beperkt aantal mobiliteiten buiten Europa met het Global Minds programma. In 2021-2022 gingen 7 studenten met een VLIR-UOS reisbeurs naar de volgende landen: Bénin (1), Oeganda (3), Peru (1) en Senegal (1). In 2021-2022 gingen 4 personeelsleden met een VLIR-UOS reisbeurs naar de volgende landen: Nicaragua (1), Oeganda (3) en Rwanda (1).

Volgende indicatoren zijn opgenomen in het Strategie- en werkingsrapport 2021-2022:

- Aantal en actieve structurele partnerschappen met buitenlandse instellingen
- Gediplomeerden met een significante internationale ervaring
- Inkomende uitwisselingsstudenten / uitgaande personeelsmobiliteit / inkomende personeelsmobiliteit

2.12 Bijlagen

Bijlage 2.a	Opleidingsaanbod 2021-2022 per campus
bijlage 2.b	Opleidingsprogramma's 2021-2022 per campus
Bijlage 2.c	Onderwijs- en Examenreglement Odisee 2021-2022
Bijlage 2.d	Onderwijs- en Examenreglement Permanente Vorming 2021-2022
Bijlage 2.e	Internationale relaties - partnerschappen 2021-2022

Hoofdstuk 3: Onderzoek

3.1 Algemeen beleid en visie

De visie op onderzoek in de professionele bacheloropleidingen van Odisee (zie www.odisee.be/sites/default/files/Odisee-visie.pdf) stemt overeen met de visie zoals uitgewerkt in de visietekst 'Praktijkgericht onderzoek in het professioneel hoger onderwijs: een bijdrage tot innovatie en beroepsbewustzijn' (2006) en het 'Raamreglement praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek' van de Associatie KU Leuven.

Belangrijke kenmerken van praktijkgericht onderzoek zijn:

1. Het dient in te gaan op een vraag die relevant is voor het werkveld.
2. Het dient relevant te zijn voor een of meerdere opleidingen van de hogeschool.
3. Er dient een wetenschappelijk verantwoorde methodologie gevolgd te worden bij het beantwoorden van die vraag.
4. Het duurzame karakter van de benadering of onderzochte oplossing

In volgende paragrafen wordt stilgestaan bij zes actiepunten uit 2022.

3.1.1 Praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek of PWO-oproep 2022-2023

In september 2022 werd een nieuwe PWO-oproep gelanceerd. Die oproep tot praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek werd voorbereid door en de uitrol ervan werd opgevolgd door de Onderzoeksraad. In reactie op de oproep werden 43 voorstellen ingediend eind 2022. Een jury (die bestaat uit de voorzitter van de Onderzoeksraad, een directielid van Odisee en vijf externen) beoordeelde alle ingediende voorstellen. Hiervan werden er 16 geselecteerd voor een tweede ronde: zij worden in het voorjaar van 2023 uitgewerkt tot volwaardige PWO-voorstellen. De grens tussen goedgekeurd en niet goedgekeurd is bepaald op basis van het beschikbare budget en de kwaliteit van de ingediende voorstellen. Belangrijke selectiecriteria waren het duurzame karakter van de voorgestelde benadering en oplossingen, in lijn met de visie op onderzoek van Odisee, de kwaliteit van het onderzoek, de meerwaarde voor het onderwijs, de maatschappij en het werkveld.

Voor elk van die voorstellen zal een deels interne, deels externe begeleidingscommissie opgesteld. Doel is te komen tot een begeleidingscommissie die de wetenschappelijke kwaliteit en de werkveldgerichtheid van de voorstellen kan beoordelen per project en ook advies kan geven voor de opstart van het project of indien nodig voor een gerichte herwerking. In mei-juni 2023 zal de jury per voorstel, na lezing van het voorstel en een vraag-antwoordgesprek met de indieners, beslissen of hun voorstel:

- Voldoende kwaliteitsvol is om vanaf september 2023 te starten.
- Voldoende kwaliteitsvol is maar op enkele punten herwerkt moet worden.
- Nog onvoldoende kwaliteitsvol is.

In de twee laatste gevallen krijgen de aanvragers de kans het voorstel te herwerken en word een nieuwe jurydatum afgesproken. Indien een voorstel dan niet voldoende scoort, wordt het definitief geweigerd. In het eerste geval krijgt de aanvrager ook gerichte feedback om het voorstel te versterken. Die feedback dient opgenomen te worden bij de uitvoering van het onderzoek.

Voor interne juryleden is dit een sterke professionalisering in het beoordelen en coachen van collega's en onderzoek, terwijl de externe inbreng ook nodig om het project de nodige peer

review te laten krijgen. Voor projectaanvragers is dit een leerschool in het proces van peer review. Voor Odisee garanderen we zo dat onderzoekers zichzelf kunnen versterken en ook dat de kwaliteit van het onderzoek hoog blijft conform onze missie.

3.1.2 Versterking onderzoeksbeleid onderzoeksgroepen

Een sterk onderzoeksbeleid vergt een bepaalde financieringszekerheid, met middelen die ingezet kunnen worden om nieuwe thema's te verkennen, om eigen onderzoeksprojecten uit te werken, als co-financiering bij specifieke projectoproepen, om onderzoekers tussen twee projecten door te kunnen overbruggen en zo verder.

Hiertoe voorzagen we in 2022 een sokkel van € 100.000 per cluster, aangevuld met een variabel deel van € 400.000 in totaal. Dit bedrag wordt verdeeld over de clusters a rato van voltijds equivalent (VTE)-onderzoek dat gefinancierd wordt via werkingsuitkeringen en via extern gefinancierde onderzoeksprojecten in het vorig kalenderjaar. Die middelen kunnen aangewend worden voor:

- Voorbereidend onderzoek dat dossiers voor externe financiers mogelijk maakt
- Projecten om onderzoekslijnen van kernen te versterken of nieuwe lijnen op te starten
- Onderzoekscoördinerende of -ondersteunende taken zoals coördinatie van een onderzoekskern
- Eigen onderzoeksprojecten (PWO-projecten), geëvalueerd door een jury of de Onderzoeksraad
- Cofinanciering bij lopende onderzoeksprojecten

De onderzoeksgroep bepaalt hoe men de middelen wil aanwenden naargelang de noden. De Onderzoeksraad van Odisee waakt erover dat die middelen enkel voor bovenstaande doelen gebruikt worden en kan ook fungeren als jury om de kwaliteit van voorgestelde projecten te beoordelen.

3.1.3 Integratie onderwijs – onderzoek – levenslang leren

Deze 3 beleidsdomeinen werkten in 2021 een eerste beleidsplan uit en deden dit gezamenlijk. Er zijn immers sterke linken tussen deze 3 domeinen: ze bestuiven en versterken elkaar. Deze samenwerking werd intern verder uitgebouwd door ook in staf-vergaderingen de 3 domeinen samen te brengen en zo te komen tot een meer geïntegreerd beleid.

3.1.4 Impact praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek

Onder coördinatie van VLHORA en begeleid door scienceworks werd gewerkt aan het in kaart brengen van impact van praktijkgericht onderzoek. Per cluster werd bepaald welke vormen van impact nagestreefd worden en werd een eerste meting uitgetest. Dit werk zal in 2023 meegenomen worden in de opmaak van een beleidsplan onderzoek per cluster.

3.1.5 Samenwerking in associatie KU Leuven

In de associatie KU Leuven werd werk gemaakt van een afstemming van het onderzoek van hogescholen en universiteiten onderling. In de eerste fase werden doelen van praktijkgericht onderzoek geëxpliciteerd, werden kansen tot versterking geïnventariseerd en vooral werd gewerkt aan meer samenwerking, door o.a. drempels tot het gezamenlijk indienen van IOF projecten weg te werken. Doel is het onderzoek aan de hogescholen te versterken en de samenwerking in de associatie te verhogen

3.1.6 Update reglementair kader

Het reglement op wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening werd geüpdated en in lijn gebracht met de organisatiestructuur van de hogeschool. Daarnaast werd een reglement rond vindingen uitgewerkt. Dit zal begin 2023 gefinaliseerd worden

3.2 Uitvoering

3.2.1 Organisatie

Odisee is opgedeeld in vijf onderzoeksgroepen: Gezondheidszorg, Bedrijfskunde, Industriële Wetenschappen en Technologie & Biotechniek (dit omvat twee clusters: omdat we slechts één opleiding hebben binnen het cluster Biotechniek, wordt dit intern behandeld als één onderzoeksgroep), Onderwijs en Sociaal-Agogisch Werk. Elke onderzoeksgroep heeft een onderzoekskoördinator die het onderzoek stimuleert, ondersteunt en mee opvolgt. De directeurs van de clusters zijn verantwoordelijk voor het inhoudelijk onderzoeksbeleid in de onderzoeksgroep.

De Onderzoeksraad werkt overkoepelend. Het heeft een adviserende functie tegenover de staf O&O, de O-raad en de directie voor alle materie met betrekking tot onderzoek in Odisee. De Onderzoeksraad is samengesteld uit de vijf verantwoordelijken onderzoek, de coördinatoren van de onderzoekscentra (n=8) en een voorzitter (directeur onderzoek en internationalisering).

3.2.1 Onderzoeksbeleid per cluster

Onderzoeksgroep Sociaal-Agogisch Werk (SAW)

Het onderzoek van de onderzoeksgroep Sociaal Agogisch Werk is verbonden met de bacheloropleidingen Sociaal Werk, Orthopedagogie en Gezinswetenschappen en de bachelorna-bacheloropleiding Psychosociale Gerontologie en het graduaat Maatschappelijk werk.

Onderzoekers uit de opleidingen Bachelor in de Gezinswetenschappen en Bachelor in de psychosociale gerontologie werken samen in de kern 'Kenniscentrum Gezinswetenschappen' (het vroegere Kenniscentrum Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen). Deze kern verricht praktijkgericht onderzoek vanuit het perspectief van gezinnen. Het onderzoek spitst zich toe op gezins- en opvoedingsondersteuning, diversiteit, gezinsbeleid, gezinnen in een kwetsbare situatie, vluchtelinggezinnen, partnerrelaties en scheiding, zingeving en ethiek, en levenslang leren. De activiteiten en projecten van het kenniscentrum nemen verschillende generaties in de focus: van kinderen en jongeren tot volwassenen en ouderen. Ook de intergenerationele relaties krijgen hun aandacht. Ze streven naar een multidisciplinaire benadering van gezinnen. Er wordt samengewerkt in een sfeer van openheid en overleg met partners in het werkveld, het middenveld, de wetenschappelijke wereld en het beleid, met als doel elkaar te versterken.

Binnen de opleiding Bachelor in de orthopedagogie richt het onderzoek en dienstverlening zich reeds enkele jaren op het thema inclusie en netwerkversterking. Momenteel wordt sterk ingezet op het buurtgericht werken van welzijnsorganisaties in het tegengaan van sociaal isolement in Brussel (i.s.m. de opleiding Sociaal Werk) en op het stimuleren van veerkracht bij hulpverleners.

De onderzoekers uit de opleiding Sociaal Werk zijn gegroepeerd binnen het 'onderzoekscentrum Sociaal Werk'. De realisatie van grondrechten staat centraal en het onderzoekscentrum engageert zich voor sociale rechtvaardigheid, volwaardig burgerschap en menselijke waardigheid. Hierbij is de (Brusselse) grootstedelijke context hun focus. Er wordt gewerkt rond de volgende speerpunten: andere verhalen, burgerschap en lerende

gemeenschappen. Topics waar veel rond gewerkt wordt zijn: stedelijkheid, migratie, detentie, netwerken, inclusie en arbeid en herstelgericht werken

Onderzoeksgroep Onderwijs

De onderzoeksgroep Onderwijs omvat 4 opleidingen: Educatieve Bachelor Kleuteronderwijs, Educatieve Bachelor Lager Onderwijs, Educatieve Bachelor Secundair Onderwijs en Bachelor-na-bachelor Schoolontwikkeling. De focus ligt op het voeren van ontwerponderzoek (educational design research) met het oog op het realiseren van praktijkgericht didactisch materiaal en professionalisering dat breed toegepast kan worden in het onderwijswerkveld. Nieuwe inzichten, instrumenten en methodieken komen tot stand via praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek in co-creatie met scholen en leerkrachten.

Op dit ogenblik wordt binnen het cluster vooral onderzoek gevoerd binnen de speerpunten kritisch denken en dialogisch leren, taal en taalontwikkeling, en executieve functies. Onderzoekscentrum ExploRatio richt zich op het stimuleren van kritisch en creatief denken over wetenschap en maatschappij bij leerlingen en studenten en op het omgaan met waardegeladen thema's in de klas. Het onderzoekscentrum de Taalbouwers onderzoekt onderwijs in taal én taal in onderwijs. Beide centra werken sterk naar de professionalisering van leerkrachten. Ook buiten de onderzoekscentra zijn er onderzoeksprojecten mogelijk op initiatief van docenten en onderzoekers binnen de lerarenopleiding. In alle projecten is aandacht voor diversiteit en inclusie.

De samenwerkingen met andere onderzoeksgroepen binnen en buiten de eigen organisatie werd in 2022 versterkt en vertaald in nieuwe projecten en projectaanvragen. Het beleidskader met een cluster-eigen SGO-reglement (middelen voor onderzoek voor het cluster of cluster Onderwijs) werd verder uitgerold, met als doel alle onderzoeksprojecten binnen ons cluster op niveau te laten evolueren naar de verschillende vereisten van praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en ondersteunende maatregelen voor onderzoek te creëren.

Onderzoeksgroep Gezondheidszorg

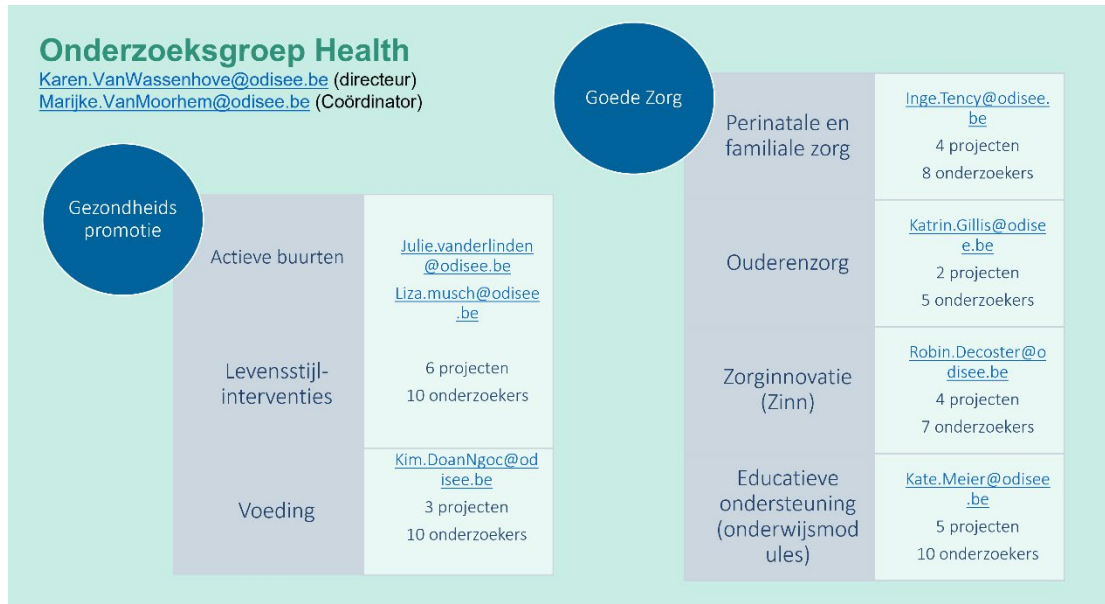
De onderzoeksgroep Gezondheid omvat onderzoeksprojecten die gekoppeld zijn aan zeven opleidingen: Biomedische laboratoriumtechnieken, Ergotherapie, Medische beeldvorming en radiotherapie, Oogzorg, Verpleegkunde, Voedings- en dieetkunde en Vroedkunde.

De focus van de onderzoeksprojecten in de cluster gezondheidszorg ligt op gezondheidspromotie en goede zorg door ondersteuning van de eindgebruiker. Met 'eindgebruiker' wordt een mens bedoeld, met al dan niet een zorgvraag of de uitdaging om zorg te verlenen als medemens of professioneel. Bovendien wordt in co-creatie met verschillende actoren uit verschillende disciplines de context meegenomen van de eindgebruiker: de burger in de maatschappij om hem langer gezond te houden via gezondheidspromotie of de zorgvrager om hem goede zorg te bieden.

1. Gezondheidspromotie wordt via onderzoek naar enerzijds actieve buurten en levensstijlinterventies en anderzijds veilige en gezonde voeding nagestreefd.
2. Goede zorg wordt nagestreefd door praktische ondersteuning te bieden aan de eindgebruiker in het domein van (a) perinatale en familiale zorg en (b) ouderenzorg. Daarnaast zijn projecten expliciet gericht op (c) de implementatie van bestaande zorginnovatie (ZInn).
3. Projecten met een uitgesproken klemtoon op educatieve ondersteuning van de eindgebruiker (zoals de (toekomstige) zorgverleners) onderzoeken competentie-

wijzigingen en hedendaagse uitdagingen door de evolutie, door het aanbieden van een specifieke onderwijsmodule die wordt opgebouwd op basis van onderzoeksresultaten.

De projecten worden vanaf academiejaar 2022-2023 gegroepeerd in zes speerpunten (zie figuur 1) met elk een coördinator.

Figuur: Structuur volgens de speerpunten van de onderzoeksgroep gezondheidszorg, met de focus op gezondheidspromotie en goede zorg.

Onderzoeksgroep Bedrijfskunde

De onderzoeksgroep in de cluster Business omvat de opleidingen in Bedrijfskunde, Logistiek management, Office management en Toegepaste informatica. Hun onderzoeksfocus betreft duurzaam ondernemerschap binnen voornamelijk familiebedrijven en kmo's. Het onderzoek is geconsolideerd in het Center for Sustainable Entrepreneurship (CenSE) en detecteert nieuwe trends en uitdagingen in de economie of maatschappij en hun impact op genoemde bedrijven.

In 2022 werden het onderzoeksspeerpunten digitale- en circulaire economie opgedeeld in twee afzonderlijke speerpunten, om tegemoet te komen aan hun afzonderlijke specificiteit. De speerpunten zijn:

- Duurzame bedrijfsvoering,
- Digitalisering
- Circulaire economie
- Competenties van de toekomst
- Socio-economische duurzaamheid

De speerpuntcoördinatoren werkten met hun team een beleidsplan uit met als accenten het uitbouwen van een kennisnetwerk met het werkveld, het versterken van de band onderzoek – onderwijs, het aantrekken van onderzoeksgelden en adviesverlening aan bedrijven en organisaties. Er werden binnen alle vijf speerpunten meerdere projectaanvragen ingediend met diverse partners uit het werkveld en de wetenschappelijke wereld, wat resulteerde in diverse output (rapporten, workshops, studiedagen, papers ...). De focus lag zowel op Europese als op lokale projecten die een directe meerwaarde opleveren voor de betrokken

opleidingen en het werkveld. Meerdere projecten werden goedgekeurd, waaronder een subsidie voor het opzetten van een lerend netwerk omtrent duurzaam facilitair management. Tot slot werd in 2022 de samenwerking met het werkveld verder uitgediept, en werden duurzame partnerschappen met bedrijven en organisaties gecontinueerd. Diverse stakeholders zoals provincies, gemeenten, social-profit organisaties en bedrijven werden ondersteund. Voorbeelden zijn onder andere de ondersteuning door CenSE van diverse stakeholders in hun evolutie naar een duurzaam ecosysteem en de ondersteuning van CenSE bij de digitale transitie van kmo's. Ook werden diverse organisaties ondersteund in het ontwikkelen van hun duurzaam business model en hun duurzaamheidscompetenties. Het laatste gaf onder andere de aanzet tot het ontwikkelen van een micro-credential omtrent systemische transformatie.

Onderzoeksgroep Industriële Wetenschappen en Technologie & Biotechniek

Deze groep omvat acht opleidingen uit het studiegebied IWT en één uit het studiegebied Biotechniek. In deze cluster wordt het onderzoeksbeleid gesteund door een eigen onderzoeksraad (Onderzoeksraad (Bio)-Technologie, of OR(B)T) waarin alle opleidingen vertegenwoordigd zijn.

In 2022 werden de eerste stappen gezet m.b.t. het uitwerken van een beleidsplan voor het onderzoek in de cluster. In een eerste stadium werd de keuze gemaakt om de bestaande onderzoeksthema's te continueren in de vorm van vijf speerpunten.

- SALTO, met een focus op duurzame, ethisch verantwoorde omgang met de hulpbronnen in agro- en biotechnologie;
- Aqua-ERF, de groep en bijhorende onderzoeksfaciliteit rond aquacultuur. Dit thema is nauw verbonden met SALTO en de opleiding agro-bio, maar omwille van de specificiteit (aparte onderzoeksfaciliteit met bijhorende uitdaging, focus op dieren in een productieomgeving)
- DUBIT, met een focus op circulair (ver-)bouwen
- UCE (User Centered Electronics & ICT), verbonden aan de opleiding Elektronica-ICT en opgericht in 2020. Deze groep zet steeds de eindgebruiker centraal, en dit binnen verschillende deeldisciplines: web & mobile, data/AI, IoT en sensornetwerken, en infrastructuur. Het hart van deze kern is het in 2020 aangekochte user experience (UX) labo.
- BIT-O, de groep rond biochemische innovatie

Naar aanleiding van de Vlaanderen-brede impactoefening voor praktijkgericht onderzoek, werkte de OR(B)T een eerste versie van na te streven (impact)doelen voor de cluster uit. Deze beleidsoefening wordt verdergezet in 2023, waarbij o.a. de (impact-)doelen ook breder afgestemd worden met onderzoekers en andere stakeholders.

Net als in 2021 maakten we in 2022 volop werk van het inzetten van de recente onderzoeksinfrastructuur (Aqua-erf, niet-destructieve testen op beton, user experience labo en analyse-apparatuur chemie) voor onderzoek en dienstverlening. Naast de gebruikelijke laagdrempelige Blikopener-adviezen vonden er ook enkele grotere (>15.000 euro) contractopdrachten plaats, zoals een visvoederproef voor Colruyt en een ux-onderzoek voor een startend bedrijf (in het kader van het VOKA Digihubproject). In 2022 werd de verhuis van Aqua-ERF voorbereid en deels uitgevoerd.

De PWO-middelen van de cluster (bio-)technologie werden in 2022 ingezet om nieuwe projectideeën te ondersteunen (extra voorbereidingsprojecten en mini-PWO-projecten). De in 2021 goedgekeurde impulsprojecten (additive manufacturing, bij de opleiding OPT, en circulair bouwen, bij DUBIT) startten respectievelijk in augustus en januari 2022. Vanuit het impulsproject circulair bouwen werden in 2022 meerdere projectaanvragen ingediend (o.a. call VLAIO – living labs circulair bouwen, 4; PWO-call, 1; call EFRO – opleidingen van de toekomst, 2), en werden heel wat navormingen opgezet. Het impulsproject additive manufacturing resulteerde al in een goedgekeurde onderzoeksinfrastructuur aanvraag (CT-scan).

3.2.2 Personeel

De onderzoeksopdracht van personeelsleden wordt jaarlijks vastgelegd in hun taakinvoering. Alle onderzoekers binnen de professionele opleidingen van Odisee zijn verbonden aan één onderzoeksgroep (Onderwijs, Sociaal-Agogisch Werk, Bedrijfskunde, IWT-BT of Gezondheidszorg) of aan een onderzoekskern (zoals Kenniscentrum Gezinswetenschappen, SALTO, CenSe, DUBIT, UCE, Exp-O, Taalbouwers of Exploratio). In totaal waren er op 1 februari 2022 (referentiedatum) 144 personeelsleden in dienst met een onderzoeksopdracht hoger dan 20% VTE, voor een totaal van 73,75 voltijdsequivalenten.

Bij aanwervingen wordt gestreefd naar een gezonde mix tussen onderzoeksgeoriënteerde medewerkers (zoals gedoctoreerden en masters) en professioneel georiënteerde medewerkers (met ervaring in het werkveld). Dit doen we om de band met de wetenschappelijke wereld én met het werkveld maximaal te versterken. Op dit moment beschikt ongeveer 28% van de onderzoekers over een doctoraat, 18% over een bachelordiploma en 54% over een masterdiploma. Qua leeftijd en ervaring variëren de medewerkers van pas afgestudeerd tot mensen met meer dan twintig jaar ervaring in het werkveld of het onderwijs. Driekwart van de onderzoekers zijn docenten uit de professionele opleidingen die hun onderzoeksopdracht combineren met een onderwijsopdracht. We kunnen op dit ogenblik spreken van een divers samengesteld korps met een goed evenwicht tussen de onderzoeksoriëntatie en de oriëntatie op het werkveld.

3.3 Kwaliteitszorg

Binnen de Associatie KU Leuven werd in 2004 een raamreglement inzake praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek (PWO) ingesteld. In 2012 werd dit raamreglement aangepast. Op basis van besprekingen in de Associatieraad voor Onderzoek en Innovatie werd dit reglement in 2014 aangevuld met een nieuwe visietekst. Die werd in 2015 goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de Associatie KU Leuven. Dit associatiereglement is binnen de hogeschool aangevuld met een eigen reglementair kader voor de besteding van de middelen voor PWO. In 2021 startten we in de associatie met een werkgroep/lerend netwerk rond kwaliteitszorg in onderzoek. Selectieprocedures voor PWO-projecten werden gedeeld en commentariseerd. Collega's werden ook betrokken bij de jurering van de in Odisee ingediende PO projecten

3.3.1 Onderzoeksmiddelen onder regie van onderzoeksgroep

Een onderzoeksgroep heeft een minimale basisfinanciering nodig om te groeien, te vernieuwen en continuïteit te verzekeren. Hiertoe werd in 2022 per onderzoeksgroep een sokkel voorzien van € 100.000. Dit werd aangevuld met een variabel deel a rato van de onderzoeksomvang van de groep. Het variabel deel bedraagt in totaal € 400.000 over alle groepen heen.

Dit budget kan aangewend worden voor:

- Voorbereidingsprojecten met als doel tijd en ruimte vrij te maken voor onderzoek ter voorbereiding van het uitwerken van externe financieringsdossiers. Het moet steeds gaan om voorbereidend onderzoek en de ratio tussen financiering en te bekomen financiering is minimaal 1 op 2.
- Impulsfinanciering met als doel bestaande onderzoeklijnen van onderzoekscentra te versterken of nieuwe lijnen op te starten. Een project duurt twee jaar en heeft een totaalbudget van minimum € 60.000.
- Onderzoekondersteunende en -coördinerende taken zoals coördinator van een onderzoekskern.
- Strategisch gekozen PWO-projecten: zij moeten evenwel geëvalueerd worden door een jury en de procedure hiertoe moet bekrachtigd worden door de Onderzoeksraad. De onderzoeksgroep kan vragen dat de Onderzoeksraad hier optreedt als jury.

Binnen IWT-BT werd in 2022 vooral extra ingezet op voorbereidingsprojecten. Binnen SAW werd ingezet op onderzoekscoördinatie en op nieuwe PWO-projecten/cofinanciering. Binnen Onderwijs werd vooral ingezet op bijkomende PWO-projecten en coördinerende taken voor de kerncoördinatoren. Hiervoor werd een eigen oproep en eigen reglement uitgewerkt met een deels externe jury. Binnen HWBK werd ingezet op senior onderzoekers die elk een eigen speerpunt uitbouwen. Binnen GZHZ werd ingezet op voorbereidingsprojecten, op senior-onderzoekers met elk verantwoordelijk voor een specifieke onderzoeklijn.

3.3.2 PWO-projecten

De inhoudelijke voortgang van elk PWO-project wordt opgevolgd door een stuurgroep per project met leden uit de wetenschappelijke wereld en het werkveld. De stuurgroep van elk PWO-project kwam in 2022 minstens één keer samen en formuleerde adviezen met betrekking tot het onderzoek (evaluatie van afgewerkt deel en adviezen voor gepland onderzoek). Bijkomend werd jaarlijks door de dienst Onderzoek en projectbeheer een verslag van de vorderingen in het project opgevraagd en vergeleken met de planning uit het voorstel. Dit laatste geldt zowel voor PWO-projecten als voor andere intern of extern gefinancierde projecten.

Voor een overzicht van de lopende PWO-projecten verwijzen we naar odisee.be/onderzoeksprojecten-thema

3.3.3 Andere projecten

Extern gefinancierde onderzoeksprojecten werden opgevolgd conform de overeenkomst met de financier. Voor onderzoekers gefinancierd via de werkingsuitkeringen of via de middelen verkregen via recuperatie van bedrijfsvoorheffing werd tegen oktober 2022 een verslag opgevraagd van de onderzoeksactiviteiten verricht in de periode september 2021- september 2022. Hen werd ook gevraagd om dit verslag te staven met onderzoeksoutput. Voor nieuwe projecten werd gevraagd de in 2022-2023 geplande onderzoeksactiviteiten te beschrijven in de vorm van een beknopt onderzoeksvoorstel of dit te stofferen met een (extern) goedgekeurd onderzoeksvoorstel.

3.4 Besteding PWO-middelen, defiscalisatiemiddelen, extern verworven middelen voor onderzoek

3.4.1 Aanwending van de interne middelen voor onderzoek (PWO-middelen, defiscalisatiemiddelen ...)

In 2022 werd het saldo van verkregen PWO-middelen besteed aan onderzoek en onderzoekskoördinatie. Die enveloppe werd aangevuld met een deel van de middelen verkregen via RBV of recuperatie van bedrijfsvoorheffing (de terugvordering van bedrijfsvoorheffing van onderzoekers tewerkgesteld op PWO-middelen). De resterende middelen verkregen via recuperatie van bedrijfsvoorheffing werden binnen de onderzoeksgroepen besteed aan nieuw onderzoek, in de vorm van voorbereidingsprojecten, PWO-projecten of impulsfinanciering (zie rubriek 3.1).

Via de PWO-middelen werd een omkaderingsstructuur voor het praktijkgericht onderzoek gefinancierd: één overkoepelend directeur voor het onderzoek, een diensthoofd (0.5 VTE), 4,5 VTE-stafmedewerkers gefinancierd.

In 2023 werden meer PWO middelen en RBV-middelen (gedeeltelijke vrijstelling bedrijfsvoorheffing van onderzoekers gefinancierd via de PWO-middelen) uitgegeven dan er inkomsten waren. Het negatief saldo werd gedragen door de overschotten die de vorige jaren op de PWO-middelen (€ 307.916), en andere inkomsten (€ 54.481) gerealiseerd werden.

De RBV-middelen in de clusters werden besteed als versterking van lopend onderzoek, om nieuw onderzoek op te starten en ook als overbrugging tussen onderzoeksprojecten. Per onderzoeksgroep waakt een commissie (samengesteld uit de directeur(s) van het cluster, de onderzoekskoördinatoren de directeur onderzoek en projectbeheer) over de besteding.

Voor elk project (inclusief PWO-projecten) worden overheadkosten aangerekend: 17% van de personeels- en werkingsmiddelen of het percentage opgelegd door de opdrachtgever. Die worden aangewend om algemene kosten als kantoorruimte, verwarming, elektriciteit, telefonie, ondersteuning door centrale diensten,... te dekken.

De inkomsten gegenereerd via recuperatie van bedrijfsvoorheffing bedroegen € 1.394.433, waarvan € 692.486 gegenereerd via onderzoekers tewerkgesteld op PWO-projecten (zie volgende tabel). Daarenboven werd een bedrag van € 701.324 in onderzoek geïnvesteerd vanuit de werkingsuitkeringen. Vooral in het cluster Sociaal-Agogisch Werk en Biotechniek worden deze middelen mee ingezet als een stabiele onderzoeksfinanciering en via die weg dragen ze ook bij aan de verwevenheid van onderzoek en onderwijs (zie volgende tabel).²

Tabel: Besteding PWO-middelen en middelen gegenereerd via recuperatie van bedrijfsvoorheffing op PWO 2022 (in €)

Inkomsten: Totaal	€ 3.344.744
PWO-enveloppe	€ 2.652.258
RBV-middelen, gedeelte gegenereerd via PWO-projecten	€ 692.486
TOTAAL Bestedingen	€3.707.141
Structureel	
• Personeelskosten	€ 481.443
• Werking centrale onderzoekskoördinatie	€ 59.427
Projecten	
• Personeelskosten	€ 2.255.396

² Bedragen onder voorbehoud van goedkeuring van jaarrekening door het directiecomité en het bestuursorgaan.

• Werkingskosten en uitrustingskosten	€ 525.506
Overhead (17/117 van PWO-middelen)	€ 385.371

De uitgaven op de PWO-projecten inclusief RBV op PWO-projecten zijn als volgt verdeeld over de clusters:

	Personeel	Werking	Overhead	Totaal
Onderwijs	€ 534.026	€ 39.836	€ 97.557	€ 671.418
Sociaal-Agogisch				
Werk	€ 541.549	€ 12.509	€ 94.190	€ 648.248
Gezondheidszorg	€ 582.969	€ 113.205	€ 118.350	€ 814.524
Bedrijfskunde	€ 125.798	€ 4.153	€ 22.092	€ 152.043
Biotechniek	€ 91.942	€ 76.665	€ 28.663	€ 197.269
IWT	€ 379.112	€ 118.164	€ 84.537	€ 581.812

De uitgaven gefinancierd via recuperatie van bedrijfsvoorheffing of RBV-middelen in het clusters worden in onderstaande tabel weergegeven:

	Personeel	Werking	Totaal
Onderwijs	€ 15.408	€ 9.498	€ 24.905
Sociaal-Agogisch			
Werk	€ 368.234	€ 0	€ 368.234
Gezondheidszorg	€ 54.008	€ 9.688	€ 63.696
Bedrijfskunde	€ 40.349	€ 4.598	€ 44.947
Biotechniek	€ 86.927	€ 143.530	€ 230.456
IWT	€ 3.816	€ 37.428	€ 41.244

De onderzoeksuitgaven gefinancierd via werkingsuitkeringen per cluster worden in onderstaande tabel weergegeven:

	Personeel
Onderwijs	€ 19.826
Sociaal-Agogisch Werk	€ 380.180
Gezondheidszorg	€ 20.188
Bedrijfskunde	€ 64.198
Biotechniek	€ 152.788
IWT	€ 64.144

3.4.2 Aanwending van de externe middelen voor onderzoek

De uitgaven gefinancierd via externe financiers voor onderzoek voor het jaar 2022 worden per cluster aangegeven in onderstaande tabel. Het merendeel van die middelen is afkomstig van overheden (Vlaams, Federaal en Europees). De omzet steeg tot ongeveer 3,7 miljoen euro.

	Personeel	Werking	Overhead	Totaal
Onderwijs	€ 540.626	€ 160.783	€ 39.385	€ 740.795
Sociaal-Agogisch				
Werk	€ 796.274	€ 183.775	€ 27.187	€ 1.007.237

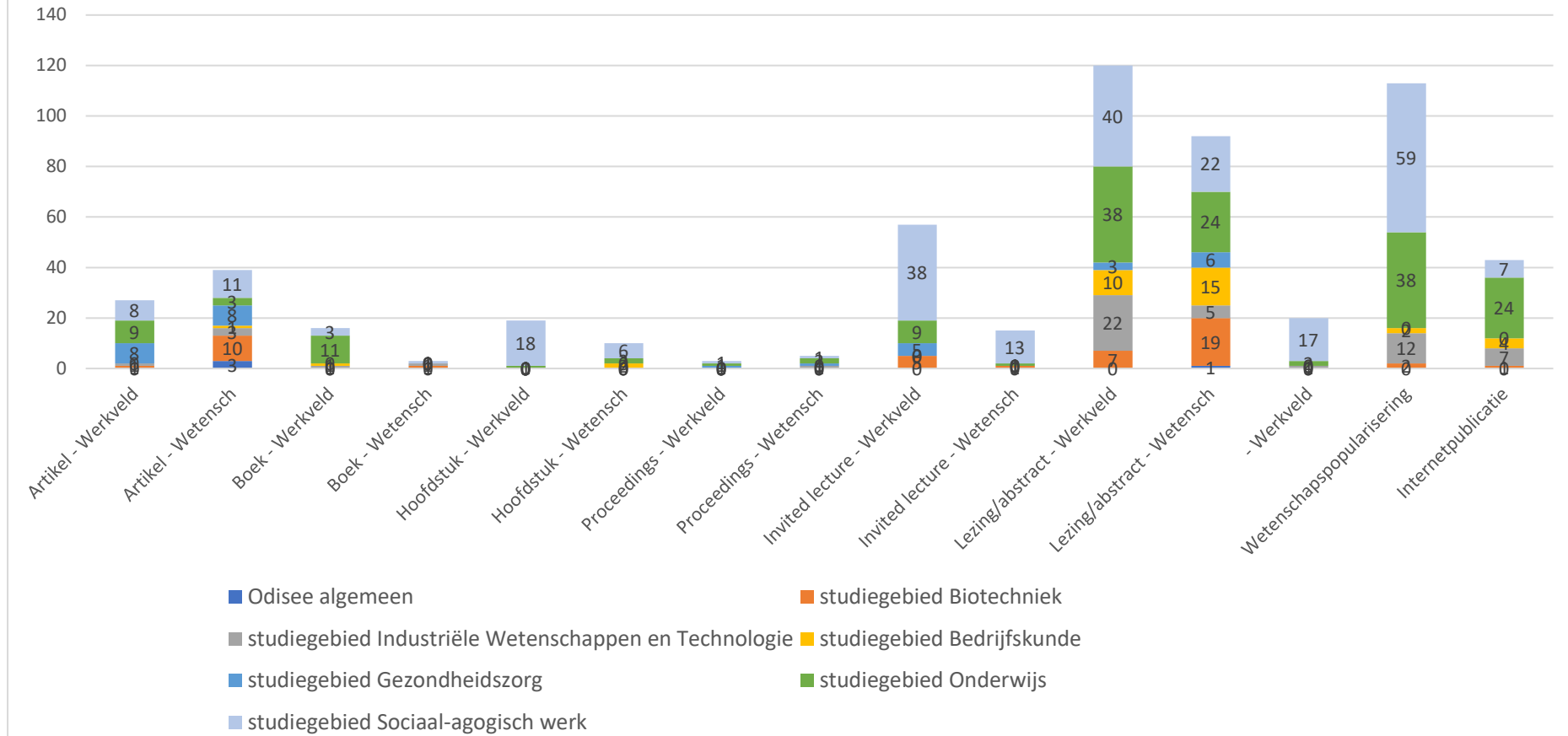
Gezondheidszorg	€ 417.277	€ 54.035	€ 24.047	€ 495.359
Bedrijfskunde	€ 284.383	€ 78.861	€ 56.707	€ 419.951
Biotechniek	€ 150.033	€ 179.444	€ 5.125	€ 334.601
IWT	€ 579.750	€ 78.396	€ 66.831	€ 724.978

Voor een overzicht van de lopende projecten verwijzen we naar de website www.odisee.be/onderzoeksprojecten-thema

3.4.3 Onderzoeksoutput

In onderstaande grafiek wordt een kwantitatief overzicht gegeven van de onderzoeksoutput per outputcategorie en per cluster. Inhoudelijk kan de output geraadpleegd worden op <https://lirias.kuleuven.be>.

output 2022

3.5 Integratie onderzoek-onderwijs

Een belangrijke doelstelling van praktijkgericht onderzoek is dat de kennis opgedaan in onderzoek vlot kan doorstromen naar het onderwijs. Dit wordt nagestreefd door intensieve contacten op te bouwen met de verschillende opleidingen. We pogen ervoor te zorgen dat een ruim aandeel van de onderzoekers ingeschakeld wordt of blijft in het onderwijs. Dit resulteert in een gemiddeld aanstellingspercentage van onderzoekers van rond de 48% VTE. Om dezelfde reden wordt het personeel van het aan het onderzoek gerelateerde cluster regelmatig ingelicht over de voortgang van het lopend onderzoek. Dit gebeurt via een algemeen seminarie, via gerichte informatie verstrekt op vergaderingen van docenten uit de bij het onderzoek betrokken opleiding(en) en via gastcolleges in de opleidingen.

Indien mogelijk worden studenten, in het kader van hun opleiding, en docenten, op basis van hun expertise, betrokken bij het onderzoek. Zo maken ze kennis met wetenschappelijk onderzoek en vergroten ze de vaardigheid om praktijkgerelateerde problemen op een wetenschappelijk onderbouwde wijze op te lossen (innovatiegedachte). Hieronder volgen enkele prototypische voorbeelden:

- Relevantie voor het onderwijs is een belangrijk selectie criterium bij PWO-projecten.
- Meer dan 54% van de onderzoekers uit de professionele opleidingen van Odisee hebben naast hun onderzoeksopdracht ook een lesopdracht. Zo stroomt de kennis opgedaan in het onderzoek makkelijk door naar het onderwijs.
- In meerdere PWO-projecten werden studenten ingeschakeld om een deel van het onderzoek uit te voeren, gegevens te verzamelen en ook nieuwe onderzoekstopics te verkennen. In de huidige PWO-ronde zitten diverse projectvoorstellen die actief verder werken op bachelorproeven en die studenten mee betrekken als onderzoekers.
- Ook masterstudenten van KU Leuven, UA of UGent werden ingeschakeld in lopend onderzoek.
- Diverse projecten mondden uit in een actualisering of vernieuwing van leerinhouden of zelfs volledige keuzeOPO's.
- Onderzoeksprojecten staan regelmatig in de kijker op het personeelsplatform en op het overleg van alle opleidingshoofden.
- Studenten van de lerarenopleiding in Brussel, Aalst en Sint-Niklaas werken als stageopdracht mee aan de uitbouw van de STEM-academie.
- N.a.v. het Man'Aige project (gezondheidszorg) is er een samenwerking tussen de opleiding ergotherapie en Logement Bruxellois
- N.a.v. het SHIFT-project (Interreg, gezondheidszorg):
  - wordt de topic seksuele gezondheid geïntegreerd in de derde opleidingsfase verpleegkunde (Brussel op dit moment maar bedoeling alle campussen)
  - komt 'intimiteit bij ouderen' aan bod in de eerste opleidingsfase verpleegkunde (Brussel)
  - kunnen de nieuwe trainingsmodules van SHIFT aangeboden worden door OAE
- In het PWO-project m.b.t. voedselallergenen (gezondheidszorg) worden 3^e-jaarsstudenten van de opleiding voedings- en dieetkunde ingezet als stagiairs
- in het kader van het tetraproject DASH was er een mooie uitwisseling tussen studenten MBRT en Elektronica-ICT: een les van een docent aan studenten MBRT werd online meegevolgd door studenten van Elektronica-ICT (en een les van elektronica-ICT rond AI zal op dezelfde manier gevolgd kunnen worden door studenten MBRT). Dit werd erg gemaakt door de studenten.
- voor het tetraproject to bio or not to bio speelden studenten Bouw een actieve rol in het uitwerken van maquettes op ware grootte (sliced pavilions). Dit was duidelijk een win-win: voor de studenten was dit een uitdagende en innovatieve opdracht, en de leden van de gebruikersgroep waren erg enthousiast dat we op zo'n manier student betrokken hebben bij het onderzoeksproject.

Hoofdstuk 4: Personeel

4.1 Personeelsbeleid

Het personeelsbeleid in Odisee vertrekt vanuit de strategische doelen van onze organisatie. Als co-hogeschool willen we volop inzetten op een co-creatief personeelsbeleid. Concreet stellen we een beleid voorop waarbij we collega's stimuleren en ondersteunen om samen, vanuit ieders expertise, oplossingen te bedenken voor complexe uitdagingen. Co-creatie is per definitie oplossings-, toekomst- en actiegericht en maakt actief gebruik van het sociaal kapitaal in onze hogeschool.

Dit jaar realiseerden we een belangrijke stap in onze weg om onze systemen beter af te stemmen op de gewenste bedrijfscultuur. Zo werd met de vakorganisaties een akkoord gesloten over de functionele loopbaan van praktijklectoren. Daarnaast sloten we een principieel akkoord over de reglementen over de benoemingen, de functieclassificatie, de secundaire arbeidsvoorwaarden en het loopbaanmanagement (vroeger bekend als "evaluatie en functionering"). Wat de benoemingen betreft werd het principiële akkoord al omgezet in een goedgekeurd reglement dat in 2022 al een eerste keer toegepast werd (zie 1.1.4).

We blijven inzetten op autonomie-ondersteunend leiderschap om te zorgen dat collega's meer verantwoordelijkheden en eigenaarschap kunnen opnemen. Het project waarin we alle leidinggevenden de kans gaven om via een 360° feedback (gebaseerd op ons leiderschapscharter) zicht te krijgen op hun eigen leiderschap is succesvol afgerond, de conclusies op niveau van de organisatie worden begin 2023 aan de organisatie voorgesteld.

Energiegevers was in 2022 één van de organisatiebrede speerpunten. We beseffen immers meer dan ooit dat een kennisorganisatie enkel kan werken door aandacht voor de medewerkers die haar voeden en vorm geven. Daarbij ontsnappen we niet aan de steeds hogere eisen die aan professionals gesteld worden. Hierover in overleg gaan en oplossingen zoeken op alle niveaus zorgde hierbij voor eerste inzichten. Een volgehouden inspanning in de komende jaren zal zeker nodig zijn.

4.1.1 Selectie en aanwerving

In 2022 werden 100 externe vacatures gepubliceerd, waaronder 35 vacatures voor statutaire posities en 65 vacatures voor contractuele posities. Verder werden 16 interne vacatures gepubliceerd.

4.1.2 Onthaal en introductie van nieuwe personeelsleden

Alle nieuwe personeelsleden werden uitgenodigd voor onthaal- en opleidingsactiviteiten. We organiseerden twee informatiesessies, een welkomtour op de verschillende campussen in combinatie met een uitgewerkt opleidingstraject 'Start-To-Teach@Odisee'. Dit traject bestaat uit interviewsessies gecombineerd met specifieke vakinhoudelijke Odisee- en Associatiemodules. Verschillende collega's staan klaar om nieuwe docenten/collega's te begeleiden tijdens hun start in onze hogeschool, meer concreet de leidinggevende, meter/peter, coach per campus, en de ankerpersonen onderwijsontwikkeling.

4.1.3 Bijscholing en professionalisering van het personeel

Odisee is een lerende organisatie. Per team vindt op geregelde basis een grondige beleidsmatige reflectie over professionalisering plaats, met als doel dit te bestendigen in de operationele doelstellingen (waaronder ook voor de operationele doelstellingen voor professionalisering). Daarnaast zijn medewerkers en docenten verantwoordelijk voor hun eigen functie-, vakinhoudelijke en/of onderwijskundige deskundigheidsbevordering. Die omvat niet alleen de professionalisering via

interne en externe activiteiten met als primair doel leren (formeel leren), maar ook nevenactiviteiten die tot leren kunnen bijdragen (informeel leren). Al die activiteiten kan het personeelslid laten opnemen in zijn/haar opleidingsportfolio. De gegevens in het portfolio kunnen, in zoverre ze relevant zijn voor de functie binnen Odisee, aan bod komen bij audits, externe beoordelingen, functionerings- en evaluatiegesprekken of mee opgenomen worden in een eventueel bevorderings- of benoemingsdossier.

Bijlage 4.1.a geeft een overzicht van het aantal uren gevolgde interne en externe opleiding in 2022, per onderwijscluster en voor de ondersteunende diensten. Daarnaast wordt ook het gemiddelde aantal uren gevolgde professionalisering per VTE weergegeven. Voor bepaalde professionaliseringsactiviteiten, bijv. het doorlopen van een aantal interne e-courses en kennisclips of gratis externe webinars was registratie niet verplicht. Daarenboven wordt vaak informeel geleerd in activiteiten die niet in de eerste plaats op leren gericht zijn. Omwille van deze twee redenen zijn de cijfers een onderschatting van het aantal uren professionalisering.

Bijlage 4.1.b is een memo voor het HOC (hogeschoolonderhandelingscomité) die gemaakt werd in functie van de kwalitatieve rapportering over het professionaliseringsbeleid in Odisee in academiejaar 2021-2022. Die rapportering bevat eveneens een overzicht van de gerealiseerde en geplande professionaliseringsactiviteiten. Voor de verantwoording van de ontvangen middelen voor 2022 uit het Vormingsfonds van de Vlaamse regering, dient ze te worden opgenomen in het jaarverslag van de instelling.

De bijscholing van het personeel omvat twee luiken: de interne, beleidsgerichte professionalisering enerzijds en de externe professionalisering anderzijds.

4.1.3.1 Interne, beleidsgerichte professionalisering

Odisee wil intens inzetten op het vlak van onderwijs- en organisatieontwikkeling. Een dergelijk opzet kan enkel slagen wanneer het gepaard gaat met permanente navorming van de personeelsleden. Het beleid bepaalt vanuit de visie en de strategie Odisee 2027 dan ook navormingsprioriteiten die de hogeschool essentieel acht voor de verdere ontwikkeling van de organisatie en haar onderwijs. Op basis van die navormingsprioriteiten organiseert Odisee zelf een intern professionaliseringsaanbod – vaak gevoed vanuit de innovatieve IKCO-sprints – dat gerealiseerd wordt via trajecten voor collega's met specifieke rollen (o.a. procesbegeleiders IKCO, ankerpersonen OO...), basis- en verdiepingsmodules, sessies op maat van teams, studiedagen, professionele leergemeenschappen, webinars, ICTO-sessies³..., voornamelijk met interne maar waar opportuun ook met externe sprekers. Daarnaast worden externe opleidingen, studiedagen en workshops, die binnen de prioriteiten vallen, door de coördinator professionalisering gepromoot.

In 2022 werden in totaal 5599,3 uren interne opleiding geregistreerd. Voor alle personeelscategorieën samen werd 79.049 euro besteed aan organisatiekosten inzake interne professionalisering.

4.1.3.2 Externe professionalisering

In 2022 werden in totaal 8125,1 uren externe opleiding geregistreerd.

Voor alle personeelscategorieën samen werd een bedrag van 138.090 euro inclusief inschrijvings-, reis- en verblijfskosten aan externe professionalisering besteed.

---

³ In totaal werden door de Dienst ICT in Onderwijs (ICTO) naast collectieve sessies 452 ICTO-begeleidingssessies gegeven (246u40 professionalisering). Deze professionalisering had betrekking op volgende domeinen: Learning Analytics, Office 365, Digitaal Examineren, Digitale Leeromgeving, AVM, Blended Learning, Digitaal Studiemateriaal, Didactische hardware, Blackboard Ultra, Mobile Learning en Professionalisering.

In 2022 werden in totaal, voor interne en externe professionalisering samen, 13.724,4 uren vorming en opleiding geregistreerd binnen Odisee. Het gemiddeld aantal uren gevolgd professionalisering voor 1 VTE bedraagt 14,2.

4.1.3.3 Verantwoording in het HOC van de middelen uit het Vormingsfonds

Jaarlijks wordt in het HOC een memo voorgelegd ter verantwoording van de middelen die Odisee ontvangt vanuit het Vormingsfonds. Er wordt enerzijds gerapporteerd over de gerealiseerde vormingsactiviteiten van het voorbije academiejaar. Daarnaast wordt een overzicht voorgelegd van de nieuwe geplande professionaliseringsactiviteiten voor het volgende academiejaar.

Vanaf academiejaar 2020-2021 wordt in het HOC jaarlijks kwalitatief gerapporteerd over het gehele professionaliseringsbeleid in Odisee. Die rapportering bevat eveneens een overzicht van de gerealiseerde en geplande professionaliseringsactiviteiten.

4.1.4 Beloningssystemen en loopbaanmogelijkheden

4.1.4.1 Bevorderingen bij OP

In 2022 organiseerden we geen bevorderingsprocedures.

4.1.4.2 Bevorderingen bij ATP (inclusief patrimoniumpersoneel)

Functieclassificatie en schaal-, graad- en niveauperhogingen bij ATP en bedienden

Volgens de loopbaanregels van de functieclassificatie en/of naar aanleiding van een interne/externe vacature werden in 2022:

- 7 schaalverhogingen toegekend, nl. 5 van B11 naar B12, 2 van A11 naar A12
- 7 graadverhogingen toegekend, nl. 2 van A11 naar A21, 5 van B12 naar B21
- 6 niveauperhogingen toegekend, nl. 3 van coördinerende B naar A, 1 van gespecialiseerde B naar A, en 2 van gespecialiseerde B naar coördinerende B

Functieclassificatie en weddeschaalverhogingen bij arbeiders

Protocol 2008/07 m.b.t. 'de invoering, de uitwerking en het onderhoud van de functieclassificatie voor de functies van onderhoudsmedewerker, technisch medewerker en gespecialiseerd technisch medewerker' (9 oktober 2008) regelt de loopbaan van onze arbeiders.

In 2022 kregen ten gevolge van de functieclassificatie 4 arbeiders een schaalverhoging toegekend:

- 2 schaalverhogingen voor technische medewerkers
- 2 schaalverhogingen voor onderhoudsmedewerkers

4.1.4.3 Persoonlijke vergoedingen en mandaatvergoedingen

Persoonlijke vergoeding

In 2022 kenden we persoonlijke vergoedingen toe:

- aan docenten die buiten hun taakinvinging een onderwijs- of coördinatieopdracht vervulden in de permanente vorming
- aan docenten die buiten hun taakinvinging een onderwijsopdracht opnamen ter vervanging van een afwezige collega

Mandaatvergoeding en niet-verworven weddeschaal

Leidinggevende functies of mandaten worden de eerste acht jaar op tijdelijke basis toegekend. De eraan verbonden mandaatvergoedingen worden toegekend via een niet-verworven weddeschaal. Ook in 2022 werd dit systeem gehanteerd door het protocol 2018-06 'Aanpassing van protocol 2016-06 betreffende het reglement functieclassificatie'.

Gedurende de eerste acht jaar van hun functie als opleidingshoofd zijn of worden deze aangesteld of benoemd als lector of praktijklector. Voor de volledige duur van hun functie krijgen de opleidingshoofden de weddeschaal A31 onder de vorm van een niet-verworven weddeschaal. Na acht jaar anciënniteit als opleidingshoofd en mits gunstige evaluatie verkrijgen de opleidingshoofden een aanstelling van onbepaalde duur of een benoeming als hoofdlector of hoofdpraktijklector.

De directeurs van clusters worden gedurende de eerste acht jaar van hun functie aangesteld in weddenschaal A33; voor benoemde personeelsleden gebeurt de aanstelling in weddenschaal A33 via ambtswijziging. Gedurende die periode worden ze vergoed met een mandaatvergoeding A34 via een niet-verworven weddeschaal. Zij verwerven de weddeschaal A34 na acht jaar de functie van directeur van een cluster te hebben uitgeoefend en mits gunstige evaluatie.

De directeurs, niet-leden van het Directiecomité, worden gedurende de eerste acht jaar van hun functie als directeur aangesteld of benoemd in graad A2 en krijgen gedurende die periode de weddeschaal A33 onder de vorm van een niet-verworven weddeschaal. Zij verwerven de weddeschaal A33 na acht jaar de functie te hebben uitgeoefend en mits gunstige evaluatie.

De diensthoofden worden gedurende de eerste acht jaar van hun functie als diensthoofd aangesteld of benoemd in graad A2 en krijgen gedurende die periode de weddeschaal A31 onder de vorm van een niet-verworven weddeschaal. Bij het behalen van acht jaar anciënniteit als diensthoofd en mits gunstige evaluatie verkrijgen de diensthoofden een aanstelling van onbepaalde duur of een benoeming in graad A3, weddeschaal A31.

De leden van het Directiecomité, met uitzondering van de algemeen directeur, worden gedurende de eerste acht jaar van hun lidmaatschap van het directiecomité aangesteld of benoemd in A33 of als hoofddocent en krijgen naargelang het gewicht van hun functie een mandaatvergoeding onder de vorm van een niet-verworven weddeschaal, ofwel in A34 ofwel in A41. Zij verwerven, met uitzondering van de algemeen directeur, de weddenschaal A34 of A41 na acht jaar de functie te hebben uitgeoefend en mits gunstige evaluatie. De algemeen directeur verwerft na acht jaar de weddenschaal van gewoon hoogleraar of A51.

4.1.4.4 Benoemingen

Onder punt 1 gaven we al mee dat in 2022 een nieuw reglement benoemingen onderhandeld werd. Doel was om het reglement minder complex te maken en om vlotter te benoemen. We zullen voortaan kunnen benoemen na 4 jaar in plaats van na 6 jaar dienst. We maken het meer aantrekkelijk voor vastbenoemde zij-instromers door hun benoeming al na 2 jaar te kunnen overnemen. Ook personeelsleden die ouder dan 55 jaar zijn kunnen al na twee jaar in aanmerking komen. We streven naar een gelijke benoemingsgraad van 75 % bij OP en ATP (administratief en technisch personeel). Vanzelfsprekend houden we ons, in afwachting, aan de decretaal bepaalde 72% voor OP.

Bij de jaarlijkse opmaak van de begroting beslist het Bestuursorgaan op voorstel van het Directiecomité, of en hoeveel personeelsleden benoemd kunnen worden. Vervolgens benoemt het Bestuursorgaan de personeelsleden die door het Directiecomité worden voorgedragen rekening houdend met de voorwaarden in het benoemingsprotocol. Voor het begroting- en kalenderjaar 2023 werden 57,55VTE-benoemingen in het OP toegekend. Voor het ATP gaat dit over 12,6 VTE-benoemingen. De benoemingen werden beslist op het Bestuursorgaan van december en gaan in per 1 januari 2023.

4.1.5 Taakinvulling

4.1.1.1 Taakinvulling van personeelsleden belast met onderwijs en aanverwante opdrachten

De eindverantwoordelijke voor de taakinvulling van een individueel personeelslid is de directeur van de cluster. Taakinvullingen van het onderwijzend personeel worden toegekend op basis van het protocol 'Taakinvulling OP' (gecoördineerd op 02/03/2020).

4.1.1.2 Taakinvulling van personeel van diensten

Voor medewerkers van een dienst bepaalt het diensthoofd/de directeur de opdracht van de medewerker. De taakinhoud is beschreven in de beschrijvingen van de referentiefuncties en de functiekaarten.

De algemeen directeur of het bevoegde lid van het Directiecomité bepaalt de opdracht van de leden van het Directiecomité en van de diensthoofden die onder zijn bevoegdheid vallen.

4.1.6 Overleg met personeel i.v.m. taakinhoud en ontwikkeling

Feedbackgesprekken in de vorm van functionerings- of evaluatiegesprekken zijn de momenten bij uitstek om het over taakinhoud en ontwikkeling te hebben. De volledige verantwoordelijkheid voor deze gesprekken ligt in de onderwijsteams bij de directe leidinggevende, i.c. het opleidingshoofd. In onderwijsondersteunende teams wordt deze bevoegdheid verdeeld tussen de directe leidinggevende en/of het bevoegde diensthoofd/directeur.

In 2022 werd principieel beslist om een nieuw systeem van loopbaanmanagement te ontwikkelen. In dit systeem zal de nadruk gelegd worden op ontwikkeling en feedback. Daarnaast willen we bijzondere aandacht voor de eerste anderhalf jaar tewerkstelling (de start van de loopbaan) en voor bijsturing indien nodig. Daarom zullen we drie stromen onderscheiden: de startstroom, de ontwikkelstroom en de bijsturingstroom. Deze principes zullen in 2023 omgezet worden in een nieuw reglement.

4.1.7 Welzijn op het werk

2022 was, door het vertrek van de VGM-consulent, een overgangsjaar waar vooral de lopende zaken behandeld konden worden. Daarnaast werd het VGM-team terug vervolledigd door een nieuwe VGM-consulent én een VGM-adviseur Brussel aan te stellen. Naast het verder vormgeven van dit team werd de focus gelegd op het opstellen en invoeren van een VGM-flow voor de verschillende opvolgpunten én het verder concretiseren van het project 'managen van VGM'. Het directiecomité keurde de voorgestelde werkwijzen goed en gaf aan dat het 'managen van VGM' als een instellingsbrede lijn dient opgenomen te worden zodoende de entiteiten hieruit operationele doelstellingen kunnen opstellen. Het jaaractieplan 2023 zal hieraan verdere invulling geven samen met de acties omtrent welzijn.

4.2 Personeelsbestand

Zie bijlage 4.2.

4.3 Bijlagen

Bijlage 4.1.a   Overzicht aantal uren gevolgde interne en externe opleiding in 2022, per onderwijscluster en voor de ondersteunende diensten

Bijlage 4.1.b   Memo hogeschoolonderhandelingscomité in functie van rapportering over het professionaliseringsbeleid in Odisee in academiejaar 2021-2022

Bijlage 4.2   Personeelsbestand

Hoofdstuk 5: Maatschappelijke dienstverlening

5.1 Extern verworven middelen voor onderzoek

5.1.1 De beleidsdoelstellingen op het gebied van de maatschappelijke dienstverlening, deelname in spin-off bedrijven en relaties met vzw's en andere rechtspersonen

De hogeschool ontwikkelt knowhow (competenties) op diverse terreinen. Die knowhow kan nuttig zijn voor de lokale, regionale en internationale gemeenschap. Organisaties uit de industrie, dienstensector of overheid kunnen er een beroep op doen en ons mits vergoeding met specifieke opdrachten belasten die aansluiten bij onze competenties. Die vorm van transfer van knowhow noemen we 'maatschappelijke of wetenschappelijke dienstverlening'. Doel van Odisee is om een evidente partner te worden bij innovatie en vragen naar kennisdiffusie van het werkveld. Onze focus ligt uiteraard op het uitwerken van een antwoord dat voldoet aan de noden van de opdrachtgevers. Elk project voor dienstverlening ressorteert onder een onderzoekscentrum, onderzoeksgroep of cluster waaraan de promotor op regelmatige basis verslag uitbrengt. De transfer van knowhow realiseren we via dienstverlening, navorming (zie hoofdstuk onderwijs) en via het project "blikopener" waar we laagdrempelig advies verstrekken aan bedrijven.

Een tweede doel is het nastreven van een meerwaarde voor ons onderwijs (zoals de verrijking van curriculum, professionalisering van docenten ... zie de Visie 2027 van Odisee).

Onze hogeschool participeert ook op regelmatige basis in samenwerkingsprojecten die het gemeenschappelijk antwoord zijn van een consortium op een algemeen maatschappelijk probleem of behoefte. Meestal lanceert een overheid daarbij een oproep tot indienen van projectvoorstellen en financiert ze ook een gedeelte van de kosten van beloftevolle projecten (na selectieprocedure). In zulke projecten zetten de partners hun (complementaire) knowhow in voor de gecombineerde eigen doelgroepen en/of voor nieuwe doelgroepen. De externe vergoeding voor dit soort projecten kan variëren (een bepaald percentage van de volledige projectkost). Hoe groter de gevraagde eigen inbreng van de projectpartners in de totale kost, hoe groter de toegevoegde waarde van het project(resultaat) voor de uitvoerende partners.

Over projecten ressorterend onder de noemer wetenschappelijke dienstverlening of praktijkgericht onderzoek wordt gerapporteerd in Hoofdstuk 3: Onderzoek.

5.1.2 Beleid inzake dienstverlening

5.1.2.1 Reglementen

Een Algemeen Onderzoeks- en Samenwerkingsreglement Associatie KU Leuven (goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de Associatie KU Leuven, en laatst gewijzigd op 11 december 2015) regelt het algemeen onderzoeksbeleid in de Associatie, de identiteit en taakomschrijving van de voor valorisatie bevoegde dienst, de algemene en minimale regels betreffende het beleid inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 169ter van het universiteitsdecreet en artikel 215bis van het hogescholendecreet, de algemene en minimale regels inzake de samenwerking van instellingen met derden in dienstverleningscontracten in de zin van het decreet van 22 februari 1995, de algemene en minimale regels inzake de deelname van partners in rechtspersonen.

Een intern reglement regelt daarnaast voor Odisee de deelname in en relaties met vzw's of andere rechtspersonen (zie bijlage 1, eind dit hoofdstuk).

Het interne reglement betreffende de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening, zoals goedgekeurd door de Raad van Bestuur van Odisee vzw op 27 april 2011, beschrijft de verantwoordelijkheden en wenselijke praktijken m.b.t. dienstverlening (zie bijlage 2). In 2022 werd gewerkt aan een update dewelke in 2023 van kracht zal worden.

5.1.3 Beleid t.a.v. de selectie van de projecten

Bij de ontwikkeling en uitvoering van dienstverleningsactiviteiten gelden met name (naast de specifieke doelstellingen) de volgende algemene principes.

De hogeschool erkent maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening als een van haar kernfuncties en engageert zich om maatschappelijke dienstverlening zowel te promoten binnen de instelling als bekend te maken naar buiten toe.

- Odisee vzw verleent diensten aan de gemeenschap op een manier die tegelijkertijd in overeenstemming is met haar missie, haar diverse beleidsverklaringen, haar strategie- en werkingsplan en de opdrachtverklaringen van de betrokken eenheden én tegemoet komt aan de redelijke verwachtingen van de betrokken gemeenschappen.
- Odisee vzw verbindt zich ertoe om actief op zoek te gaan naar projecten waarin ook studenten kansen krijgen om hun betrokkenheid op de gemeenschap te vergroten en om te leren in samenwerkingsverband.
- De behoeften van de doelgroepen, inclusief de Odisee-gemeenschap, worden ingelost met op maat gemaakte oplossingen die in overleg met de begunstigden en betrokken partners tot stand komen. Via een actieve aanwezigheidspolitiek in relevante organen en externe organisaties houdt Odisee de vinger aan de pols van de doelgroepen.
- Bij de ontwikkeling van dienstverleningsprojecten gaat de hogeschool op een verantwoorde manier om met (gemeenschaps)middelen en ze organiseert haar dienstverleningsactiviteiten op een kostenefficiënte manier.

5.1.4 Beleid t.a.v. de allocatie van personele middelen

Op initiatief van en op voorstel van de promotor van het project zal, in samenwerking met de dienst onderzoek en projectbeheer en de personeelsdienst, worden overgegaan tot de aanwerving/toewijzing van personeel, ten laste van het beschikbare budget. De beslissing tot aanwerving wordt genomen door het Directiecomité en de arbeidsovereenkomst wordt ondertekend door de algemeen directeur, afgevaardigd bestuurder van de Odisee vzw.

De met het oog op de uitvoering van een dienstverleningsovereenkomst aangeworven personeelsleden vallen onder de toepassing van de wet op de arbeidsovereenkomsten van 3 juli 1978.

Indien in de dienstverleningsovereenkomst door de opdrachtgever een beding inzake de geheimhouding van de uitgevoerde onderzoeken en de verkregen resultaten wordt opgenomen, zal een analoge bepaling in de arbeidsovereenkomst met de aangestelde personeelsleden worden opgenomen.

5.1.5 Beleid t.a.v. de samenwerking met universiteiten, hogescholen en derden in binnen- en buitenland

Projectpartners worden zorgvuldig geselecteerd in functie van de doelstellingen van het project en de complementariteit met de eigen expertise. Samenwerking kan bijvoorbeeld de expertise en competenties aanwezig in Odisee vzw aanvullen, het bereik van de hogeschool uitbreiden (disseminatie van projectresultaten) of het beschikbare budget vergroten. In elk geval streeft de hogeschool naar duurzame samenwerking, die ook op het vlak van onderwijs en onderzoek vruchten kan afwerpen.

5.1.6 Beleidsdoelstellingen op korte en middellange termijn voor dienstverlening

In de vorige jaren werd werk gemaakt van:

- Continue aanscherping van het afsprakenkader en procedures m.b.t. financiële en inhoudelijke opvolging van dienstverlenende - en onderzoeksprojecten. Deze worden jaarlijks geüpdated.
- Een duidelijke communicatie en sensibilisering m.b.t. dienstverleningsbeleid en daaruit vloeiende procedures naar alle geledingen van de hogeschool. Dit verloopt in samenwerking met de financiële en juridische dienst.

- Een stimulering rond het uitbouwen van dienstverlening met het oog op het verspreiden en ingang doen vinden van resultaten uit het praktijkgericht onderzoek in het werkveld

In de komende jaren zetten we in op:

- Een versterkte link tussen onderzoek, dienstverlening en permanente vorming. Dit wordt aangescherpt door een gemeenschappelijke stafvergadering met alle clusters waarop al deze topics aan bod komen, en het uitwerken van een beleidsplan rond onderzoek en dienstverlening per cluster
- Verdere uitbouw van dienstverlening mede in functie van het verspreiden en implementeren van onderzoeksresultaten in het werkveld, dit evenwel zonder marktverstoring te werken (vb aan marktconforme tarieven), en dit mede onder impuls van het blikopener-programma van VLAIO.

5.1.7 Resultaten

Hoofdstuk 1 van het decreet van 22 februari 1995 – wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening

Over de activiteiten van de onderzoekscentra op het vlak van Wetenschappelijke Dienstverlening wordt in hoofdstuk het hoofdstuk Onderzoek gerapporteerd. Over de andere dienstverleningsprojecten wordt gerapporteerd in volgende paragraaf

Hoofdstuk 2 van het decreet van 22 februari 1995 – deelname in spin-off bedrijven

Odisee vzw heeft deelnemingen in volgende rechtspersonen :

- Jobpunt Vlaanderen (sedert jan 2018) voor een bedrag van 6.197,50 euro
- Zorginnovatiehub Aalst vzw (sedert 30 maart 2022) voor een bedrag van 15.000 euro

Hoofdstuk 3 van het decreet van 22 februari 1995 – deelname in spin-off ondersteunende bedrijven

Odisee vzw participeert noch in spin-off ondersteunende bedrijven type 1 (vennootschappen met als maatschappelijk doel de uitbouw, de uitbating en het beheer van incubatie- en innovatiecentra of van researchparken), noch in type 2 (vennootschappen met als maatschappelijk doel kapitaal, financiële knowhow of management knowhow ter beschikking te stellen van spin-off bedrijven), noch in type 3 (vennootschappen die een afsplitsing zijn van de bedrijfsactiviteiten ontwikkeld binnen de hogeschool).

Deelname in vzw's

Odisee vzw neemt deel in de instelling voor openbaar nut Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA), de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR) en de vzw Associatie KU Leuven. De jaarrekeningen werden door de hogeschool ontvangen en ter kennisgeving aan de Raad van Bestuur bezorgd.

Sinds 8 september 2004 neemt Odisee vzw deel in de vzw Brussels Health and Education Centre Terranova, met als doel 'het oprichten en exploiteren van een lokaal gezondheids- en opleidingscentrum in Brussel, gericht op een diversiteit van doelgroepen, initiatieven om poliklinische activiteiten van preventieve en curatieve aard, onderwijsverstrekking, maatschappelijke dienstverlening en desgevallend toegepast wetenschappelijk onderzoek te organiseren'. De statuten werden gewijzigd op 8 juni 2005. Het jaarverslag en de jaarrekeningen werden op de Raad van Bestuur gerapporteerd.

Deelname in rechtspersonen: de binnen de associatie voor valorisatie bevoegde dienst

Conform het Algemeen Onderzoeks- en Samenwerkingsreglement van de Associatie, goedgekeurd op de Raad van Bestuur van de Associatie december 2015, kan Odisee vzw een beroep doen op de dienstverlening van Leuven Research and Development, de binnen de associatie voor valorisatie

bevoegde dienst. Deze dienstverlening omvat: beschermen van intellectuele eigendom, valorisatie van intellectuele eigendom, juridische ondersteuning bij contractonderzoek.

5.2 Een overzicht van de afgesloten overeenkomsten

5.2.1 Hoofdstuk 1 van het decreet van 22 februari 1995 – wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening

Inhoudelijke informatie over deze projecten vindt u terug op www.odisee.be/onderzoeksprojecten . Hieronder focussen we op overeenkomsten met een internationaal netwerk.

BEDRIJFSKUNDE

- From practice-oriented trainings to employable IT experts
- Lerende Euregio Scheldemond
- Sustainability makers: the way to SDG
- Development of practical and reflective learning materials that supports and promotes mental well-being (MWB) amongst entrepreneurs of Europe
- Develop national networks of adult education providers in the field of entrepreneurship
- NECTAR, an EU curriculum for chef gastro-engineering in primary food care
- Pilot VET mobility scheme for the Western Balkans
- Circulaire en sociale ecosystemen met het oog op doorstroom naar betaalde arbeid
- Gender diversity on Corporate Boards: a Road to Sustainability

BIOTECHNIEK

- Smart Aquaponics
- Aquaview

GEZONDHEIDSZORG

- Perinatal mental health
- Sexual Health in the over forty-fives
- Measuring and comparing achievements of learning outcomes in higher education in Europe – Phase 2
- Knowledge transfer about a psychosocial and behavioural program to prevent and manage anxiety, stress and sleep problems with early onset dementia
- Preparing students nursing for future healthcare: virtual reality in paediatric settings
- European Health Care Final Dissertation: a digital, international and collaborative co-designed model to address health care societal challenges

ONDERWIJS

- Innovative Education for the Bio Economy

SOCIAAL-AGOGISCH WERK

- Diversi-Date: applying creative methods in a learning context
- Urban diversities: challenges for social work
- Transnational Family Dynamics in Europe
- Therapeutic foster care for Unaccompanied Minor Refugees and their foster families

TECHNOLOGIE

- Big Data For All

5.2.2 Hoofdstuk 2 van het decreet van 22-2 1995

/

5.2.3 Hoofdstuk 3 van het decreet van 22-2-1995

- Participatie instelling voor openbaar nut VLHORA/VLUHR
- Participatie vzw Associatie K.U.Leuven
- Participatie vzw Brussels Health and Education Center Terranova Participatie vzw HUB-Patrimonium

5.3 De besteding van de middelen

5.3.1 Hoofdstuk 1 van het decreet van 22 februari 1995 – wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening

Bij contractactiviteiten staat de opdrachtgever in de regel in voor de vergoeding van alle kosten gemaakt in het kader van de dienstverleningsactiviteit, met inbegrip van de personeelskost en het forfait voor centrale beheers- en exploitatiekosten.

In cofinancieringsprojecten dragen alle partners een deel van de kosten, het overige gedeelte wordt extern gefinancierd.

Projecten via Fiscale Hogeschool: zie rapportering Fiscale Hogeschool

Projecten via Ehsal Management School: zie rapportering Ehsal Management School

Projecten via Permanente Vorming: zie rapportering Permanente Vorming

Projecten via Dienst Onderzoek en projectbeheer: zie hoofdstuk Onderzoek

5.4 Het personeelsbestand in de maatschappelijke dienstverlening, de deelname in spin-off bedrijven en de relaties met vzw's en andere rechtspersonen

Inzet van personele middelen, uitgedrukt in voltijdse eenheden voor de hele hogeschool: er moet een onderscheid gemaakt worden tussen de groepen van personeelsleden zoals vermeld in artikel 101 van het decreet.

5.4.1 Hoofdstuk 1 van het decreet van 22 februari 1995 – wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening

- Dienstverleningsprojecten via Dienst Onderzoek en Projectbeheer: Additionele personeelskost: 5 VTE administratieve ondersteuning, een halve VTE per cluster voor inhoudelijke ondersteuning (2,5 VTE).
- Permanente vorming: zie hoofdstuk onderwijs
- Onderzoeksprojecten en wetenschappelijke dienstverlening: zie hoofdstuk Onderzoek

5.3.2 Hoofdstuk 2 van het decreet van 22-2 1995

/

5.4.3 Hoofdstuk 3 van het decreet van 22-2-1995

- Participatie instelling voor openbaar nut VLHORA: Nihil
- Participatie vzw Associatie K.U.Leuven : Nihil
- Participatie vzw Brussels Health and Education Centre Terranova : 2 x OP x 0.05 VTE
- Participatie vzw zorginnovatiehub Aalst: Nihil

5.5 Gebruiksrecht lokalen, infrastructuur, diensten of personeel door rechtspersonen waarin de hogeschool participeert

/

5.6 Permanente vorming

De initiatieven die Odisee neemt in de context van permanente vorming zijn ook vormen van maatschappelijke dienstverlening. In hoofdstuk 2 (punt 2.4) geven wij voor het kalenderjaar 2022 een overzicht van het aantal postgraduat en het aantal permanente vormingsactiviteiten met en zonder getuigschrift, zowel voor de opleidingen in open inschrijving als voor de opleidingstrajecten in het kader van contractonderwijs voor specifieke organisaties. De eerste categorie sluit meer aan bij het luik inzake onderwijs en onderzoek, de laatste sluit eerder aan bij de maatschappelijke dienstverlening.

5.7 Bijlagen

- Bijlage 5.a Intern reglement betreffende de deelname in en relaties met vzw's of andere rechtspersonen door Odisee
- Bijlage 5.b Intern reglement betreffende de maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening

Hoofdstuk 6: Financieel jaarverslag

**Financieel jaarverslag
Boekjaar 2022**

INHOUD

Management summary

1. De balans
2. De resultatenrekening
3. De resultaatsbestemming
4. De investeringen
5. De kasstroomanalyse
6. De financiële ratio's
7. De naleving van de verplichtingen conform het nieuwe
Wetboek van vennootschappen en verenigingen
8. Conclusies

Bijlage : STUVO (Studentenvoorzieningen)

MANAGEMENT SUMMARY

Het financieel jaarverslag beoogt om naast de officiële jaarrekening, waarvan de opmaak wettelijk is geregeld, een aantal relevante boekhoudkundige en financiële kengetallen wat meer uitgebreid toe te lichten.

De beleidsdoelstellingen inzake financieel beheer van de hogeschool kunnen als volgt worden samengevat:

- het efficiënt aanwenden van de beschikbare financiële middelen voor de realisatie van de opdrachtverklaring van de hogeschool, waarbij de activiteiten inzake onderwijs, onderzoek, wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening ontwikkeld worden tegen een voor de gemeenschap aanvaardbare kost;
- het verzekeren van een voldoende mate van financiële autonomie als garantie voor de continuïteit in het realiseren van de opdrachtverklaring van de hogeschool.

Het financieel jaarverslag 2022 geeft toelichting bij de cijfers van het boekjaar in vergelijking met het vorige en met de begroting. Voor de belangrijkste rubrieken zijn ter vergelijking ook de cijfers van de jaren 2018, 2019 en 2020 toegevoegd.

Boekjaar 2022 levert een netto tekort op van € 1,2 miljoen. Ten opzichte van het begrote verlies van € 2,8 miljoen is het resultaat beter dan verwacht (+ € 1,6 miljoen). De dalende trend van het bedrijfsresultaat heeft zich in 2022 doorgezet. Voor het eerst wordt het bedrijfsresultaat negatief (- € 2,2 miljoen) waarvan - € 0,7 miljoen toe te schrijven aan de recurrente activiteiten van de hogeschool.

Het dalend bedrijfsresultaat is het gevolg van de stelselmatige erosie van de werkingsmiddelen sinds de invoering van het nieuw financieringssysteem in 2008, waardoor het reële gemiddelde financieringsbedrag per student nu lager ligt dan een tiental jaar geleden.

- De beschikbare middelen per student volgt de evolutie van de groeiende studentenpopulatie niet omdat het kliksysteem niet consequent is toegepast.
- De onder-indexering van de middelen heeft voor gevolg dat de koopkracht niet behouden bleef.
- Het uitstellen van geplande groeipaden en besparingen in het hoger onderwijs heeft een grote impact op de middelen van de hogescholen.
- De beslissing om de open end financiering voor de graduaatopleidingen vervroegd te stoppen betekent een groot verlies dat slechts gedeeltelijk is gecompenseerd.

Zowel de begroting als de resultaatberekening zijn opgedeeld in twee compartimenten:

- een **recurrent** compartiment bestaande uit de bachelor- en graduaatopleidingen, levenslang leren, onderzoek, STUVO en de ermee gepaard gaande ondersteunende processen,
- een **niet recurrent** compartiment bestaande uit alle initiatieven verbonden aan het voorsprongfonds en de strategische projecten (Odisee 2027, onderwijsvernieuwing, de COVID gerelateerde IT investeringen en living campus & workspace).

Dit onderscheid maakt de beleidsbeslissingen van de hogeschool en de financiële impact zichtbaar. Ook het allocatieproces is verder ontwikkeld en verfijnd.

De turbulente omstandigheden die het jaar 2022 hebben gekenmerkt hebben vanzelfsprekend een belangrijke impact op het resultaat dat uiteindelijk gunstig uitvalt in vergelijking met de begroting.

- de effecten van de COVID-19 crisis waren nog voelbaar tijdens het eerste semester van het boekjaar,
- de loonkosten hebben een ongeziene stijging gekend wegens 5 loonindexaanpassingen,
- de verhoging van het algemeen prijspeil omwille van de inflatie treft een groot deel van de werkingskosten,
- de volatiele energieprijzen verhogen de werkingskosten van de campussen.

De begroting 2023-2027 legt de nadruk op de noodzaak tot bezuiniging teneinde de werkingskosten onder controle te houden. De algemene oproep tot beteugeling van de uitgaven vanaf de lente heeft ervoor gezorgd dat het niveau van de werkingskosten lager dan begroot is waardoor het recurrent resultaat van de hogeschool licht positief eindigt.

2022 eindigt met een globaal tekort van € 1,2 miljoen tegenover een begroting van € 2,8 miljoen ingevolge

- niet-recurrent tekort van € 1,4 miljoen, recurrent overschot van € 0,2 miljoen,
- hogere bedrijfsopbrengsten (+ € 3,5 miljoen),
- hogere bedrijfskosten (+ € 2,0 miljoen),
- negatief bedrijfsresultaat (- € 2,2 miljoen) vnl. niet recurrent.

Langs de kant van de opbrengsten noteren we:

- hogere effectieve werkingsuitkeringen omwille van compensaties voor de loonindexaties via toepassing van de gezondheidsindex van 7,1%,
- hogere inkomsten uit onderzoeksprojecten en maatschappelijke dienstverlening in vergelijking met vorig jaar en met de begroting,
- lagere inkomsten uit catering dan begroot wegens de verminderde activiteit op de campussen gedurende de eerste helft van het boekjaar.

Ook de uitgaven stijgen gevoelig.

- De loonkost stijgt met 11,2% t.o.v. 2021 en ligt € 4,3 miljoen hoger dan begroot omwille van de 5 loonindexaties bij een quasi ongewijzigde personeelsbezetting.
- De werkingskosten liggen daarentegen lager dan begroot dankzij
  - verlaagde vervoerkosten, cateringkosten, kosten van onderhoud en herstelling ingevolge COVID-19 tijdens het eerste halfjaar en
  - de besparingsmaatregelen die reeds ingezet zijn naar aanleiding van de meerjarenbegroting 2023-2027.
- De stijging van de energieprijzen is grotendeels geneutraliseerd door energiebesparende maatregelen.
- De hogeschool torst jaarlijks zware financiële lasten (€ 1,5 miljoen).

In 2022 liggen de investeringen € 0,5 miljoen hoger dan begroot maar gevoelig lager dan voorzien in de loop van het boekjaar, vnl. omwille van vertraging bij leveranciers. De voorbije jaren zijn alle investeringen met eigen middelen en uit eigen thesaurie gefinancierd, hetgeen toegelaten heeft de hoge schuldenlast te reduceren.

In 2022 is er een netto kas uitstroom van meer dan € 3,5 miljoen genoteerd, beter dan de € 5,4 miljoen in de begroting.

2021 kende een uitzonderlijke hoge kas instroom omwille van:

- het vereffeningssaldo van de vzw IM Vlekho bestemd voor gebouw P in Gent (€ 2,6 miljoen),
- compensaties voor toekomstige besparingen voor de graduaatopleidingen (€ 0,8 miljoen),
- nog niet bestede gelden vanuit het voorsprongfonds (€ 1,5 miljoen van de toegekende € 2,2 miljoen),
- gecontracteerde maar nog niet opgeleverde of gefactureerde investeringen.

Het gunstiger resultaat dan verwacht en de hogere leveranciersschuld op jaareinde hebben voor gevolg dat de thesaurie minder is gedaald dan verwacht doch dit is een moment opname.

In 2019 heeft Odisee een bestemd fonds van € 2 miljoen aangelegd om de onderfinanciering van de graduaatopleidingen tijdens de daaropvolgende drie jaar op te vangen. Eind 2021 is meer dan twee derde van dit bestemd fonds reeds besteed. De graduaatopleidingen blijven een aandachtspunt tijdens de komende jaren want de besparingsmaatregelen van de Vlaamse overheid zijn toegespitst op deze opleidingen. Voor 2022 en 2023 is het effect van de besparingen geneutraliseerd door compensaties (€ 0,8 miljoen) maar vanaf 2024 wordt het effect structureel.

In 2020 heeft Odisee beslist een groot deel van de winst te bestemmen aan onderwijsvernieuwing, studentenvoorzieningen, de in resultaat genomen COVID-19 subsidies voor IT investeringen en het project living campus & work space waarmee we onze campussen en werkplekken willen aanpassen aan de nieuwe noden en behoeften. Deze projecten zijn volop aan de gang en zullen in 2023 worden opgeleverd.

De financiële dienst heeft haar processen in de loop van het boekjaar verder uitgebouwd teneinde tegemoet te komen aan de behoeften op vlak financiële rapportering alsmede controle en om de begroting en de opvolging ervan af te stemmen op het beleid. De geleverde inspanningen die in 2022 onverminderd worden verder gezet betreffen:

- een meer granulair en hogeschool breed begrotingsproces gebaseerd op het operationeel model van Odisee met het duidelijk onderscheid tussen recurrent en niet-recurrent resultaat met het oog op maximale transparantie;
- maandelijkse afsluiting ter opvolging van de begroting via het budget monitoring team dat ter gelegenheid van de meerjarenbegroting 2023-2027 in het leven is geroepen;
- inbouwen van een incentivesysteem gebonden aan de instroom en de onderwijsvernieuwing;
- vereenvoudiging en digitalisering van de processen;
- stroomlijning en uitbreiding van de boekhoudkundige verwerking van de rand vzw;
- vereffening en ontbinding van de vzw die geen activiteiten meer voeren.

De statuten en het jaarverslag zijn tevens in overeenstemming met nieuwe wet op vennootschappen en verenigingen gebracht aan de hand van de aanbevelingen van het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Waar mogelijk en aangewezen wordt overgegaan tot vereffening van rand vzw om deze te integreren in Odisee.

1 DE BALANS

Activa		31/12/2021		31/12/2022			
		realisatie		begroting		realisatie	
VASTE ACTIVA		123.135.225 €	74,74%	124.529.948 €	81,80%	122.553.840 €	76,31%
II.	<i>Immateriële vaste activa</i>	400.418 €	0,24%	227.559 €	0,15%	276.335 €	0,17%
III.	<i>Materiële vaste activa</i>	122.718.257 €	74,49%	124.289.301 €	81,65%	122.250.157 €	76,12%
A.	Terreinen en gebouwen	103.186.904 €	62,64%	101.106.800 €	66,42%	101.444.552 €	63,17%
B.	Installaties, machines en uitrusting	11.477.095 €	6,97%	12.113.721 €	7,96%	12.275.995 €	7,64%
C.	Meubilair en rollend materieel	7.540.720 €	4,58%	8.979.543 €	5,90%	7.991.832 €	4,98%
E.	Overige materiële vaste activa	509.356 €	0,31%	489.237 €	0,32%	492.133 €	0,31%
F.	Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	4.183 €	0,00%	1.600.000 €	1,05%	45.645 €	0,03%
IV.	<i>Financiële vaste activa</i>	16.550 €	0,01%	13.088 €	0,01%	27.348 €	0,02%
A.	Deelnemingen	6.198 €	0,00%	6.198 €	0,00%	21.198 €	0,01%
C.	Overige	10.352 €	0,01%	6.890 €	0,00%	6.150 €	0,00%
VLOTTENDE ACTIVA		41.606.199 €	25,26%	27.701.398 €	18,20%	38.038.592 €	23,69%
V.	<i>Vorderingen op meer dan 1 jaar</i>	42.873 €	0,03%	49.934 €	0,03%	47.812 €	0,03%
VI.	<i>Vorraden en bestellingen in uitvoering</i>	612.062 €	0,37%	445.000 €	0,29%	894.828 €	0,56%
A.	Vorraden	65.607 €	0,04%	45.000 €	0,03%	43.736 €	0,03%
B.	Bestellingen in uitvoering	546.455 €	0,33%	400.000 €	0,26%	851.092 €	0,53%
VII.	<i>Vorderingen op ten hoogste 1 jaar</i>	8.820.200 €	5,35%	7.700.000 €	5,06%	8.447.051 €	5,26%
A.	Handelsvorderingen < 1 jaar	5.036.102 €	3,06%	5.200.000 €	3,42%	5.004.332 €	3,12%
B.	Overige vorderingen < 1 jaar	3.784.099 €	2,30%	2.500.000 €	1,64%	3.442.719 €	2,14%
VIII.	<i>Geldbeleggingen</i>	2.522.184 €	1,53%	0 €	0,00%	1.522.202 €	0,95%
IX.	<i>Liquiditeiten</i>	29.407.764 €	17,85%	19.106.464 €	12,55%	26.876.191 €	16,74%
X.	<i>Overlopende rekeningen</i>	201.117 €	0,12%	400.000 €	0,26%	250.508 €	0,16%
TOTALE ACTIVA		164.741.425 €	100,00%	152.231.346 €	100,00%	160.592.432 €	100,00%

Passiva		31/12/2021		31/12/2022			
		realisatie		begroting		realisatie	
EIGEN VERMOGEN		105.218.112 €	63,87%	99.620.842 €	65,44%	102.950.306 €	64,11%
I.	Fondsen van de vereniging	17.406.034 €	10,57%	17.406.034 €	11,43%	17.406.034 €	10,84%
II.	Bestemde fondsen (voorstel)	19.588.363 €	11,89%	14.448.133 €	9,49%	17.286.412 €	10,76%
V.	Overgedragen resultaat (voorstel)	47.493.598 €	28,83%	48.060.316 €	31,57%	48.551.501 €	30,23%
VI.	Kapitaalsubsidies	20.730.117 €	12,58%	19.706.359 €	12,95%	19.706.359 €	12,27%
SCHULDEN		59.523.314 €	36,13%	52.610.504 €	34,56%	57.642.126 €	35,89%
VIII.	Schulden > 1 jaar	32.960.504 €	20,01%	30.231.544 €	19,86%	30.231.544 €	18,83%
A.	Financiële schulden > 1 jaar	32.960.504 €	20,01%	30.231.544 €	19,86%	30.231.544 €	18,83%
3.	Kredietinstellingen > 1 jaar	32.960.504 €	20,01%	30.231.544 €	19,86%	30.231.544 €	18,83%
IX.	Schulden op ten hoogste 1 jaar	17.346.206 €	10,53%	14.078.960 €	9,25%	18.573.731 €	11,57%
A.	Schulden > 1 jaar vervallend binnen het jaar	2.671.679 €	1,62%	2.728.960 €	1,79%	2.728.960 €	1,70%
C.	Handelschulden < 1 jaar	2.864.142 €	1,74%	3.400.000 €	2,23%	3.592.644 €	2,24%
D.	Ontvangen vooruitbetalingen	4.853.420 €	2,95%	1.800.000 €	1,18%	3.948.289 €	2,46%
E.	Bezoldigingen, belastingen en sociale lasten	4.709.871 €	2,86%	4.550.000 €	2,99%	5.472.580 €	3,41%
a.	Belastingen	249.339 €	0,15%	250.000 €	0,16%	507.579 €	0,32%
b.	Bezoldigingen en sociale lasten	4.460.532 €	2,71%	4.300.000 €	2,82%	4.965.001 €	3,09%
F.	Overige schulden < 1 jaar	2.247.093 €	1,36%	1.600.000 €	1,05%	2.831.258 €	1,76%
X.	Overlopende rekeningen	9.216.604 €	5,59%	8.300.000 €	5,45%	8.836.851 €	5,50%
TOTALE PASSIVA		164.741.425 €	100,00%	152.231.346 €	100,00%	160.592.432 €	100,00%

1.1 DE ACTIVA

De totale activa bestaan uit vaste activa en vlottende activa.

	Begroting	2022	2021	2020	2019
Vaste activa	81,80%	76,31%	74,74 %	79,19 %	80,78 %
Vlottende activa	18,20%	23,69%	25,26 %	20,81 %	19,22 %
Totale activa	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

De verhouding tussen vaste en vlottende activa in 2022 is de 76%-24%.

- Investerings en afschrijvingen bleven in evenwicht.
- De thesaurie die in 2021 een recordhoogte bereikte (€ 31,9 miljoen omwille van uitzonderlijke inkomsten) neemt af zoals verwacht (- € 3,5 miljoen) doch in veel beperktere mate dan voorzien in de begroting. Het betere netto resultaat en de lagere investeringen zijn hiervoor de verklaring.

1.1.1 VASTE ACTIVA

Op de balans wordt de netto boekwaarde (N.B.W.) weergegeven van de vaste activa. De N.B.W. is het verschil tussen de aanschafwaarde en de gecumuleerde afschrijvingen. De investeringen komen aan bod sub 4.

Immateriële vaste activa: software, licenties.

In € 1000	Begroting	2022	2021	2020	2019
N.B.W. immateriële vaste activa	228	276	400	346	344

In 2016 werd de personeelsdatabank 'PersonA' geactiveerd wat resulteerde in een hoger investeringsbedrag dan de gecumuleerde afschrijvingen. In 2019 is de verhoging grotendeels te wijten aan de ontwikkeling van de applicatie "MyCompass".

Materiële vaste activa: terreinen en gebouwen:

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
N.B.W. terreinen en gebouwen	101,1	101,4	103,1	106,8	107,9

De netto-boekwaarde neemt af omdat de afschrijvingen in 2022 hoger lagen dan de bruto investeringen. Daarenboven genereert de vertraging in de oplevering van projecten een significante daling in 2021 en 2022.

De rubriek "Terreinen en Gebouwen" vertegenwoordigt in 2022 63,17% van het totaal actief bij Odisee. Belangrijke investeringen in 2022 waren de afwerking van de gevelrenovatie in Aalst en de opstart van de aanpassing van het 't Serclaes gebouw in het kader van het Way of Working project.

Materiële vaste activa: installaties, machines en uitrusting

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
N.B.W. installaties	12,1	12,3	11,5	11,6	12,0

De N.B.W. van de installaties stijgt met € 0,8 miljoen. Er werden de voorbije jaren een aantal grote infrastructuurwerken uitgevoerd (renovatie van campus Dilbeek, studentenrestaurant van campus Gent, renovatie van het Hermes gebouw en inrichting van het Erasmusgebouw in Brussel). Details van de investeringen in 2022 zijn weergegeven sub 4.

Materiële vaste activa : meubilair en rollend materieel (o.a. ICT materiaal)

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
N.B.W. meubilair en rollend materieel	9,0	8,0	7,5	8,1	6,6

De N.B.W. van meubilair en rollend materieel stijgt met € 0,5 miljoen. Deze post bevat eveneens het ICT materiaal. De hogeschool heeft de voorbije jaren substantieel meer geïnvesteerd dan voorheen teneinde de transformatie naar digitaal onderwijs en thuiswerk te ondersteunen. Deze investeringen zijn deels gefinancierd door de COVID-19 steunmaatregelen van de Vlaamse overheid. De toegekende middelen worden op vraag van de regeringscommissarissen en de revisoren in het resultaat en in een bestemd fonds opgenomen en werden afgebouwd over de periode 2020-2023. Details van de investeringen in 2022 zijn weergegeven sub 4.

Materiële vaste activa: overige materiële vaste activa

In € 1000	Begroting	2022	2021	2020	2019
N.B.W. overige materiële vaste activa	489	492	509	526	549

Deze post betreft werken aan gebouwen in huur of niet in eigendom, i.e. het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen. Ten opzichte van de voorbije drie jaar is de N.B.W. stabiel gebleven.

Materiële vaste activa (activa in aanbouw en vooruitbetalingen)

In € 1000	Begroting	2022	2021	2020	2019
N.B.W. activa in aanbouw en vooruitbetalingen	1.600	45,6	0,0	0,0	0,0

De begroting 2022 voorzag de optopping van gebouw P op de Technogecampus te Gent. Deze investering werd uitgesteld naar 2024.

Financiële vaste activa (deelnemingen in andere instellingen)

In € 1000	Begroting	2022	2021	2020	2019
N.B.W. financiële vaste activa	13	27	16	23	24

Deze post vertegenwoordigt participaties in Jobpunt Vlaanderen en de deelname aan de Innovatiehub Aalst evenals enkele borgtochten van beperkte omvang.

1.1.2 VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen op meer dan één jaar

In € 1000	Begroting	2022	2021	2020	2019
Vorderingen op meer dan één jaar	50	48	43	38	33

De vorderingen op meer dan één jaar bevatten het gestort werkkapitaal in het kader van de mede-eigendom bij de aankoop van het gebouw "Erasmus". Jaarlijks neemt dit bedrag met € 6.000,- toe. Er werd gestart met de aanleg van een gestort werkkapitaal in 2017 in navolging van de aankoop van het gebouw.

Vorraden en bestellingen in uitvoering

In € 1000	Begroting	2022	2021	2020	2019
Vorraden	45	44	66	50	43
Bestellingen in uitvoering	400	851	546	488	152
Totaal	445	895	612	539	195

De voorraden bestaan uit boeken en cursussen. Daarnaast bevat deze rubriek ook onderzoeksprojecten in uitvoering.

Handelsvorderingen op ten hoogste één jaar

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Werkingsuitkering	niet gedetailleerd	3,9	4,2	4,2	5,1
Inschrijvingsgelden reguliere studenten		0,8	0,6	0,6	0,6
Deelnemers levenslang leren		0,3	0,2	0,3	0,3
Totaal	5,2	5,0	5,0	5,1	6,0

Handelsvorderingen op ten hoogste één jaar bestaan vnl. uit te ontvangen werkingsuitkeringen en inschrijvingsgelden van reguliere studenten en van deelnemers aan programma's levenslang leren.

Overige vorderingen op ten hoogste één jaar

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Overige vorderingen	2,5	3,4	3,8	3,1	1,9

De overige vorderingen hebben betrekking op klanten waarop vorderingen werden geboekt ingevolge diverse overeenkomsten en (internationale) projecten alsmede op openstaande vorderingen op derden, waaronder het Nectar onderzoeksproject binnen het studiegebied HWBK. Ook het bedrag van de te recupereren bedrijfsvoorheffing voor de maanden oktober, november en december zit vervat in de overige vorderingen.

Geldbeleggingen en liquide middelen

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Geldbeleggingen	niet	1,5	2,5	2,5	3,3
Liquide middelen	gedetailleerd	26,9	29,4	21,6	18,8
Totale liquide middelen		19,1	28,4	24,1	22,1

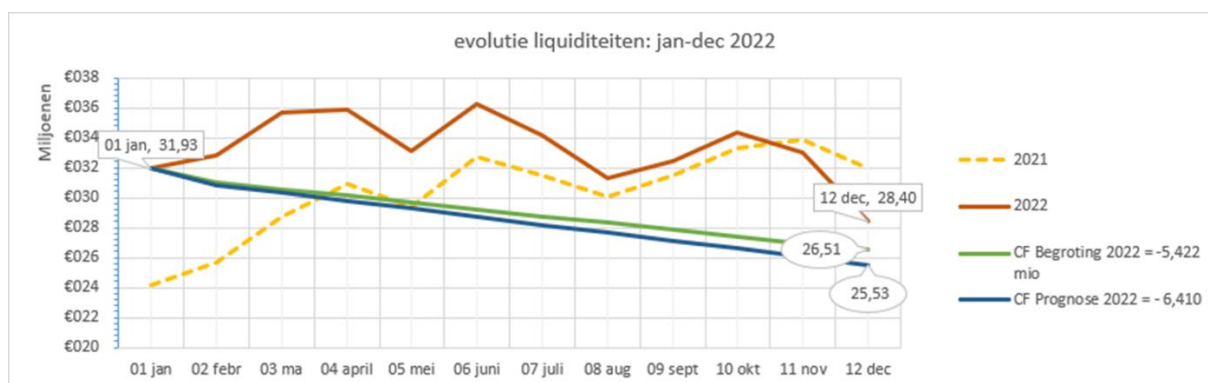
De thesaurie die in 2021 een recordhoogte bereikte (€ 31,9 miljoen omwille van uitzonderlijke inkomsten) neemt af zoals verwacht (- € 3,5 miljoen) doch in veel beperktere mate dan voorzien in de begroting. Het betere resultaat en de lagere investeringen zijn hiervoor de verklaring.

Deze cijfers die een momentopname zijn, geven evenwel een vertekend beeld want de thesaurie bevat nog steeds:

- het vereffeningssaldo van de vzw IM Vlekho bestemd voor de optopping van gebouw P in Gent (€ 2,6 miljoen) waarvan de realisatie ten vroegste in 2024 wordt verwacht,
- gelden bestemd voor in 2022 gecontracteerde doch in 2023 op te leveren investeringen (€ 4 miljoen),
- compensaties voor toekomstige besparingen voor de graduaatopleidingen (€ 0,8 miljoen), deels nog bestemd voor 2023,
- nog niet bestede gelden vanuit het voorsprongfonds (€ 1,4 miljoen van de toegekende € 2,2 miljoen),
- te besteden fondsen voor onderwijsvernieuwing, living campus & workspace en cybersecurity (€ 3 miljoen).

De geldbeleggingen en liquide middelen (directe liquiditeit) vertegenwoordigen 17,7% van het balanstotaal van Odisee.

Onderstaande grafiek geeft de evolutie van onze thesauriemiddelen in 2019, 2020 en 2021.

Overlopende rekeningen

In € 1000	Begroting	2022	2021	2020	2019
Overlopende rekeningen	400	250	201	554	133

De overlopende rekeningen omvatten o.a. kosten van diverse facturen en afrekeningen die reeds ontvangen werden tijdens het lopende boekjaar maar die geheel of gedeeltelijk betrekking hebben op prestaties of diensten te leveren in het daarop volgende boekjaar. Het bedrag fluctueert en wordt mede bepaald door het moment van de ontvangst van de facturen en inschrijvingsgelden gedurende het boekjaar.

1.2 DE PASSIVA

De totale passiva bestaan uit eigen vermogen, voorzieningen en schulden.

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Eigen Vermogen	99,6	103,0	105,2	102,5	99,6
Voorzieningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Schulden	52,6	57,6	59,5	58,4	58,2
Totale passiva	152,2	160,6	164,7	160,9	157,8

	Begroting	2022	2021	2020	2019
Eigen Vermogen	65,44%	64,11%	62,89%	63,67%	63,11%
Voorzieningen	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Schulden	34,56%	35,89%	37,11%	36,33%	36,89%
Totale passiva	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

De verhouding eigen vermogen/vreemd vermogen is over de laatste jaren verbeterd van 60% / 40% naar 64% / 36%. Indien we daarnaast rekening houden met het schuldenvrij vast actief van € 14 miljoen dat geboekt is in de HUB/KUB brengt dit deze verhouding zelfs tot 67% / 33%.

1.2.1 EIGEN VERMOGEN

In absolute waarde is het eigen vermogen sinds 2016 geleidelijk toegenomen tot boven de € 100 miljoen wat in 2022 een totaal eigen vermogen oplevert van € 103,0 miljoen. De daling in 2022 is volledig te wijten aan de onttrekkingen aan de bestemde fondsen ingevolge oplevering van strategische projecten.

De stijging wordt verklaard door de aanleg van bestemde fondsen en de winstreservering.

Bestemde fondsen

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Bestemde fondsen	14,4	17,3	19,6	19,4	15,7

Bestemde fondsen	1/01/2021	2021		1/01/2022	2022		1/01/2023
		Toevoeging	Onttrekking		Toevoeging	Onttrekking	
Internationalisering	368.850 €	0 €	0 €	368.850 €	0 €	-3.613 €	365.237 €
Onderzoeksmiddelen	2.493.937 €	60.905 €	0 €	2.554.842 €	0 €	-307.916 €	2.246.926 €
STUVO	8.539.378 €	269.609 €	0 €	8.808.987 €	0 €	-10.198 €	8.798.789 €
Graduaten	1.350.476 €	0 €	-261.611 €	1.088.865 €	0 €	-480.048 €	608.817 €
Decretale fondsen	12.752.641 €	330.514 €	-261.611 €	12.821.544 €	0 €	-801.775 €	12.019.769 €
Strategie 2027	2.326.906 €	0 €	-311.250 €	2.015.656 €	0 €	-658.958 €	1.356.698 €
Onderwijsvernieuwing	1.545.309 €	0 €	-118.105 €	1.427.204 €	0 €	-106.822 €	1.320.382 €
COVID-19 investeringen	767.158 €	0 €	-255.719 €	511.439 €	0 €	-255.719 €	255.720 €
Living campus & workspace	2.000.000 €	0 €	-87.481 €	1.912.519 €	0 €	-117.757 €	1.794.762 €
Cybersecurity	0 €	400.000 €	0 €	400.000 €	0 €	-194.015 €	205.985 €
Instroom	0 €	300.000 €	0 €	300.000 €	0 €	0 €	300.000 €
Alumniwerking & Community	0 €	200.000 €	0 €	200.000 €	0 €	-166.905 €	33.095 €
Strategische fondsen	6.639.373 €	900.000 €	-772.555 €	6.766.818 €	0 €	-1.500.176 €	5.266.641 €
Totaal	19.392.014 €	1.230.514 €	-1.034.166 €	19.588.362 €	0 €	-2.301.951 €	17.286.411 €
		196.348 €			-2.301.951 €		

De bestemde fondsen ('BF') dalen met € 2.301.951,- tot 17.286.411,- door onttrekking van

- € 106.822,- aan het BF onderwijsvernieuwing: loonkost met betrekking tot projecten in combinatie met het voorsprongfonds;
- € 307.916,- aan het BF onderzoek omwille van inzet van PWO middelen voor extra onderzoek en bijkomende extern gefinancierde projecten met hieraan verbonden personeelskosten;
- € 658.958,- aan het BF Strategie 2027: loonkost van het project;
- € 10.198,- aan het BF STUVO conform de decretale voorschriften ingevolge lagere catering kosten;
- € 480.048,- aan het BF voor de graduataten in overeenstemming met het verlies;
- € 255.719,- aan het BF voor de in resultaat geboekte COVID-19 subsidies voor IT investeringen in 2021;
- € 117.757,- aan het BF voor het project 'Living campus & Workspace' waarmee we onze campussen en werkplekken aanpassen aan de nieuwe noden en behoeften;
- € 194.015,- voor het project 'Cybersecurity';
- € 166.905,- voor het project 'Alumniwerking & Community'.

Besteding van bestemd fonds "Instroom" zal in 2023 gebeuren aangezien de resultaten van het project (i.e. hogere inschrijvingen voor het academiejaar 2022-2023) pas vanaf 2023 volop merkbaar zal zijn.

Overgedragen resultaat

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Overgedragen resultaat	48,1	48,6	47,5	46,5	46,3

Door winstreservering in combinatie met de aanleg van bestemde fondsen tijdens de voorbije jaren is het eigen vermogen van Odisee gegroeid hetgeen de noodzakelijke buffer oplevert voor investeringen en onvoorziene omstandigheden.

Winstbestemming		2022
Resultaat voor winstbestemming		-1.244.047 €
Van (+) / naar (-) de bestemde fondsen		2.301.951 €
Over te dragen resultaat		1.057.904 €

Rekening houdend met de onttrekkingen aan bestemde fondsen stijgt de overgedragen winst met € 1.057.904,- ingevolge

- het verlies van het boekjaar 2022: € 1.244.047,- versus
- de onttrekkingen aan de bestemde fondsen: € 2.301.951,- .

Kapitaalsubsidies

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Kapitaalsubsidies	19,7	19,7	20,7	19,2	20,2

Het netto bedrag van de kapitaalsubsidies ligt € 1,0 miljoen lager dan eind 2022. De investeringssubsidies (pro rata de afschrijvingen) ontvangen in vorige jaren en verwerkt via de resultatenrekening onder de rubriek 'lidgelden, schenkingen, subsidies' werden verrekend.

KAPITAALSUBSIDIES		€
Per 31/12/2021		20.730.117 €
Officieel goedgekeurde kapitaalsubsidies aangewend voor		
investeringen		0 €
rentebetaling		774.833 €
kapitaalaflossing		1.584.795 €
Totale toevoegingen		2.359.628 €
In resultaat opgenomen kapitaalsubsidies :		
prorata afschrijvingen		-1.023.758 €
ter dekking van rentelasten		-774.833 €
ter dekking van kapitaalaflossing		-1.584.795 €
Totale onttrekkingen		-3.383.386 €
Per 31/12/2022		19.706.359 €

Eind 2020 werd de vzw IM Vlekho vereffend en ontbonden en werd het saldo (€ 2.603.397,-) overgeheveld naar KU Leuven, begunstigde van de vereffening. Dit saldo is vervolgens via de 'verlegging van de werkingsuitkeringen' (de gemengde bijdrage van KU Leuven aan Odisee) in de loop van 2021 overgeheveld naar Odisee.

Bij de ontbinding van de vzw IM Vlekho werd de afspraak gemaakt dat het saldo (cash) zal worden aangewend binnen Odisee ter financiering van gemengde investeringsprojecten (KU Leuven – Odisee). De optopping van gebouw P op de campus Gent is zo'n gemengd investeringsproject en wordt begroot op een investering van € 2,6 miljoen. Het zal gerealiseerd worden in de jaren 2024 t.e.m. 2026.

Na overleg met de commissaris-revisor en de regeringscommissaris is eind 2021 beslist om het bedrag van € 2.603.397,- op te nemen als een 'kapitaalsubsidie' dat vervolgens in resultaat wordt genomen a rato van het afschrijvingspercentage op de gebouwen (3,33% of op 33jaar), eens het gebouw in gebruik is.

1.2.2 Schulden op meer dan één jaar

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Schulden op meer dan één jaar	30,2	30,2	33,0	35,6	38,2

Schulden op meer dan één jaar vertegenwoordigen het uitstaand saldo van de lange termijn leningen. Het aandeel van de lange termijn schulden in het balanstotaal is verder gedaald tot 18,8% eind 2022.

In 2017 is er een stijging van de langlopende schulden geweest door de opnamen van een lange termijnkrediet van € 4,5 miljoen ter financiering van de aankoop van het Erasmusgebouw. De voorbije vijf jaar zijn alle investeringen gefinancierd uit eigen thesaurie. Het bestuursorgaan heeft vanaf 2020 de mogelijkheid open gehouden om investeringen opnieuw te financieren met vreemde middelen. In 2021 en 2022 werd in tegenstelling tot de begroting hiervan geen gebruik gemaakt omwille van de gunstige evolutie van de thesaurie.

1.2.3 SCHULDEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR

De schulden op ten hoogste één jaar (inclusief overlopende rekeningen) vertegenwoordigen 11,57% van het balanstotaal.

Handelsschulden

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Handelsschulden	3,4	3,6	2,9	3,5	3,5

Deze post geeft de nog openstaande facturen op balansdatum. Het saldo van de handelsschulden is een momentopname en wordt mede bepaald door het tijdstip van betaling van de openstaande facturen. Eind 2022 zijn meer facturen dan andere jaren ontvangen hetgeen de stijging van het uitstaand saldo verklaart.

Ontvangen vooruitbetalingen

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Ontvangen vooruitbetalingen	1,8	4,0	4,9	2,0	1,3

Deze post vertegenwoordigt voorschotten op projecten en vertoont een stijgende trend omwille van de groei in onderzoeksprojecten.

De sterke stijging in 2021 was te danken aan de ontvangst van de gelden uit het voorsprongfonds. Deze werden in resultaat genomen om ze vervolgens op basis van matchingprincipe in deze rubriek over te dragen naar 2022 en 2023. Het voorsprongfonds bedraagt € 60 miljoen voor het hoger onderwijs waarvan € 2.171.238,01 voor Odisee. Voor 2022 is € 817.167,- in resultaat genomen hetgeen de afname van de post ontvangen vooruitbetalingen op projecten verklaart.

Schulden inzake belastingen en bezoldigingen

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Schulden bezoldigingen	4,6	5,5	4,7	4,5	3,4

Het bedrag aan schulden inzake bezoldigingen omvat vnl. de provisie voor het vakantiegeld dat in het volgende jaar dient uitbetaald te worden. De verhoging is te wijten aan de loonindexaanpassingen.

Overige schulden op ten hoogste één jaar

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Overige schulden	1,6	2,8	2,2	1,8	0,9

Overige schulden bestaan o.m. uit terug te betalen waarborgen aan studenten evenals door te storten Erasmusbeurzen en aan partners door te storten bedragen in het kader van onderzoeksprojecten. Het bedrag van de overige schulden blijft een momentopname en is afhankelijk van het tijdstip van ontstaan van de schuld.

Overlopende rekeningen

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Overlopende rekeningen	8,3	8,8	9,2	8,4	8,2

Overlopende rekeningen bestaan vnl. uit over te dragen werkingsopbrengsten en bevatten o.m.

- het gedeelte van de ontvangen studiegelden en inschrijvingsgelden van het lopend academiejaar dat wordt toegerekend aan het volgend boekjaar;
- het saldo op de recuperatie van de bedrijfsvoorheffing overgedragen naar het volgend boekjaar;
- de gelden ter compensatie voor de aangekondigde besparingen op de graduatoren (€ 11 miljoen voor de hogescholen waarvan € 0,756 miljoen voor Odisee); net zoals het voorsprongfonds worden deze subsidies op basis van matchingprincipe via overlopende rekeningen geboekt in 2021 om ze vervolgens in resultaat te nemen in 2022 en 2023.

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Studiegelden	niet	4,428	4,402	4,538	4,293
Recuperatie BV	gedetailleerd	2,157	2,313	2,108	1,978
Over te dragen opbrengsten naar jaar + 1		1,623	2,085	1,604	0,000
Over te dragen opbrengsten naar jaar + 2		0,565	0,330	0,000	0,000

2 DE RESULTATENREKENING

Resultaatrekening		2021	2022		
			Begroting	Resultaat	%
I.	Bedrijfsopbrengsten	94.094.049 €	98.676.394 €	102.171.001 €	100,00%
	A.1. Werkingsuitkeringen	69.919.488 €	72.116.221 €	74.751.616 €	73,16%
	overheidssubsidies	61.210.217 €	63.403.103 €	66.038.498 €	64,64%
	bijdrage KULeuven	8.709.270 €	8.713.118 €	8.713.118 €	8,53%
	A.2. Studie- en inschrijvingsgelden	10.425.853 €	10.973.036 €	10.683.820 €	10,46%
	A.3. Opbrengsten onderwijsactiviteiten	828.911 €	2.480.633 €	1.040.039 €	1,02%
	A.4. Sociale toelagen	3.314.730 €	3.243.846 €	3.314.643 €	3,24%
	A.5. Dienstverlening en onderzoek	6.153.497 €	4.692.234 €	6.716.306 €	6,57%
	B. Voorraadwijzigingen (+,-)	-2.743.722 €	0 €	583.270 €	0,57%
	D. Lidgelden, schenkingen, subsidies	4.879.651 €	3.770.223 €	3.364.559 €	3,29%
	E. Andere bedrijfsopbrengsten	1.315.640 €	1.400.200 €	1.716.750 €	1,68%
II.	Bedrijfskosten	93.855.015 €	102.345.708 €	104.336.730 €	102,12%
	A. Handelsgoederen, grondstoffen	573.724 €	1.662.467 €	790.019 €	0,77%
	B. Diensten en diverse goederen	15.635.366 €	19.336.683 €	17.889.806 €	17,51%
	C. Bezoldigingen, sociale lasten, pensioenen	67.160.985 €	70.351.678 €	74.669.648 €	73,08%
	D. Afschrijvingen/waardeverminderingen	10.449.208 €	10.940.016 €	10.941.286 €	10,71%
	F. Voorzieningen voor risico's en kosten	0 €	0 €	0 €	0,00%
	G. Andere bedrijfskosten	35.732 €	54.864 €	45.971 €	0,04%
III.	Bedrijfsresultaat	239.034 €	-3.669.314 €	-2.165.728 €	-2,12%
IV.	Financiële opbrengsten	836.112 €	742.150 €	837.562 €	0,82%
	B. Opbrengsten uit vlottende activa	0 €	0 €	59.680 €	0,06%
	C. Andere financiële opbrengsten	836.112 €	742.150 €	777.882 €	0,76%
V.	Financiële kosten	1.622.158 €	1.537.556 €	1.530.102 €	1,50%
	A. Kosten van schulden	1.582.053 €	1.537.556 €	1.487.582 €	1,46%
	C. Andere financiële kosten	40.106 €	0 €	42.521 €	0,04%
VI.	Resultaat uit de gewone bedrijfsuitoefening	-547.012 €	-4.464.720 €	-2.858.269 €	-2,80%
VII.	Uitzonderlijke opbrengsten	1.731.195 €	1.626.255 €	1.629.042 €	1,59%
VIII.	Uitzonderlijke kosten	589 €	0 €	14.820 €	0,01%
IX.	Resultaat van het boekjaar	1.183.594 €	-2.838.465 €	-1.244.047 €	-1,22%

Schematische voorstelling van het resultaat van de voorbije vijf jaar

Resultaatrekening (in miljoen €)		2022		2021	2020	2019	2018
		Begroting	Resultaat				
I.	Bedrijfsopbrengsten	98,7	102,2	94,1	93,7	89,9	88,3
II.	Bedrijfskosten	102,3	104,3	93,9	90,6	88,7	83,8
III.	Bedrijfsresultaat	-3,7	-2,2	0,2	3,1	1,2	4,5
IV.	Financiële opbrengsten	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,8
V.	Financiële kosten	1,5	1,5	1,6	1,7	1,9	2,0
VI.	Winst uit de gewone bedrijfsuitoefening	-4,5	-2,9	-0,5	2,1	0,3	3,3
VII.	Uitzonderlijke opbrengsten	1,6	1,6	1,7	1,9	1,7	2,0
VIII.	Uitzonderlijke kosten	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0
IX.	Resultaat van het boekjaar	-2,8	-1,2	1,2	3,9	1,9	5,3

Recurrent versus niet-recurrent resultaat

Bij de opmaak van de begroting 2022-2023 werd voor het eerst het onderscheid gemaakt tussen recurrent en niet-recurrent resultaat.

x € 1000	2021	Resultaat 2022		
		Recurrent	Niet recurrent	Resultaat
Bedrijfsopbrengsten	94.094	101.350	821	102.171
Financiële opbrengsten	836	838	0	838
Uitzonderlijke opbrengsten	1.731	1.629	0	1.629
Totale opbrengsten	96.661	103.816	821	104.638
Bedrijfskosten	93.855	102.064	2.273	104.337
Financiële kosten	1.622	1.530	0	1.530
Uitzonderlijke kosten	1	15	0	15
Totale kosten	95.478	103.609	2.273	105.882
Resultaat	1.184	207	-1.451	-1.244
naar/ van (-/+) Bestemde fondsen	-196	802	1.500	2.302
Over te dragen resultaat	987	1.009	49	1.058

Het recurrent resultaat omvat de reguliere activiteiten van de hogeschool: bacheloropleidingen, graduaatopleidingen, levenslang leren en onderzoek.

Het niet-recurrent compartiment bestaat uit inkomsten en uitgaven, gerelateerd aan strategische projecten gefinancierd via het voorsprongfonds of bestemd fondsen.

x € 1000	Inkomsten	Werkingskosten	Loonkosten	Afschrijvingen	Investerings	Bestemde fondsen
Onderwijsvernieuwing en Odisee 2027						
VSF projecten	817	24	744	0		0
Odisee 2027	0	49	549	62		659
Onderwijsvernieuwing		4	103	0	0	107
Subtotaal	817	77	1.396	62	0	766
Living campus & workspace						
Infrastructuur		75		43		118
IT COVID-19						
IT COVID-19	0	0	0	256	0	256
Cybersecurity						
Cybersecurity		82	61	51		194
Alumniwerking						
Alumniwerking	4	171				167
Instroom						
Instroom						0
Totaal niet-recurrent	821	405	1.457	411	0	1.500
Bedrijfskosten			2.273			
Resultaat			-1.451			49
Begroting			-1.511			

De recurrente activiteiten van Odisee leveren een licht positief resultaat op. Het nettoverlies van de hogeschool is integraal terug te brengen tot niet-recurrente activiteiten en projecten waarvoor de nodige financiële middelen zijn voorzien. bestemd fondsen.

2.1 BEDRIJFSOPBRENGSTEN

2.1.1 Omzet

De omzet bevat de componenten eigen aan de werking van de hogeschool:

- werkingsuitkeringen,
- studiegelden en inschrijvingsgelden,
- opbrengsten uit onderwijsactiviteiten en verkoop,
- sociale toelage STUVO,
- dienstverlening en onderzoek.

De omzet vertegenwoordigt in 2022 94,4% van de bedrijfsopbrengsten en steeg met € 4,8 miljoen.

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
1. Werkingsuitkeringen	72,116	74,752	69,919	69,546	65,344
2. Studiegelden en inschrijvingsgelden	10,973	10,683	10,426	10,329	10,523
3. Opbrengsten uit onderwijsactiviteiten en verkoop	2,481	1,040	0,829	0,934	2,193
4. Sociale toelage (STUVO)	3,244	3,315	3,315	4,047	3,337
5. Dienstverlening en onderzoek	4,692	6,716	6,153	5,350	4,322
Totale omzet	93,506	96,506	90,642	90,206	85,719

De werkingsuitkeringen

De werkingsuitkeringen maken het grootste deel (77%) uit van de totale omzet en bestaan vnl. uit werkingsmiddelen.

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
1. Effectieve werkingsmiddelen	56,338	59,300	55,884	56,400	53,962
2. Bevallingsverloven	0,055	0,163	0,055	0,093	0,082
3. Graduaatopleidingen	4,811	4,786	3,504	2,128	0,709
4. Bijkomende financiering beurs	0,088	0,091	0,092	0,093	0,095
5. Vormingsfonds	0,026	0,000	0,026	0,027	0,032
6. Brusselmiddelen	1,598	1,671	1,644	1,658	1,691
7. Gemengde bijdrage KU Leuven	8,713	8,713	8,709	8,795	8,760
8. Overige	0,487	0,028	0,005	0,352	0,013
Totale werkingsuitkeringen	72,116	74,752	69,919	69,546	65,344

De werkingsmiddelen zijn significant gestegen ten opzichte van 2021 en significant hoger dan begroot omwille van de compensatie voor loonindexaties. De graduaat blijven ondergefinancierd en zijn het voorwerp van besparing waarvan het effect pas vanaf 2024 voelbaar zal zijn gelet op de compensaties (€ 0,8) die in 2021 zijn geboden voor de boekjaren 2022 en 2023. De groei in werkingsuitkeringen voor de graduaat is te danken aan hogere studentenaantallen en het feit dat de eerste lichting studenten de volledige cyclus heeft afgelegd.

Studiegelden en inschrijvingsgelden

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
1. Reguliere studenten	6,430	6,216	6,295	6,138	5,973
2. Deelname opleidingen levenslang leren	4,066	4,016	3,687	3,839	4,425
3. Graduatens	0,477	0,451	0,444	0,353	0,125
Totaal	10,973	10,683	10,426	10,330	10,523

De rubriek 'studie- en inschrijvingsgelden' heeft hoofdzakelijk betrekking op de inschrijvingsgelden van de bachelors, graduaatstudenten en de deelnemers aan programma's levenslang leren.

Voor de bachelor opleidingen blijft dit bedrag nagenoeg stabiel over de verschillende jaren (+/- € 6,2 miljoen) omwille van het stabiele aantal inschrijvingen. In het academiejaar 2021-22 vertoonde het aantal inschrijvingen een dalende trend; voor 2022-2023 noteren we sinds lang een sterke stijging vooral op onze campussen Brussel en Aalst en in de clusters handelswetenschappen en bedrijfskunde alsmede in de lerarenopleiding.

Vanaf 2019 komen de studiegelden van de graduaatstudenten erbij. Het effect in 2019 was beperkt ondanks het succes bij de lancering omdat dit slechts het laatste kwartaal van het boekjaar betreft maar stijgt nadien tot € 0,451 miljoen in 2022.

De deelnamegelden van de programma's levenslang leren stijgen na de COVID-19 crisis maar blijven lager dan voordien.

Opbrengsten uit onderwijsactiviteiten

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Opbrengsten uit onderwijsactiviteiten en verkoop	2,481	1,040	0,828	0,934	2,193

Dit vertegenwoordigt vnl. de facturatie van verbruik van materialen en producten aan studenten in het kader van de opleidingen en extra-muros activiteiten. Daarnaast bevat dit ook de omzet uit de cateringactiviteiten van STUVO. In 2020 en 2021 vallen deze opbrengsten sterk terug wegens de verminderde activiteit op onze campussen ingevolge de COVID-19 crisis. Ook in de eerste helft van 2022 was de COVID-19 crisis nog voelbaar. De begroting hield met dit laatste geen rekening.

Sociale toelagen

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Sociale toelage (STUVO)	3,244	3,314	3,315	4,047	3,337

Deze sociale toelagen blijven ongeveer gelijk sinds 2016. In 2020 zijn additionele STUVO middelen toegekend in het kader van de corona steunmaatregelen.

Dienstverlening en Onderzoek

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Dienstverlening en onderzoek	4,692	6,716	6,154	5,350	4,322

De inkomsten uit onderzoek zijn de voorbije jaren sterk gestegen, o.m. omwille van de subsidie voor onderzoek infrastructuur vanuit VLAIO, toegekend in 2019, en een toename van extern gefinancierd onderzoek vanuit Europa, met name vanuit het Europees Sociaal Fonds, en vanuit diverse regionale overheden zoals BELSPO (federaal), VLAIO, VGC.

2.1.2 Voorraadwijzigingen

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Voorraadwijzigingen	0,000	0,583	-2,743	-0,633	-0,305

Deze post vertegenwoordigt de gelden ontvangen uit projecten die in volgende boekjaren worden besteed. Het hoge bedrag in 2021 is het gevolg van ontvangst van gelden uit het voorsprongfonds. Deze worden in resultaat genomen om ze vervolgens op basis van het matchingprincipe via de post voorraadwijziging over te boeken naar de rubriek 'Ontvangen vooruitbetalingen'. Het fonds bedraagt € 60 miljoen voor het hoger onderwijs waarvan € 2.171.238,01 voor Odisee.

2.1.3 Lidgelden, schenkingen en subsidies

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
1. Investeringsubsidies à rato afschrijvingen	1,024	1,024	1,024	1,024	1,192
2. Recuperatie bedrijfsvoorheffing onderzoekers	1,262	1,544	1,173	1,160	0,807
3. Diverse overheidssubsidies	1,484	0,797	2,683	0,743	0,921
Totale lidgelden, schenkingen en subsidies	3,770	3,365	4,880	2,927	2,920

Deze rubriek bevat

- het gedeelte van de investeringsubsidies dat effectief aangewend werd voor investeringsuitgaven en in resultaat wordt genomen a rato van de afschrijvingen; het betreft voornamelijk AGION (gebouwen) subsidies uit het verleden;
- de recuperatie inzake bedrijfsvoorheffing op het loon van onderzoekers waarmee het loon van toekomstige onderzoekers wordt gefinancierd;
- subsidies van de federale, de Vlaamse, de lokale en de Europese overheidsinstellingen: in 2021 bevat deze de gelden afkomstig uit het voorsprongfonds ten belope van € 2.171.238,01.

2.1.4 Andere bedrijfsopbrengsten

Deze bevatten o.a.:

- de recuperatie van loonkosten van gedetacheerd personeel,
- recuperaties van kosten van het ter beschikking stellen van infrastructuur,
- overige bedrijfsopbrengsten (o.a. huuropbrengsten, facturatie aan derden).

In € 1000	Begroting	2022	2021	2020	2019
• Recuperatie van loonkosten met betrekking tot detacheringen	508	612	484	372	544
• Recuperatie van kosten met betrekking tot infrastructuur	368	370	310	336	541
• Overige bedrijfsopbrengsten	494	664	514	463	413

2.2 BEDRIJFSKOSTEN

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
1. Handelsgoederen	1,662	0,790	0,574	0,533	1,297
2. Diensten en goederen	19,337	17,890	15,635	15,262	18,106
3. Personeelskosten	70,352	74,670	67,161	64,458	59,296
4. Afschrijvingen	10,940	10,941	10,449	10,301	10,045
5. Voorzieningen	0,000	0,000	0,000	0,000	-0,128
6. Andere bedrijfskosten	0,055	0,046	0,036	0,045	0,041
Totale bedrijfskosten	102,346	104,337	93,855	90,599	88,657

2.2.1 Handelsgoederen

Handelsgoederen bevatten de goederen en diensten die gefactureerd worden aan de studenten. Zij betreffen het verbruik van materialen en producten in het kader van de opleidingen en de extra muros activiteiten en zijn gerelateerd aan de omzet van de cateringactiviteiten beheerd door STUVO. Tegenover deze kosten staan ook opbrengsten zoals hierna weergegeven.

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
1. Handelsgoederen	1,662	0,790	0,573	0,533	1,297
2. Opbrengsten onderwijsactiviteiten	2,481	1,040	0,829	0,934	2,193

De marge tussen aan- en verkopen wordt hoofdzakelijk toegeschreven aan de door STUVO beheerde cateringactiviteiten. Zowel de opbrengsten als de kosten zijn significant lager dan andere jaren wegens de sterk verlaagde aanwezigheid op onze campussen omwille van de COVID-19 crisis.

2.2.2 Diensten en goederen

De voornaamste rubrieken binnen deze diensten en diverse goederen zijn de volgende:

- centrale kosten van diensten en studiegebieden zoals:
  - onderhoud, huur, nutsvoorzieningen,
  - marketing,
  - diverse erelonen m.b.t. academische activiteiten en consulting,
  - informaticakosten,
  - administratiekosten;
- kosten gedekt door andere inkomsten dan werkingsmiddelen: EMS, FHS, seminaries en OAE;
- kosten van onderzoeksprojecten gefinancierd met externe middelen en/of onderzoeksmiddelen.

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Diensten en goederen	18,952	17,890	15,635	15,262	18,106

In 2019 is de nadruk gelegd op bezuiniging op werkingskosten omwille van de verwachte moeilijke jaren 2020-2022 als gevolg van de inkanteling van de (ondergefinancierde) graduaatopleidingen. Dit verklaart de afname in vergelijking met 2018. In 2020 en 2022 liggen sommige uitgaven sterk beneden het normale peil (vervoerkosten, catering, events, onderhoudskosten). Daartegenover zijn uitzonderlijke COVID-19 gebonden uitgaven.

Gezien de forse stijging van de loonkost omwille van 5 indexaties en van de werkingskosten omwille van de inflatie zijn nieuwe bezuinigingsmaatregelen doorgevoerd in de tweede helft van 2022 naar aanleiding van de meerjarenbegroting 2023-2027. Onder meer dankzij dit laatste liggen de werkingskosten gevoelig lager dan begroot hetgeen zich vnl. situeert in verlaagde vervoerkosten, cateringkosten, kosten van onderhoud en herstelling.

2.2.3 Personeelskosten

Personeelseffectief

VTE - 2021	Tewerk gesteld	Betaald
Studiegebieden	549,88	545,01
Onderzoek	70,86	69,60
Permanente vorming	34,12	33,41
Diensten	282,00	274,60
Detacheringen	5,42	6,41
Reserves	7,92	7,82
Totaal	950,20	936,85

VTE - 2022	Tewerk gesteld	Betaald
Studiegebieden	544,10	538,61
Onderzoek	75,00	73,18
Permanente vorming	34,80	34,04
Diensten	283,52	276,78
Detacheringen	0,00	5,90
Reserves	9,06	7,83
Tijdelijken (VSF/BF)	17,79	17,76
Totaal	964,27	954,10

Globaal genomen stijgt het personeelseffectief met 17 VTE ten opzichte van 2021 maar blijft 10 VTE onder de personeelsbegroting om volgende redenen:

- Tijdelijke versterking voor de onderwijsvernieuwendende projecten.
- Onderbenutting van de begroting in clusters (- 10) en in de diensten (-7) te wijten aan moeilijkere invulling van vacatures.
- Groei van activiteiten in Onderzoek.

Loonkosten

Binnen de personeelskosten zijn er 2 categorieën: de kosten betaald via AHOVOKS en via Odisee.

Hieronder de evolutie van deze 2 categorieën over de jaren 2018 tot en met 2022 in € en als % van de totale loonkost (T.L.K.):

In miljoen €	2018		2019		2020		2021		2022	
	Loonkost	% T.L.K.	Loonkost	% T.L.K.	Loonkost	% T.L.K.	Loonkost	% T.L.K.	Loonkost	% T.L.K.
AHOVOKS	46,8	84%	49,7	84%	53,1	82%	55,1	82%	60,0	80%
Odisee	8,8	16%	9,6	16%	11,4	18%	12,1	18%	14,7	20%
Totaal	55,6	100%	59,3	100%	64,5	100%	67,2	100%	74,7	100%

De loonkost stijgt met 11,2% t.o.v. 2021 en ligt 4,3 miljoen hoger dan begroot omwille van de 5 loonindexaties bij een quasi ongewijzigde personeelsbezetting. Hiertegenover staan inkomsten en/of compensaties vanuit de overheid. Verwacht wordt dat de loonkost verder zal toenemen in 2023. De voorspellingen van het Planbureau duiden op 3 loonindexaties die vanaf 2023 worden gecompenseerd door het systeem van indexprovisies.

2.2.4 De afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn stabiel rond de € 10 miljoen gebleven tijdens de voorbije boekjaren.

Afschrijvingen in € 1000	2022	2021	2020	2019
Licenties en software ICT	233,5	229,3	208,0	217,2
Gebouwen	4.321,0	4.242,5	4.221,9	4.459,7
Installaties	1.763,7	1.577,9	1.482,3	1.481,3
Meubilair	493,4	429,8	438,3	445,5
Materieel	318,9	299,6	287,3	169,2
Computers	2.638,0	2.579,0	2.636,8	2.303,0
Cafeteria	19,4	19,4	22,0	27,2
Dienstwagen	0,0	0,0	12,6	31,8
Uitrusting	258,3	259,6	274,9	306,6
Skillslabs	868,0	785,2	689,0	576,3
Overige	27,0	27,0	27,5	27,1
Totale afschrijvingen	10.941,2	10.449,2	10.300,6	10.044,9

Details met betrekking tot investeringen zijn weergegeven sub 4.

2.3 DE FINANCIËLE EN UITZONDERLIJKE RESULTATEN

2.3.1 Financiële opbrengsten

De financiële opbrengsten bevatten grotendeels subsidies voor investeringsuitgaven toegewezen aan de terugbetaling van de intrestkosten van de leningen.

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Financiële opbrengsten	0,742	0,837	0,836	0,786	0,876
Uitzonderlijke opbrengsten	1,626	1,629	1,731	1,933	1,688
Totaal subsidies investeringsuitgaven	2,368	2,466	2,567	1,719	2,564

2.3.2 Uitzonderlijke opbrengsten

De uitzonderlijke opbrengsten bevatten grotendeels subsidies voor investeringsuitgaven toegewezen aan de terugbetaling van het kapitaal van de leningen.

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Financiële opbrengsten	0,742	0,837	0,836	0,786	0,876
Uitzonderlijke opbrengsten	1,626	1,629	1,731	1,933	1,688
Totaal subsidies investeringsuitgaven	2,368	2,466	2,567	1,719	2,564

2.3.3 Financiële kosten

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Intrestlasten leningen	1,477	1,488	1,582	1,691	1,812

De rentekosten vertegenwoordigen voor Odisee in 2022 ongeveer 1,5% van de bedrijfsopbrengsten en 4,5% van de uitstaande leningen. Deze extreem hoge intrestlast in vergelijking met de huidige marktvoorwaarden is het gevolg van indekkingsoperaties in het verleden op een ogenblik waarin men het rentepeil als minimaal heeft beschouwd.

3 DE RESULTAATSBESTEMMING

Bestemde fondsen	1/01/2021	2021		1/01/2022	2022		1/01/2023
		Toevoeging	Onttrekking		Toevoeging	Onttrekking	
Internationalisering	368.850 €	0 €	0 €	368.850 €	0 €	-3.613 €	365.237 €
Onderzoeksmiddelen	2.493.937 €	60.905 €	0 €	2.554.842 €	0 €	-307.916 €	2.246.926 €
STUVO	8.539.378 €	269.609 €	0 €	8.808.987 €	0 €	-10.198 €	8.798.789 €
Graduaten	1.350.476 €	0 €	-261.611 €	1.088.865 €	0 €	-480.048 €	608.817 €
Decretale fondsen	12.752.641 €	330.514 €	-261.611 €	12.821.544 €	0 €	-801.775 €	12.019.769 €
Strategie 2027	2.326.906 €	0 €	-311.250 €	2.015.656 €	0 €	-658.958 €	1.356.698 €
Onderwijsvernieuwing	1.545.309 €	0 €	-118.105 €	1.427.204 €	0 €	-106.822 €	1.320.382 €
COVID-19 investeringen	767.158 €	0 €	-255.719 €	511.439 €	0 €	-255.719 €	255.720 €
Living campus & workspace	2.000.000 €	0 €	-87.481 €	1.912.519 €	0 €	-117.757 €	1.794.762 €
Cybersecurity	0 €	400.000 €	0 €	400.000 €	0 €	-194.015 €	205.985 €
Instroom	0 €	300.000 €	0 €	300.000 €	0 €	0 €	300.000 €
Alumniwerking & Community	0 €	200.000 €	0 €	200.000 €	0 €	-166.905 €	33.095 €
Strategische fondsen	6.639.373 €	900.000 €	-772.555 €	6.766.818 €	0 €	-1.500.176 €	5.266.641 €
Totaal	19.392.014 €	1.230.514 €	-1.034.166 €	19.588.362 €	0 €	-2.301.951 €	17.286.411 €
		196.348 €					

De bestemde fondsen ('BF') dalen met € 2.301.951,- tot 17.286.411,- door onttrekking van

- € 106.822,- aan het BF onderwijsvernieuwing: loonkost met betrekking tot projecten in combinatie met het voorsprongfonds;
- € 307.916,- aan het BF onderzoek omwille van inzet van PWO middelen voor extra onderzoek en bijkomende extern gefinancierde projecten met hieraan verbonden personeelskosten;
- € 658.958,- aan het BF Strategie 2027: loonkost van het project;
- € 10.198,- aan het BF STUVO conform de decretale voorschriften ingevolge lagere catering kosten;
- € 480.048,- aan het BF voor de graduaten in overeenstemming met het verlies;
- € 255.719,- aan het BF voor de in resultaat geboekte COVID-19 subsidies voor IT investeringen in 2021;
- € 117.757,- aan het BF voor het project 'Living campus & Workspace' waarmee we onze campussen en werkplekken aanpassen aan de nieuwe noden en behoeften;
- € 194.015,- voor het project 'Cybersecurity';
- € 166.905,- voor het project 'Alumniwerking & Community'.

Besteding van bestemd fonds "Instroom" zal in 2023 gebeuren aangezien de resultaten van het project (i.e. hogere inschrijvingen voor het academiejaar 2022-2023) pas vanaf 2023 volop merkbaar zal zijn.

Het saldo van de bestemde fondsen daalt netto met € 2.301.951,- tot € 17.286.411,-. Het saldo van € 1.057.904,- wordt toegevoegd aan het overgedragen resultaat.

Winstbestemming	2022
Resultaat voor winstbestemming	-1.244.047 €
Van (+) / naar (-) de bestemde fondsen	2.301.951 €
Over te dragen resultaat	1.057.904 €

4 DE INVESTERINGEN

Overzicht van de netto investeringen in de periode 2018-2022:

In miljoen €	2022	2021	2020	2019	2018
Immateriële vaste activa	0,109	0,283	0,210	0,331	0,092
Materiële vaste activa	10,249	5,891	10,078	8,599	9,641
a. Terreinen en gebouwen	2,589	0,677	3,110	3,471	3,089
b. Installaties	3,208	1,999	1,612	1,767	2,611
c. Meubilair en rollend materieel	4,409	3,208	5,356	3,325	3,659
d. Overige materiële vaste activa	0,001	0,002	0,000	0,036	0,282
e. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	0,042	0,004	0,000	0,000	0,000
Totaal	10,358	6,174	10,288	8,930	9,733

In 2022 liggen de investeringen € 0,5 miljoen hoger dan begroot maar gevoelig lager dan in de loop van het boekjaar voorzien omwille van:

- vertraging bij leveranciers,
- lange levertermijnen van materialen,
- beperkte projectcapaciteit,
- heel wat geplaatste bestellingen waarvan de levering pas in 2023 zal plaatshebben.

De voorbije jaren zijn alle investeringen – in tegenstelling tot het verleden – met eigen middelen en uit eigen thesaurie gefinancierd, hetgeen toegelaten heeft de hoge schuldenlast te reduceren.

De investeringen zijn als volgt verdeeld over diensten, campussen en studiegebieden:

In € 1000	Begroting	Gerealiseerde investeringen									
		STUVO	ICT	FAC/TEC gebouwen	Studie gebieden	Campussen	Onderzoek	VGM	PV OAE	Strategie	Totaal
Software	140,0	0,0	101,1	8,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	109,4
Terreinen en gebouwen	1.020,0	0,0	67,4	2.522,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2.589,4
Installaties en uitrusting	3.170,4	45,2	146,9	1.999,3	843,9	0,0	172,7	0,0	0,0	0,0	3.208,0
Meubilair/materieel/ICT	4.492,8	106,6	2.758,1	916,3	564,5	52,8	10,4	0,0	0,0	0,0	4.408,7
Overige materiële V.A.	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1
Vaste activa in aanbouw	1.000,0	0,0	0,0	41,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	41,5
Totale investeringen	9.823,2	151,8	3.073,5	5.488,5	1.408,4	52,8	183,1	0,0	0,0	0,0	10.358,2

Belangrijke investeringen in gebouwen in 2022 waren de afwerking van de gevelrenovatie in Aalst en de opstart van de aanpassing van het 't Serclaes gebouw in het kader van het Way of Working project.

In installaties en uitrusting lag de nadruk op volgende investeringen:

- **Infrastructuur**

Transformatie van onderwijs- en kantooromgevingen naar de nieuwe manier van werken en lesgeven met aandacht voor het livingcampusprincipe en optimalisatie van de dienstverlening:

1. Renovatie van leslokalen (akoestiek, relighting, ventilatie...).
2. Uitbreiding van het aantal stopcontacten naar aanleiding van uitrol 'BYOD' (Bring Your Own Device) project.
3. Informele ontmoetingsruimten en uitbouw van een centrale info/contactpunt.
4. Inrichting van de kantooromgeving naar de nieuwe manier van werken.

De huidige marktsituatie maakt dat de in begroting 2022 voorziene projecten anders ingevuld worden omwille van prijsstijgingen, oplopende levertermijnen en leveranciers die niet of nauwelijks ingaan op offerte- of aanbestedingsaanvragen.

Er werd dan ook beslist om een aantal projecten uit te stellen naar en opnieuw te budgetteren in 2023 of later, en een aantal voorziene projecten van 2023 vervroegd uit te voeren in 2022. Beslissingscriteria hierin waren steeds prijs en uitvoeringstermijn.

- **Milieu**

Het huidige patrimonium in lijn brengen met de nieuwe wetgeving met aandacht voor het duurzaamheid aspect door

1. aanpassing van de bestaande infrastructuur naar nieuwe wetgeving (brandnormen, asbestverwijdering, compartimentering...),
2. aanpassing van de vegetatie en natuurbeheer,
3. investeringen in duurzame energie en (na)isoleren.

- **Mobiliteit**

Projecten met het oog op transitie naar een duurzame mobiliteit te realiseren via

1. uitbouw van zachte mobiliteit (fietsenstalling, deelmobiliteit, laadinfrastructuur,...) en
2. ontharding van aanwezige parkeerfaciliteiten met integratie van laadinfrastructuur.

- **Information management**

De meerjarenstrategie steunt op volgende 5 pijlers:

1. 'WFE' (Work from everywhere) en 'SFE' (Study from everywhere).
2. IKCO-strategie 2027 en de daarbij nodige onderwijsinfrastructuur.
3. Verdere digitalisering van onderwijzend en ondersteunend personeel.
4. Inzet op Cloud en daarbij horend verhogen securitylevels.
5. Vernieuwen of uitbouwen van centrale softwareplatformen.

Daarnaast gaat een aanzienlijk deel van het investeringsbudget naar de vervanging van materiaal: pc's, laptops, randapparatuur, AVM-materiaal, netwerk- en 6/64 securitymateriaal, servers, ...

5 DE KASSTROOMANALYSE

De kasstroomanalyse geeft een overzicht van geldbewegingen in het voorbije jaar weer.

Aangezien niet alle kosten aanleiding geven tot uitgaven en niet alle opbrengsten resulteren in ontvangsten tijdens het boekjaar, wordt naast de berekening van het resultaat inzicht gegeven in de wijze waarop geld werd ontvangen en besteed. Bovendien stelt het ons in staat om de resultaten te beoordelen onafhankelijk van de waarderingsmethoden inzake afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen.

De cashflow kan worden verdeeld in vijf componenten:

1. de operationele kasstroom die verband houdt met de courante werking gedurende het jaar;
2. de kasstroom die ontstaat als gevolg van investeringen;
3. de kasstroom die het gevolg is van financiële activiteiten (opname en aflossing van leningen);
4. de kasstromen van diverse oorsprong;
5. de kasstroom die het gevolg is van wijzigingen in het werkkapitaal.

Kasstroomanalyse	2021		2022
	Realisatie	Begroting	Realisatie
1. Operationele cashflow	10.609.044 €	7.077.793 €	8.673.481 €
Nettoresultaat boekjaar	1.183.594 €	-2.838.465 €	-1.244.047 €
+ Niet-kaskosten	10.449.208 €	10.940.016 €	10.941.286 €
Bedrijfs niet-kaskosten	10.449.208 €	10.940.016 €	10.941.286 €
Financiële niet-kaskosten	0 €	0 €	
Uitzonderlijke niet-kaskosten	0 €	0 €	
- Niet Kasopbrengsten	1.023.758 €	1.023.758 €	1.023.758 €
Investeringsubsidies aangerekend aan het resultaat	1.023.758 €	1.023.758 €	1.023.758 €
2. Cash flow uit investeringen / desinvesteringen	-6.167.713 €	-9.823.189 €	-10.373.186 €
- Immateriële vaste activa	-283.382 €	-140.000 €	-109.446 €
- Materiële vaste activa	-5.890.688 €	-9.683.189 €	-10.248.740 €
Terreinen en gebouwen	-677.053 €	-1.020.000 €	-2.589.409 €
Installaties, uitrusting en machines	-1.999.445 €	-3.170.400 €	-3.208.029 €
Meubilair en rollend materieel	-3.208.057 €	-2.732.789 €	-4.408.743 €
Overige materiële vaste activa	-4.183 €	-1.760.000 €	-1.097 €
Vaste activa in aanbouw	-1.950 €	-1.000.000 €	-41.462 €
- Financiële vaste activa	6.357 €	0 €	-15.000 €
3. Cash flow uit financiële activiteiten	-2.614.009 €	-2.671.679 €	-2.671.679 €
+ Opname van leningen	0 €	0 €	
- Aflossing van leningen	-2.614.009 €	-2.671.679 €	-2.671.679 €
4 Cash flow van diverse oorsprong	2.603.397 €	0 €	0 €
+ Kapitaalsubsidies	2.603.397 €	0 €	0 €
5. Wijziging van de nettobehoeften bedrijfskapitaal	3.379.218 €	-6.000 €	839.830 €
NETTO KASSTROOM	7.809.937 €	-5.423.075 €	-3.531.554 €
LIQUIDITEITEN	31.929.948 €	19.106.464 €	28.398.393 €

In 2022 werd een operationele cashflow gerealiseerd van € 8,7 miljoen wat lager lag dan in 2010 (€ 10,6 miljoen) maar hoger dan begroot.

Evolutie van de operationele cashflow in de periode 2019-2022 en in de begroting 2022:

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Operationele cashflow	7,078	8,674	10,609	13,191	10,625
Netto resultaat	-2,838	-1,244	1,184	3,914	1,900
Niet kaskosten/opbrengsten	9,916	11,965	9,425	9,277	8,725

De som van de deelrubrieken resulteert in onderstaande netto kasstroom over de jaren 2019 tot en met 2022 en begroting 2022:

In miljoen €	Begroting	2022	2021	2020	2019
Netto kasstroom	-5,423	-3,532	7,810	2,060	-0,479

In 2022 werd een operationele cashflow gerealiseerd van € 8,6 miljoen, lager dan in 2021 wegens het negatief resultaat.

Er is een netto kas uitstroom van meer dan € 3,5 miljoen genoteerd tegenover € 5,4 miljoen in de begroting.

2021 was een uitzonderlijk jaar want gekenmerkt door heel wat uitzonderlijke elementen

- het vereffeningsaldo van de vzw IM Vlekho bestemd voor gebouw P in Gent (€ 2,6 miljoen),
- compensaties voor toekomstige besparingen voor de graduaatopleidingen (€ 0,8 miljoen),
- nog niet bestede gelden vanuit het voorsprongfonds (€ 1,5 miljoen van de toegekende € 2,2 miljoen),
- gecontracteerde maar nog niet opgeleverde of gefactureerde investeringen.

Het gunstiger resultaat dan verwacht en de hogere leveranciersschuld op jaareinde hebben voor gevolg dat de thesaurie minder is gedaald dan verwacht doch dit is een moment opname.

6 DE RATIO'S

6.1 FINANCIËLE RATIO'S

Absolute waarden van financiële cijfers zijn moeilijk vergelijkbaar, zowel in de tijd, als binnen de sector. Ratio's kunnen worden aangewend om met betrekking tot een aantal financiële indicatoren de evolutie van relatieve kengetallen over de tijd te beoordelen en tevens om binnen de sector van de hogescholen de positie van Odisee te evalueren.

Vaak ligt de moeilijkheid in het bepalen van de ideale waarde van de meeste ratio's. Veelal dient immers een keuze te worden gemaakt tussen verschillende ratio's die soms tegenstrijdig zijn, waardoor aan optimalisatie dient te worden gedaan.

Anderzijds kan worden gesteld dat ratio's onder verschillende hogescholen niet altijd vergelijkbaar zijn, omdat sommige componenten ervan niet altijd in dezelfde mate relevant zijn, of omdat de boekhoudkundige waardering van sommige elementen sterk kan verschillen.¹

Uit de veelheid van mogelijke ratio's werd een beperkt aantal ratio's weerhouden ²:

Financiële ratio's	2018	2019	2020	2021	2022	
					Begroting	Realisatie
LIQUIDITEITSRATIO'S						
Netto werkingsmiddelen	18.339.043 €	18.061.311 €	17.791.914 €	23.318.808 €	12.727.503 €	18.212.848 €
Quick ratio	2,51	2,52	2,22	2,34	1,90	1,98
Aantal dagen leverancierskrediet	73 dagen	66 dagen	81 dagen	64 dagen	59 dagen	70 dagen
RESULTATENRATIO'S						
Bedrijfsresultaat t.o.v. bedrijfsopbrengsten	5,80%	1,30%	3,30%	0,25%	-3,72%	-2,12%
Netto resultaat t.o.v. bedrijfsopbrengsten	6,00%	2,10%	4,20%	1,26%	-2,88%	-1,22%
Bedrijfswinst/verlies tegenover werkingsuitkeringen	7,00%	1,80%	4,40%	0,34%	-5,08%	-2,90%
Cash flow t.o.v. werkingsuitkeringen	19,30%	16,30%	19,00%	15,17%	9,82%	11,60%
SOLVABILITEITSRATIO'S						
Graad van financiële onafhankelijkheid (EV/TV)	62,00%	63,10%	63,70%	63,87%	65,44%	64,11%
Algemene schuldgraad (VV/EV)	62,10%	58,40%	57,00%	56,57%	52,81%	55,99%
Dekking VV lange termijn door cash flow	30,00%	27,80%	34,20%	32,19%	23,41%	28,69%

¹ Zo bijvoorbeeld de onroerende goederen.

² Uit de ratio's die door het regeringscommissariaat voor alle hogescholen worden berekend, worden de meest interessante ratio's hierna besproken.

6.1.1 DE LIQUIDITEIT

In absolute waarde waren de beschikbare netto werkingsmiddelen³ ruim voldoende op het einde van het boekjaar 2022.

De 'quick' ratio, de verhouding tussen de kortlopende activa ten opzichte van de schulden op korte termijn, geeft de relatieve grootte van de liquiditeit weer.

De quick ratio (ook wel acid test ratio of liquiditeit in enge zin genaamd) voor 2022 is gelijk aan 1,98 wat – ondanks de daling - kan worden beschouwd als een vrij hoge waarde. Dit duidt op een zeer goede onmiddellijke liquiditeit. De som van de beschikbare geldbeleggingen en liquide middelen, samen met het te gelde maken van vorderingen biedt 2 keer de mogelijkheid om de kortlopende schulden te honoreren.

Het aantal dagen leverancierskrediet of de gemiddelde betalingsperiode geeft een indicatie van de liquiditeit van de werkingsschulden. Het aantal dagen was eind 2020 gelijk aan 70 dagen of meer dan 2 maand. Dit is een vrij lang gemiddeld betalingsuitstel.

6.1.2 DE SOLVABILITEIT

De solvabiliteit voegt de lange termijn component toe aan de liquiditeit, aangezien er wordt uitgedrukt in welke mate kan worden voldaan aan alle financiële verplichtingen op lange termijn.

De graad van financiële onafhankelijkheid, gemeten door de verhouding tussen het eigen vermogen en het totaal passief, geeft weer in welke mate de hogeschool afhankelijk is van vreemd vermogen. De voorbije jaren is deze ratio toegenomen hetgeen betekent dat de solvabiliteit verbeterd is. Dit laatste is het logische gevolg van het feit dat leningen zijn afgelost terwijl het eigen vermogen is toegenomen door winstreservering en aanleg van bestemde fondsen. In 2022 daalt de solvabiliteit licht gelet op het negatief netto resultaat. Indien we nog rekening houden met het schuldenvrij vast actief van € 15 miljoen dat geboekt is in de HUB/KUB brengt dit de verhouding eigen vermogen / vreemd vermogen tot 67% / 33%.

6.1.3 RESULTAATSRATIO'S

De voorbije drie jaar heeft Odisee behoorlijke resultaten geboekt.

- In 2017: + € 6,2 miljoen
- In 2018: + € 5,2 miljoen
- In 2019: + € 1,9 miljoen
- In 2020: + € 3,9 miljoen
- In 2021: + € 1,2 miljoen
- In 2022: - € 1,2 miljoen

Omwille van het verlies worden de rendabiliteitsratio's negatief in 2022.

---

³ Eenvoudig gesteld zijn de netto werkingsmiddelen gelijk aan het verschil tussen de vlottende activa en de schulden op korte termijn. Bij de hogescholen vormen de netto werkingsmiddelen een variante van het meer gebruikelijke 'werkkapitaal', waarbij met sommige schulden op korte termijn geen rekening wordt gehouden.

6.2 KASEVENWICHT (OP KORTE TERMIJN) EN STRUCTUREEL EVENWICHT (OP LANGE TERMIJN)

Deze indicatoren weerspiegelen de financiële gezondheid van de hogeschool.

Het kasevenwicht wordt bepaald door de netto-werkingsmiddelen (netto-werkkapitaal). Dit bedroeg eind 2022 (volgens de klassieke berekening) ongeveer € 10,6 miljoen ten opzichte van € 15,0 miljoen in 2021, een jaar met heel wat uitzonderlijke ontvangsten. De liquide middelen eind 2022 bedroegen in totaal € 28,4 miljoen. De hogeschool beschikt dus over een financiële buffer.

Een belangrijke ratio om het structureel evenwicht weer te geven is de autofinancieringsmarge:

Autofinancieringsmarge (€)	2022		2021	2020	2019	2018
	Begroting	Realisatie				
Exploitatieontvangsten						
Bedrijfsopbrengsten	98.676.394 €	102.171.001 €	94.094.049 €	93.675.683 €	89.860.712 €	88.258.017 €
Kapitaalsubsidies	-1.023.758 €	-1.023.758 €	-1.023.758 €	-1.279.477 €	-1.023.758 €	-1.248.616 €
Totale exploitatieontvangsten	97.652.636 €	101.147.243 €	93.070.291 €	92.396.206 €	88.836.954 €	87.009.401 €
Exploitatieuitgaven						
Bedrijfskosten	-102.345.708 €	-104.336.730 €	-93.855.015 €	-90.599.244 €	-88.657.073 €	-83.772.794 €
Afschrijvingen	10.940.016 €	10.941.286 €	10.449.208 €	10.300.599 €	10.044.897 €	10.343.275 €
Voorzieningen	0 €	0 €	0 €	0 €	-128.112 €	-2.110.602 €
Totale exploitatieuitgaven	-91.405.692 €	-93.395.444 €	-83.405.807 €	-80.298.645 €	-78.740.287 €	-75.540.121 €
Exploitatieresultaat	6.246.944 €	7.751.799 €	9.664.484 €	12.097.561 €	10.096.667 €	11.469.280 €
Aflossingen van leningen	-2.728.960 €	-2.671.679 €	-2.614.009 €	-2.610.144 €	-2.755.849 €	-2.733.764 €
Kosten van schulden	-1.537.556 €	-1.487.582 €	-1.582.053 €	-1.690.639 €	-1.812.280 €	-1.924.641 €
Vervroegde aflossing	0 €	0 €	0 €	0 €	-1.104 €	0 €
Autofinancieringsmarge	1.980.428 €	3.592.538 €	5.468.422 €	7.796.778 €	5.527.434 €	6.810.875 €

Het exploitatieresultaat (ook het financieel draagvlak genoemd) zijn de financiële middelen waarover de hogeschool op jaarbasis netto uit de exploitatie beschikt om haar financiële verplichtingen na te komen.

7 NALEVING VAN DE VERPLICHTINGEN CONFORM HET NIEUWE WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN (W.V.V.).

Het Instituut der Bedrijfsrevisoren heeft eind 2019 de verplichting om een jaarverslag op te stellen conform de nieuwe wet op vennootschappen en verenigingen verduidelijkt. Deze verplichting is van toepassing op de V.Z.W. Odisee aangezien:

- zij meer dan 50 werknemers tewerkstelt;
- de jaaromzet € 9 miljoen overschrijdt;
- het balanstotaal € 4,5 miljoen overschrijdt.

Met de bedoeling om de verenigingssector te professionaliseren, is er een jaarverslag opgelegd aan de grote (V.Z.W. en stichtingen (art. 3/48 en 3/52 W.V.V.).

Hierna toetsen we de praktijk binnen Odisee aan de wettelijke vereisten.

Artikel 3/48 WVV₃ stelt:

§ 1. De bestuursorganen stellen een verslag op waarin zij rekenschap geven van hun beleid.

- Odisee publiceert een jaarverslag dat hieraan voldoet.

§ 2. Het jaarverslag bedoeld in paragraaf 1 bevat:

1° ten minste een getrouw overzicht van de ontwikkeling en de resultaten van de activiteiten en van de positie van de vereniging, evenals een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee zij wordt geconfronteerd. Dit overzicht bevat een evenwichtige en volledige analyse van de ontwikkeling en de resultaten van de activiteiten en van de positie van de vereniging die in overeenstemming is met de omvang en de complexiteit van deze activiteiten. In zoverre noodzakelijk voor een goed begrip van de ontwikkeling, de resultaten of de positie van de vereniging, omvat de analyse zowel financiële als, in voorkomend geval, niet-financiële essentiële prestatie-indicatoren die betrekking hebben op de specifieke activiteiten van de vereniging, met inbegrip van informatie over milieu en personeelsaangelegenheden. In deze analyse verwijst het jaarverslag in voorkomend geval naar en aanvullende uitleg over de bedragen vermeld in de jaarrekening;

- Het financieel jaarverslag 2022 beoogt om naast de opmaak van de officiële jaarrekening, waarvan de opmaak wettelijk is geregeld, een aantal relevante boekhoudkundige en financiële kengetallen toe te lichten.

2° informatie over de belangrijke gebeurtenissen die na het einde van het boekjaar hebben plaatsgevonden;

- Er hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen na het einde van het boekjaar voorgedaan.

3° inlichtingen over de omstandigheden die de ontwikkeling van de vereniging aanmerkelijk kunnen beïnvloeden, voor zover deze inlichtingen niet van die aard zijn dat zij ernstig nadeel zouden berokkenen aan de vereniging;

- Odisee is vanaf academiejaar 2019-2020 gestart met het verstrekken van graduaatopleidingen. Twee keer meer studenten dan verwacht hebben zich ingeschreven in september 2019 doch dit heeft een beperkt effect gehad op het boekjaar 2019. De impact op het resultaat is daarentegen significant vanaf 2020 en verwerkt in de meerjarenbegroting. In 2021 kende het aantal inschrijvingen een lichte terugval en besliste de overheid om de werkingsuitkeringen voor graduaat te verminderen vanaf 2022, weliswaar met compensatie voor het effect in 2022 en 2023. Het effect van de besparing zal bijgevolg voelbaar zijn vanaf 2024 en vergt bijzondere aandacht.
- De COVID-19 crisis is ook voor de hogeschool disruptief geweest: additionele kosten, gederfde inkomsten, noodzakelijke en versnelde investeringen in digitalisering. De steunmaatregelen van de Vlaamse overheid hebben Odisee in 2020 toegelaten om deze crisis door te komen. Ook boekjaar 2021 heeft de volle impact van COVID-19 gehad en dit is ook het geval geweest in de eerste helft van 2022.

4° informatie over de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling;

- Er zijn geen werkzaamheden op vlak van onderzoek en ontwikkeling buiten de onderzoeksprojecten die in het kader van de normale bedrijfsvoering en onderwijsmissie van Odisee vallen.

5° gegevens over het bestaan van bijkantoren van de vereniging;

- Er zijn geen bijkantoren binnen Odisee.

6° ingeval uit de balans een overgedragen verlies blijkt of uit de resultatenrekening gedurende twee opeenvolgende boekjaren een verlies van het boekjaar blijkt, een verantwoording van de toepassing van de waarderingsregels in de veronderstelling van continuïteit;

- Odisee heeft de voorbije boekjaren met winst afgesloten en hierdoor haar bestemde fondsen en overgedragen resultaat verstevigd. De meerjarenbegroting voorzag echter verliezen tijdens de komende 2 à 3 academiejaren omwille van de inkanteling van de graduaatopleidingen. Deze genereren aanzienlijke opstartkosten tegenover beperkte werkingsuitkeringen in die periode. Om die reden besliste het Bestuursorgaan om in 2019 een bestemd fonds aan te leggen teneinde de verwachte verliezen op de graduaatopleidingen tijdens de komende periode op te vangen. Het structurele probleem van de graduaatopleidingen blijft een aandachtspunt voor de komende jaren versterkt door de besparingsmaatregelen van de Vlaamse overheid op deze opleidingen. De onverwachte winst in 2020 en 2022 zijn het gevolg van onvoorziene omstandigheden die het structurele deficit van de graduaaten op de achtergrond duwen.
- 2022 sluit voor het eerst af met een negatief netto resultaat voor winstbestemming, dat volledig te wijten is aan niet recurrente kosten verbonden aan de strategische projecten van de hogeschool (onderwijsvernieuwing, aanpassing van de infrastructuur, cybersecurity, Odisee 2027. Hiertoe worden de nodige middelen aan de bestemde fondsen onttrokken waardoor het over te dragen resultaat positief is.

7° wat betreft het gebruik door de vereniging van financiële instrumenten en voor zover zulks van betekenis is voor de beoordeling van haar activa, passiva, financiële positie en resultaat: a) de doelstellingen en het beleid van de vereniging inzake de beheersing van het financieel risico, met inbegrip van haar beleid inzake hedging van alle belangrijke soorten voorgenomen transacties waarvoor hedge accounting wordt toegepast, alsook b) het door de vereniging gelopen prijsrisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico, en kasstroomrisico.”

- Odisee belegt haar liquide middelen in risicovrije instrumenten (spaar- en termijnrekeningen). De negatieve rente, vanaf 2020 van kracht, heeft tot hiertoe een verwaarloosbare kost met zich mee.

8 CONCLUSIES

De turbulente omstandigheden die het jaar 2022 hebben gekenmerkt, beïnvloeden vanzelfsprekend in belangrijke mate het resultaat dat uiteindelijk gunstig uitvalt in vergelijking met de begroting.

- De effecten van de COVID-19 crisis waren nog voelbaar tijdens het eerste semester van het boekjaar.
- De loonkosten hebben een ongeziene stijging gekend wegens 5 loonindexaanpassingen.
- De verhoging van het algemeen prijspeil omwille van de inflatie treft een groot deel van de werkingskosten.
- De volatiele energieprijzen verhogen de werkingskosten van de campussen.

Als gevolg hiervan levert boekjaar 2022 een netto tekort op van € 1,2 miljoen ten opzichte van een begroot deficit van € 2,8 miljoen. Het verlies situeert zich voornamelijk in het niet-recurrent compartiment van het resultaat dat betrekking heeft op het voorsprongfonds en andere strategische projecten van de hogeschool. Het recurrent resultaat is licht positief.

De dalende trend van het bedrijfsresultaat blijft aanhouden. Voor 2022 wordt dit resultaat zelfs negatief, weliswaar grotendeels niet recurrent. Het dalend bedrijfsresultaat is het gevolg van de stelselmatige erosie van de werkingsmiddelen voor de hogescholen sinds de invoering van het nieuw financieringssysteem in 2008, waardoor het reële gemiddelde financieringsbedrag per student nu lager ligt dan een tiental jaar geleden. Een ommekeer in deze trend is nodig maar valt niet meteen te verwachten.

De stijging van de loonkost werd deels maar niet volledig opgevangen door hogere werkingsuitkeringen. De strikte controle op de werkingskosten zorgde ervoor dat deze laatste gevoelig lager dan begroot zijn ondanks de sterke stijging van de energieprijzen en andere inflatiegevoelige kosten.

Waakzaamheid blijft bijgevolg geboden.

- De graduaatverlieslatend: het bestemd fonds en de compensatie voor de besparingen op graduaatopleidingen vangen dit op in 2022 en 2023 maar nadien wordt de situatie structureel.
- De inschrijvingen voor het academiejaar 2022-2023 vertonen een sterke stijging maar het effect op de financiering laat zich met enkele jaren vertraging voelen.
- Het bedrijfsresultaat van de hogeschool is negatief geworden, net zoals de operationele cash flow.
- De inflatie en de eraan verbonden loonindexering alsmede de stijging van de energieprijzen zullen de loon- en werkingskosten doen toenemen terwijl de aanpassing van de werkingsuitkeringen gedeeltelijk en laattijdig volgt.

Tegenover de nog steeds hoge thesaurie blijft Odisee het gewicht van zware vastgoedinvesteringen in het verleden, gekoppeld aan een hoge schuldenlast in kapitaal en interest dragen in een context van overheidsbesparingen. De voorbije jaren heeft Odisee - naast de jaarlijkse aflossingen op lange termijn leningen - alle investeringen uit eigen thesaurie gefinancierd zonder dat dit de liquiditeiten heeft aangetast.

Naar aanleiding van de begroting 2023-2027 heeft het Directiecomité opnieuw bezuinigingsmaatregelen getroffen teneinde de werkingskosten onder controle te houden hetgeen zich reeds in het laatste kwartaal van 2022 heeft doen voelen. De algemene oproep tot beteugeling van de uitgaven vanaf de lente heeft ervoor gezorgd dat het niveau van de werkingskosten lager dan begroot is waardoor het recurrent resultaat van de hogeschool licht positief eindigt en het netto resultaat van de hogeschool beter dan begroot is. De besparingen op werkingskosten bereiken stilaan hun limiet.

BIJLAGE: STUVO (STUDENTENVOORZIENINGEN)

STUVO is sinds 2013 volledig geïntegreerd in de hogeschool. Toch dienen de activiteiten van STUVO nog steeds afzonderlijk te worden gerapporteerd en meer in het bijzonder de besteding van de sociale toelage.

STUVO ontvangt jaarlijks een sociale toelage die wordt gebruikt voor een aantal werkvelden:

1. Voeding
2. Huisvesting
3. Sociale dienstverlening
4. Medische en psychosociale dienstverlening
5. Vervoer
6. Studentenwerking
7. Algemeen

Alle kosten en opbrengsten en ook de investeringen worden toegewezen aan een welbepaald werkveld.

Het resultaat van STUVO is - € 10.198,- en wordt verrekend via een specifiek decretaal bepaald bestemd fonds (cf. 1.2.1.).

STUVO: RESULTAATREKENING

(eenheden euro)

	codes	JR - Boekjaar 2022	JR - Boekjaar 2021
I. Bedrijfsopbrengsten	70/74	3.916.922	3.812.120
A. Omzet	70	3.653.398	3.575.662
B. Wijziging in de voorraad goederen in bewerking en gereed product en in de bestellingen in uitvoering (toename +, afname -)	71		
C. Geproduceerde vaste activa	72		
D. Lidgeld, schenkingen, legaten en subsidies	73	78.717	51.060
E. Andere bedrijfsopbrengsten	74	184.807	185.398
II. Bedrijfskosten	(-) 60/64	(3.915.424)	(3.547.145)
A. Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	60	144.766	117.333
1. Inkopen	600/8	144.766	117.333
2. Wijzigingen in de voorraad (toename -, afname +)	609		
B. Diensten en diverse goederen	61	1.634.145	1.382.096
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	62	1.828.285	1.727.470
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	630	301.084	312.618
E. Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen (toevoegingen +, terugnemingen -)	631/4		
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen en terugnemingen -)	635/8		
G. Andere bedrijfskosten	640/8	7.145	7.627
H. Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten	(-) 649		
III. Bedrijfswinst	(+) 70/64	1.498	264.976
Bedrijfsverlies	(-) 64/70	0	0
IV. Financiële opbrengsten	75	8.317	13.542
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	750		
B. Opbrengsten uit vlottende activa	751		
C. Andere financiële opbrengsten	752/9	8.317	13.542
V. Financiële kosten	(-) 65	(20.013)	(8.887)
A. Kosten van schulden	650		
B. Waardeverminderingen op andere vlottende activa dan bedoeld onder II. E (toevoegingen +, terugnemingen -)	651		
C. Andere financiële kosten	652/9	20.013	8.887
VI. Winst uit de gewone bedrijfsuitoefening	(+) 70/65	0	269.630
Verlies uit de gewone bedrijfsuitoefening	(-) 65/70	(10.198)	0
VII. Uitzonderlijke opbrengsten	76	0	0
A. Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760		
B. Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761		
C. Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten	762		
D. Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa	763		
E. Andere uitzonderlijke opbrengsten	764/9		
VIII. Uitzonderlijke kosten	(-) 66	0	(21)
A. Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660		
B. Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661		
C. Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten (toevoegingen +, bestedingen -)	662		
D. Mindervwaarden bij de realisatie van vaste activa	663		
E. Andere uitzonderlijke kosten	664/8		21
F. Als herstructureringskosten geactiveerde uitzonderlijke kosten	669		
IX Winst van het boekjaar	(+) 70/66	0	269.609
Verlies van het boekjaar	(-) 66/70	(10.198)	0

STUVO: BRUTO INVESTERINGEN EN FINANCIERING

(eenheden euro)

codes	JR - Boekjaar 2022	JR - Boekjaar 2021
-------	-----------------------	-----------------------

BRUTO-INVESTERINGEN			
I. Oprichtingskosten	8002		
II. Immateriële vaste activa	802		
III. Materiële vaste activa	816	151.824	39.806
A. Terreinen en gebouwen			
B. Installaties, machines en uitrusting		45.232	18.810
C. Meubilair en rollend materieel		106.592	20.996
D. Leasing en soortgelijke rechten			
E. Overige materiële vaste activa			
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen			
IV. Financiële vaste activa	836-858	0	0
A. Verbonden entiteiten			
B. Andere vennootschappen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat			
C. Andere financiële vaste activa			
Totaal bruto-investeringen		151.824	39.806

FINANCIERING			
I. Eigen middelen		151.824	39.806
II. Vreemde middelen			
III. Kapitaalsubsidies			
IV. Andere			
Totaal financiering		151.824	39.806

STUVO: INVESTERINGEN PER WERKVELD

(eenheden euro)

JR - Boekjaar
2022

ANALYTISCHE INDELING (volgens vastgelegde werkvelden) - Investerings

Bruto-investering per werkveld		
Werkvelden	1. Voeding	11.151
	2. Huisvesting	27.073
	3. Sociale dienstverlening	
	4. Medische en psychologische dienstverlening	
	5. Vervoer	
	6. Studentenwerking	2.802
	Algemene kostenplaats	110.797
	Totaal bruto-investeringen	151.824

Desinvestering per werkveld		
Werkvelden	1. Voeding	
	2. Huisvesting	
	3. Sociale dienstverlening	
	4. Medische en psychologische dienstverlening	
	5. Vervoer	
	6. Studentenwerking	
	Algemene kostenplaats	
	Totaal desinvesteringen	0

Netto-investering per werkveld		
Werkvelden	1. Voeding	11.151
	2. Huisvesting	27.073
	3. Sociale dienstverlening	0
	4. Medische en psychologische dienstverlening	0
	5. Vervoer	0
	6. Studentenwerking	2.802
	Algemene kostenplaats	110.797
	Totaal netto-investeringen	151.824

STUVO: BEDRIJFSOPBRENGSTEN EN KOSTEN PER WERKVELD

(eenheden euro)

codes	JR - Boekjaar
	2022

Bedrijfsopbrengsten - exclusief "Sociale toelagen RR [703]"		70/74	
Werkvelden	1. Voeding		339.527
	2. Huisvesting		122.494
	3. Sociale dienstverlening		1.030
	4. Medische en psychologische dienstverlening		
	5. Vervoer		1.774
	6. Studentenwerking		73.988
	Algemene kostenplaats		63.466
Totaal			602.279

Bedrijfskosten		60/64	
Werkvelden	1. Voeding		1.004.927
	2. Huisvesting		347.043
	3. Sociale dienstverlening		550.302
	4. Medische en psychologische dienstverlening		761.933
	5. Vervoer		58.841
	6. Studentenwerking		280.135
	Algemene kostenplaats		543.964
Totaal			3.547.145

STUVO: PERSONEELSKOSTEN EN AFSCHRIJVINGEN PER WERKVELD

Personeelskosten RR [61] en RR [62] - Personeel tewerkgesteld bij de dienst studentenvoorzieningen			
Werkvelden	1. Voeding		33.480
	2. Huisvesting		124.818
	3. Sociale dienstverlening		288.062
	4. Medische en psychologische dienstverlening		691.541
	5. Vervoer		23.457
	6. Studentenwerking		210.038
	Algemene kostenplaats		448.481
Totaal			1.819.876
Afschrijvingskosten RR [630] - Investerings studentenvoorzieningen			
Werkvelden	1. Voeding		229.748
	2. Huisvesting		40.554
	3. Sociale dienstverlening		
	4. Medische en psychologische dienstverlening		82
	5. Vervoer		1.452
	6. Studentenwerking		2.638
	Algemene kostenplaats		38.144
Totaal			312.618

STUVO: BEDRIJFSRESULTAAT PER WERKVELD

Bedrijfswinst/-verlies		70/64	
Werkvelden	1. Voeding		(987.505)
	2. Huisvesting		(197.771)
	3. Sociale dienstverlening		(607.497)
	4. Medische en psychologische dienstverlening		(829.661)
	5. Vervoer		(60.741)
	6. Studentenwerking		(251.110)
	Algemene kostenplaats		(378.860)
Totaal			(3.313.145)
Sociale toelage		703	3.314.643
Bedrijfswinst		70/64	1.498
Bedrijfsverlies		64/70	0

STUVO: INGEZETTE FINANCIËLE MIDDELEN PER WERKVELD

JR - Boekjaar
2022

(eenheden euro)

1. Voeding	
. Bruto-investeringen	11.151
. Bedrijfskosten (exclusief personeelskosten en afschrijvingen)	1.014.594
. Personeelskosten RR 61 en RR 62	104.625
Totaal	1.130.370

2. Huisvesting	
. Bruto-investeringen	27.073
. Bedrijfskosten (exclusief personeelskosten en afschrijvingen)	160.199
. Personeelskosten RR 61 en RR 62	117.028
Totaal	304.301

3. Sociale dienstverlening	
. Bruto-investeringen	0
. Bedrijfskosten (exclusief personeelskosten en afschrijvingen)	280.700
. Personeelskosten RR 61 en RR 62	327.827
Totaal	608.527

4. Medische en psychologische dienstverlening	
. Bruto-investeringen	0
. Bedrijfskosten (exclusief personeelskosten en afschrijvingen)	68.807
. Personeelskosten RR 61 en RR 62	760.773
Totaal	829.579

5. Vervoer	
. Bruto-investeringen	0
. Bedrijfskosten (exclusief personeelskosten en afschrijvingen)	35.374
. Personeelskosten RR 61 en RR 62	26.357
Totaal	61.730

6. Studentenwerking	
. Bruto-investeringen	2.802
. Bedrijfskosten (exclusief personeelskosten en afschrijvingen)	99.053
. Personeelskosten RR 61 en RR 62	224.436
Totaal	326.291

Algemene kostenplaats	
. Bruto-investeringen	110.797
. Bedrijfskosten (exclusief personeelskosten en afschrijvingen)	27.638
. Personeelskosten RR 61 en RR 62	366.930
Totaal	505.366

Hoofdstuk 7: Sociale voorzieningen voor studenten

Jaarverslag STUVO 2022

Inhoud

Inleiding	113
2022: De innerlijke mens versterken	113
Beleidsdoelstellingen	114
Werkvelden	115
Studentenbegeleiding	115
Sociale dienstverlening.....	127
Studentenwerking	133
Voeding.....	138
Huisvesting	140
Vervoer	141
Algemene conclusie.....	143

Inleiding

2022: De innerlijke mens versterken

Naast mentaal welzijn, de gevolgen van de oorlog Rusland-Oekraïne en de omikronvariant, stond voeding in 2022 hoog op onze agenda. We liepen een intensief traject richting een aanbesteding voor onze studentencatering op de campussen Brussel, Gent en Aalst. Specifiek voor Brussel kozen we ervoor om het studentenrestaurant apart aan te besteden. Op die manier trachtten we een innovatief cateringconcept met aandacht voor de diversiteit en eigenheid van de Brusselse campus te realiseren. Eind november ging het nieuwe restaurant Belcampus open. Belcampus is een samenwerking met eat vzw, wat staat voor Eerlijk Anders Tafelen. Een project waar we heel fier op zijn, dat volledig past binnen onze maatschappelijke opdracht en waar we hopen in 2023 een mooi en lange termijn vervolg aan te kunnen breiden.

Begin 2022 speelde de omikronvariant van het coronavirus ons nog parten, maar in de loop van het jaar verdween dat naar de achtergrond. De impact van corona op de werking van STUVO was in 2022 beduidend lager dan in 2020 en 2021. We hebben wel bewust extra ingezet op het mentaal welzijn van studenten, lanceerden samen met alle Vlaamse hoger onderwijsinstellingen de welzijnsmonitor en combineerden waar wenselijk een on- en offline aanbod op vlak van ondersteuning van mentaal welzijn.

De matrixstructuur van STUVO bleef in 2022 ongewijzigd:

- De **dienstverlening** wordt **per campus** verzekerd o.l.v. een **teamcoördinator** op Campus Aalst, Technologicampus Gent, Campus Sint-Niklaas en Campus Brussel. Campus Brussel heeft daarnaast twee satellietcampussen, Parnas en Schaarbeek waar de dienstverlening aangeboden wordt met permanenties door medewerkers van Campus Brussel.
- De medewerkers van de dienst Studentenvoorzieningen werken samen in **campusoverschrijdende domeinteam**s, gebaseerd op een clustering van competenties en taken. Elk team wordt gecoördineerd door een **domeincoördinator**. Dit is een expert in de materie die het onderling afstemmen van de werkprocessen en het optimaliseren van de werking inhoudelijk aanstuurt.

Het betreft de volgende zes domeinen:

1. Het domein **studentenbegeleiding** heeft het welzijn en de ontwikkeling van de student als persoon voor ogen en begeleidt hem bij persoonsgebonden aspecten van het studeren. Het omvat volgende *STUVO taken*: medische en psychologische begeleiding, begeleiding van studenten met een functiebeperving en interventies in het kader van de gezondheid van de student. Daarnaast verzorgen de leden van het studentenbegeleidingsteam ook *instellingstaken* zoals studenten begeleiden bij vakoverschrijdende studeervaardigheden, (her)oriëntering, interventies bij incidenten ...
2. **De Sociale Dienst** begeleidt studenten bij het financieren van hun studie, geeft advies over het sociaaljuridisch statuut van de student en ondersteunt de zoektocht naar een studentenjob. Het betreft uitsluitend *STUVO taken*.
3. Het domein **studentenwerking** omvat de volgende *STUVO taken*: sport en topsport, cultuur, ondersteuning van de studentenverenigingen en de studentenvertegenwoordigers van Odisee en KU Leuven.
4. **Student facilities** omvat zowel de dienstverlening als de managementtaken verbonden met de *STUVO werkvelden* voeding, huisvesting en vervoer.

5. De **ombuds** informeert studenten over hun rechten en plichten en bemiddelt tussen de student en de instelling/opleiding bij problemen i.v.m. onderwijsverstrekking, onderwijsorganisatie en examens. Het betreft uitsluitend de *instellingstaken* van de examen- en onderwijsombuds.
6. Het domein **studieadvies en jobservice** is gericht op contacten met secundaire scholen, abiturienten en onderwijszoekers, ondersteunt het studiekeuzeproces en biedt een jobdienst aan voor afgestudeerden. Het gaat hier uitsluitend om *instellingstaken* voor Odisee, niet voor de KU Leuven.

Medewerkers die gemengde instellings- en STUVO taken opnemen worden met instellings- of STUVO middelen betaald, al naargelang de taakbelasting voor hun respectievelijke taken.

Over de instellingstaken die opgenomen worden door STUVO wordt onder het deel 'Begeleidingsmaatregelen' van het jaarverslag van Odisee verslag uitgebracht.

STUVO is verankerd zowel in de instelling als op de campus. Verankering in de campussen wordt voorzien door participatie van de STUVO teamcoördinatoren in de campusraden van de instelling.

STUVO wordt aangestuurd door een **Stuurgroep Studentenbeleid**. De Stuurgroep bestaat naast het diensthoofd Studentenvoorzieningen die voorzitter is, uit de zakelijk beheerder, de team- en de domeincoördinatoren en een afgevaardigde van de **Algemene Studentenraad**. De algemeen directeur van Odisee wordt uitgenodigd als waarnemer, net als vertegenwoordigers van de vijf studiegebieden van Odisee en vertegenwoordigers van de vier faculteiten van de KU Leuven waarvoor STUVO dienstverlening aanbiedt. De Stuurgroep vormt het dagelijks bestuur van STUVO. Ze volgt de uitvoering van het beleidsplan 2019-2023 en het actieplan, dat elk academiejaar geactualiseerd wordt, op de voet.

Beleidsdoelstellingen

De essentie van de middellange- en kortetermijndoelstellingen in het beleids- en actieplan kan als volgt samengevat worden: STUVO wil bijdragen tot gelijkwaardige instroom- en doorstroomkansen voor alle (potentiële) studenten ongeacht hun afkomst, financiële mogelijkheden of sociaal-cultureel milieu. Daarom voeren we een beleid dat enerzijds gericht is op het wegnemen van financiële, psychosociale, medische of sociaal-culturele barrières die het studeren belemmeren en anderzijds op het creëren van mogelijkheden tot ontwikkeling, ontmoeting en netwerking als basis voor verdere maatschappelijke integratie en loopbaankansen.

In het beleidsplan 2019 – 2023 vinden we de volgende specifieke klemtonen, die complementair zijn aan de afzonderlijke decretale STUVO domeinen en de werking van STUVO op elke campus:

- STUVO zet in op nieuwe doelgroepen, o.a. de graduaatstudenten.
- STUVO draagt actief bij tot het studenten- en diversiteitsbeleid op de campussen. Daarbij focust de dienst op de superdiverse studentenpopulatie (m.i.v. studenten met een functiebeperking, late instromers, deeltijdse en afstandsstudenten, alleenstaanden, kansarmen, pioniersstudenten, internationale studenten ...)
- STUVO zet meer in op preventie en duurzaamheid, maar blijft tegelijk een respons bieden op de problemen van studenten.
- STUVO professionaliseert zijn werking met het oog op een optimale werking en dienstverlening. Daarbij gaat ook meer aandacht naar zelfzorg voor elke medewerker, naar mogelijkheden om deel te nemen aan internationalisering, naar het individuele welbevinden van elke medewerker én student. Zowel op korte als op middellange termijn wordt een andere indeling van de werkplekken overwogen, al dan niet in samenwerking met andere ondersteunende diensten.
- STUVO streeft steeds naar administratieve vereenvoudiging, minimale bureaucratie, maximale service in een voor de student vertrouwde omgeving.

- STUVO werkt niet alleen **voor** maar ook en vooral **met** de studenten en de docenten. De dienst wil meewerken aan sociale binding, het creëren van een echt 'thuisgevoel', o.a. door gezellige, warme plekjes/hoekjes op elke campus.
- STUVO werkt aan de verdere digitalisering van de service en de kwaliteit van de communicatie(kanalen) maar blijft inzetten op persoonlijke contacten. Ook houdt STUVO rekening met de evoluties in het hoger-onderwijslandschap, met name in de onderwijsvisie, de didactische aanpak, de gekozen evaluatiemodellen en de leer- en werkomgeving van de toekomstige hogeschool of universiteit.
- STUVO ontwikkelt initiatieven om de visibiliteit, de laagdrempeligheid, bereikbaarheid en herkenbaarheid van en de participatie aan de dienstverlening op de campussen te vergroten, voor zowel studenten van de KU Leuven als van Odisee. De dienst streeft daarbij naar de best mogelijke samenwerking met andere ondersteunende diensten en met de opleidingen.
- Door een laagdrempelig aanbod wil het domein studentenwerking van STUVO alle studenten makkelijker de weg laten vinden naar de andere domeinen en hun dienstverlening.
- STUVO voert een actief kwaliteitsbeleid.
- STUVO neemt deel aan overlegorganen die zich buigen over beleidsmatige onderwerpen gerelateerd aan de verschillende domeinen

Ook in 2022 kozen we voor een gezamenlijke aanpak en een gelijkwaardig aanbod voor studenten over de campussen heen. Meer dan 115 Odibuddy's fungeerden als buddy voor 102 studenten. Met dit project in co-creatie met ASR trekt STUVO de kaart van preventie. De fysieke examenacties waren zowel in het voor- als najaar van 2022 een groot succes op alle campussen. We organiseerden opnieuw knuffelmomenten met honden op vraag van de studenten. Daarnaast gaven we studeertips, stelden we studieplanners ter beschikking en deden dit op sommige campussen samen met een studentenvereniging.

Werkvelden

Studentenbegeleiding

Op elke campus wordt professionele psychologische dienstverlening aangeboden binnen een laagdrempelige en veilige context.

Alle medewerkers zijn door opleiding experts in de niet-inhoudelijke problemen die de studievoortgang of doorstroom kunnen hinderen. Ze houden de vinger aan de pols van evoluties in de kenmerken, behoeften en de leefwereld van de studenten.

De studentenbegeleiding is gericht op het bevorderen van het psychisch welzijn en de veerkracht van de student. In de systematische en methodische begeleiding wordt hij gestimuleerd om - met groeiende zelfstandigheid - zijn ontwikkelingsproces in handen te nemen. Door een oplossingsgerichte en gestructureerde aanpak kunnen de medewerkers begeleiding bieden bij psychische problematieken die op middellange termijn veranderingsperspectief inhouden.

De laagdrempelige hulpverlening wordt gerealiseerd door nabijheid (op de campus zelf), de ruime praktische bereikbaarheid en de kosteloze dienstverlening. Op de campussen waar dit mogelijk is, zijn de studentenbegeleiders in de dienstverlening aan studenten back-up voor elkaar. In noodgevallen is dat ook over de campussen heen het geval.

Ook de internationale studenten kunnen bij de betrokken studentenbegeleiders terecht.

Studenten kunnen zich op eigen initiatief aanmelden of worden doorverwezen vanuit de opleidingen of door medestudenten. De studentenbegeleiders functioneren in hun begeleidingen onafhankelijk van de opleidingen en volgens een deontologische code waardoor een veilige context gegarandeerd is.

Wanneer met een student een begeleiding wordt opgestart, wordt een dossier opgemaakt dat bij elke interventie wordt aangevuld zodat een nauwgezette opvolging mogelijk is. Waar dit nodig/belangrijk is, wordt overleg gepleegd met collega's om via intervisie een adequate oplossing uit te werken.

Alle studentenbegeleiders werken met een intern digitaal registratiesysteem. Hierbij worden alle individuele psychologische gesprekken met studenten geregistreerd (elke afspraak op datum, eventueel korte inhoud van gesprek, problematiek, eventuele doorverwijzing). Dit registratiesysteem biedt de mogelijkheid een beter overzicht te krijgen over het aantal gevoerde gesprekken per campus en een specifiek beeld te hebben van de aard van de problematieken waarmee studenten zich aanmelden.

Het domein houdt i.s.m. het SIHO¹ de vinger aan de pols omtrent de implicaties van de kwaliteitswet op de dossiervorming en van de conventie m.b.t terugbetaling eerstelijns en gespecialiseerde zorg op de doorverwijzing naar externe therapie (zie supra)

Individuele begeleiding voor studiemethode en studieplanning wordt op een aantal campussen opgevangen door de STUVO- medewerkers die ook de studievaardigheidssessies verzorgen, vermeld in het jaarverslag van Odisee onder het deel 'Begeleidingsmaatregelen'. Zij worden voor deze instellingsbegeleidingstaak vergoed door de instelling(en) waarvoor zij werken.

Hieronder vindt u een overzicht van het aantal individueel begeleide studenten, ingedeeld per problematiek en aanmeldingsperiode. Er is een overzicht voor de professionele en voor de academische opleidingen.

Korte informatieve en nabesprekingsgesprekken (deze laatste vooral na de bekendmaking van de resultaten na elke examenperiode) zijn niet opgenomen in deze aantallen, maar kunnen niettemin ook talrijk zijn tijdens specifieke periodes in het academiejaar.

Campus Aalst

Aantal studenten				Aantal afspraken	Aantal studenten per problematiek*								
Periode	AO	PO	Totaal		Faalangst	Uitstelgedrag	Rela. Probl.	Ind. Psy. Probl.					
								Angst	Aut.	Depr.	Neg. ZB	Rouw	Andere
jan - sep	1	77	78	240	20	8	29	12	2	6	14	7	21
okt - dec	0	42	42	82	1	4	18	5	0	6	15	6	13

*er kunnen meerdere problematieken per student aangeduid worden

Campus Brussel (m.i.v. campus Dilbeek en campus Schaarbeek)

Aantal studenten				Aantal afspraken**	Aantal studenten per problematiek*								
Periode	AO	PO	Totaal		Faalangst	Uitstelgedrag	Rela. Probl.	Ind. Psy. Probl.					
								Angst	Aut.	Depr.	Neg. ZB	Rouw	Andere
jan - sep	93	173	266	604	50	47	37	25	3	14	25	21	82
okt - dec	82	146	228	379	52	28	42	31	5	19	35	17	66

*er kunnen meerdere problematieken per student aangeduid worden

** inclusief begeleidingen rond studievaardigheden

¹ Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs

Campus Gent

Aantal studenten				Aantal afspraken	Aantal studenten per problematiek*								
Periode	AO	PO	Totaal		Faalangst	Uitstelgedrag	Rela. Probl.	Ind. Psy. Probl.					
								Angst	Aut.	Depr.	Neg. ZB	Rouw	Andere
jan - sep	27	68	95	280	18	30	19	16	4	18	18	11	31
okt - dec	13	32	45	101	7	12	12	6	3	4	7	3	19

*er kunnen meerdere problematieken per student aangeduid worden

Campus Sint-Niklaas

Aantal studenten				Aantal afspraken	Aantal studenten per problematiek*								
Periode	AO	PO	Totaal		Faalangst	Uitstelgedrag	Rela. Probl.	Ind. Psy. Probl.					
								Angst	Aut.	Depr.	Neg. ZB	Rouw	Andere
jan - sep	0	52	52	110	8	8	12	2	2	9	5	4	8
okt - dec	0	42	42	69	10	3	9	5	2	9	3	1	8

*er kunnen meerdere problematieken per student aangeduid worden

Op alle campussen hebben de begeleidingen in hoofdzaak betrekking op een individuele psychologische problematiek; in tweede instantie op studiegerelateerde problemen (faalangst of uitstelgedrag). Ook zijn er gesprekken in het kader van begeleiding van studenten met een functiebeperking en grensoverschrijdend gedrag (hoofdzakelijk gecategoriseerd onder 'andere'). Vanaf 2023 zullen we deze laatste categorie aanpassen zodat de cijfers van het aantal gesprekken i.k.v. grensoverschrijdend gedrag ook in de toepassing onder die naam worden geregistreerd.

Op alle campussen-met uitzondering van campus Brussel waar we een status quo zien van het aantal begeleide studenten en een kleine daling van het aantal gesprekken -tekenen we een stijging op, zowel van het aantal begeleide studenten als het aantal gesprekken t.o.v. 2021. We zien vooral een stijging in de aanmeldingen omtrent psychologische problematieken.

Doorverwijzingen

Op alle campussen worden studenten voor gespecialiseerde psychologische behandeling op langere termijn doorverwezen naar externe hulpverleners. Bij doorverwijzing blijft de studentenbegeleider contact- en vertrouwenspersoon voor de student binnen de instelling.

Op de campussen van Aalst, Gent en Sint-Niklaas wordt meestal samengewerkt met een gekend netwerk (per regio) van gescreende therapeuten waarmee de studentenbegeleiders een persoonlijk contact onderhouden. De studentenbegeleiders onderhouden nauwe contacten met de therapeuten teneinde het doorverwijsnetwerk in de regio uit te breiden en/of up-to-date te houden.

Op campus Brussel wordt doorverwezen naar een privétherapeut of centrum voor geestelijke gezondheidszorg dicht bij de verblijfplaats (thuis of op kot) van de student.

Bij doorverwijzing door de studentenbegeleider wordt financiële ondersteuning voor externe psychotherapie (bij een privé-therapeut) verleend voor maximaal 7 sessies à rato van de kostprijs - 5 euro

remgeld (via facturatie aan STUVO als derde betaler). Indien meer sessies noodzakelijk worden geacht, zowel door de betrokken student als door de studentenbegeleider, kan bijkomende financiële ondersteuning worden toegekend via een sociaal dossier.

In het licht van de conventie 'Terugbetaling psychotherapie' werd door de STUVO-raad in november 2022 de beslissing goedgekeurd om vanaf 2023 het remgeld van de student op te trekken tot 11 euro en maximaal 8 sessies terug te betalen. Op deze manier verlopen de twee systemen (geconventioneerde sessies en sessies betaald door STUVO) op een gelijkvormige manier voor de student met dezelfde financiële implicaties.

Ook werd reeds in 2022 getracht waar mogelijk de student door te verwijzen naar geconventioneerde therapeuten en sessies zodat de financiële ondersteuning door STUVO minder of niet meer noodzakelijk is.

Ook de tussenkomst van de mutualiteit wordt zoveel mogelijk in rekening gebracht om de bijkomende financiering vanuit STUVO te reduceren waar mogelijk.

Het betrof in 2022 volgende aantallen doorverwijzingen naar individuele therapie met financiële tegemoetkoming vanuit STUVO.

		Aantal doorverwezen studenten	Aantal studenten die meer dan 7 sessies terugbetaald krijgen
Campus Aalst	PO	32	12
	AO	0	0
Campus Brussel	PO	19	6
	AO	11	2
Campus Gent	PO	15	4
	AO	3	1
Campus Sint-Niklaas	PO	12	1

We tekenen in 2022 op de meeste campussen een daling op van het aantal doorverwijzingen en komen hierdoor terug meer op het niveau van voorheen-2019 (of zelfs wat lager). Een mogelijke (gedeeltelijke) verklaring van deze afname is de doorverwijzing naar de geconventioneerde sessies (niet opgenomen in de registratie).

Campus Aalst vormt hierbij de uitzondering: hier zien we opnieuw een stijging van het aantal doorverwijzing en verlengingen.

Daarnaast is ook doorverwijzing mogelijk naar interne of externe psycho-educatieve sessies.

Medische begeleiding op de campus wordt niet aangeboden. De nood hiertoe wordt ook niet aangevoeld. Wanneer er toch een vraag komt worden studenten ad hoc doorverwezen naar het medisch aanbod in de regio. Voor campus Brussel is ten behoeve van de internationale studenten op de website uitgebreide info terug te vinden over de mogelijkheden tot Engelstalige medische hulpverlening. Op Campus Sint-Niklaas is er ten behoeve van de kotstudenten een regeling uitgewerkt met het wijkgezondheidscentrum De Vlier. Studenten kunnen tegen een derdebetalersregeling van het RIZIV een beroep doen op de huisartsen, verpleging en kinesitherapeuten van dit centrum, zonder dat ze zich hoeven in te schrijven.

Er is op elke campus een aanbod van psycho-educatieve sessies, trainingen en workshops.

De sessies worden afgestemd op de behoefte en de vraag van studenten van de campus en betreffen topics als faalangst, uitstelgedrag, presenteren met zelfvertrouwen, piekeren.... Ze worden gegeven door de studentenbegeleiders (op campus Gent i.s.m. LUCA Gent). Studenten kunnen ook doorverwezen worden naar een extern aanbod. Door de aanhoudende coronapandemie werden alle sessies online ingericht.

Het aanbod (workshops en psycho-educatieve sessies) is gratis. In onderstaand overzicht betreft het steeds éénmalige sessies.

In het 1ste semester van 2022 konden we nog beroep doen op de extra middelen die vanuit de federale overheid, gericht op de aanpak van het mentaal welzijn van studenten, werden voorzien: deze middelen werden grotendeels ingezet in de vorm van groepsessies ter bevordering van het welzijn van de studenten. Externe organisaties/experten werden hiervoor gecontacteerd.

In het hierop volgend overzicht wordt telkens een onderscheid gemaakt tussen de sessies vanuit de federale middelen en de sessies die intern werden georganiseerd door de studentenbegeleiders van de STUVO.

Periode januari-juni

CAMPUSOVERKOEPELENDE INITIATIEVEN

Intern georganiseerde online sessies

De opnames van reeds ingeblikte sessies rond faalangst (NL en ENG), piekeren (NL), me and my smartphone (NL), uitstelgedrag (NL) blijven bijkomend online ter beschikking gesteld zodat studenten naar eigen behoefte deze kunnen bekijken.

Daarnaast worden de sessies 1x/semester live online gegeven (met nadien nog de mogelijkheid om vragen te stellen) zodat de studenten die dat wensen ook van deze mogelijkheid gebruik kunnen maken.

1. **Last van uitstelgedrag (NL):** Psycho-educatieve sessie rond uitstelgedrag waarbij studenten concrete handvaten krijgen aangereikt om hier mee aan de slag te gaan: 33 studenten
2. **Last van uitstelgedrag (ENG)*:** 14 studenten
3. **Faalangst (NL)*:** Psycho-educatieve sessie rond faalangst, waarbij studenten concrete handvaten meekrijgen om met dit thema aan de slag te gaan: 26 studenten
4. **Fear of Failure (ENG)*:** 8 studenten

*Deze sessie stond ook open voor alle Gentse hoger onderwijsinstellingen ihk Warme stad Gent.

Online sessies aangeboden door externen (federale middelen)

1. Er werden een aantal online **Mindfulness**-sessies (door Mindful support) georganiseerd op de diverse campussen. Wegens te weinig interesse werden de sessies op campus Aalst en Sint-Niklaas geannuleerd.
Op campus Gent volgden 7 studenten de 3 sessies, op campus Brussel respectievelijk 2 (voor de Nederlandstalige sessie) en 3 studenten (de Engelstalige sessie). De VZWzijn organiseerde een online sessie '**Grensoverschrijdend gedrag**' (hoe reageer je best als omstaander wanneer je dit ziet gebeuren?): 10 studenten
2. Fenirconsult (externe gedragstherapeut) gaf twee online sessies met als thema's 'Hoe omgaan met **perfectionisme**' en 'hoe omgaan met **piekergedachten**': 23 en 28 studenten

3. Een sessie '**Stress en relaxatie**', verzorgd door Serge Belpaeme (extern psychotherapeut), werd gevolgd door 28 studenten.

Het aantal studenten dat de sessies volgden, lag beduidend lager dan het vooraf aantal ingeschreven studenten. Het feit dat deze sessies gratis werden aangeboden, speelt hier vermoedelijk een zekere rol in.

CAMPUSSPECIFIEKE INITIATIEVEN

Op campus Gent: Sessie **Zelfzeker presenteren** (NL en ENG) door Hilde Breda (stemcoach en actrice): georganiseerd i.s.m LUCA Gent: locatie LUCA (niet bekend hoeveel studenten aanwezig waren)

Periode september-december

CAMPUSOVERKOEPELENDE INITIATIEVEN

Intern georganiseerde online sessies

De opnames van reeds ingeblikte sessies rond faalangst (NL en ENG), piekeren (NL), me and my smartphone (NL), uitstelgedrag (NL) blijven bijkomend online ter beschikking gesteld zodat studenten naar eigen behoefte deze kunnen bekijken.

Daarnaast worden de sessies 1x/semester live online gegeven (met nadien nog de mogelijkheid om vragen te stellen) zodat de studenten die dat wensen ook van deze mogelijkheid gebruik kunnen maken.

1. **Last van uitstelgedrag (NL)**: Psycho-educatieve sessie rond uitstelgedrag waarbij studenten concrete handvaten krijgen aangereikt om hier mee aan de slag te gaan: 42 studenten
2. **Last van uitstelgedrag (ENG)***: 20 studenten
3. **Faalangst (NL)***: Psycho-educatieve sessie rond faalangst, waarbij studenten concrete handvaten meekrijgen om met dit thema aan de slag te gaan: 39 studenten
4. **Fear of Failure (ENG)***: 19 studenten

CAMPUSSPECIFIEKE INITIATIEVEN

Brussel: **Start to sleep**: fysieke sessie georganiseerd door de 'Herstelacademie' voor alle Brusselse hoger onderwijsinstellingen: 12 studenten

Om gelijke kansen te realiseren voor studenten met een functiebeperking wordt een inclusief beleid uitgewerkt met enerzijds een universeel ontwerp en waarbij anderzijds redelijke aanpassingen op maat worden verleend.

De studentenpsychologen fungeren ook als zorgcoördinator voor studenten met een functiebeperking.

Voor de KU Leuven-studenten worden de richtlijnen gevolgd van de KU Leuven dienst 'Studeren en functiebeperking' m.b.t. de erkenning, het assessment en de aanvraag van onderwijs- en/of examenfaciliteiten.

Voor de Odisee-studenten wordt een hogeschoolbrede inclusieve aanpak van studenten met een functiebeperking gegarandeerd door een tweesparenbeleid. STUVO ondersteunt daarbij de uitwerking in nauwe samenwerking met de opleidingen en studenten. Binnen de universele aanpak adviseerde STUVO in 2018 het instellingsbeleid zes inclusieve examenmaatregelen, die voor alle opleidingen verplicht geïmplementeerd werden. Daarnaast werden een aantal niet-verplichte maatregelen geadviseerd. Alle studenten werden van de verplichte inclusieve maatregelen op de hoogte gebracht. Dit beleid werd in 2022 gecontinueerd.

Daarnaast blijven we inzetten op het uitbouwen van het inclusief beleid van onze hogeschool. De naam van het 'bijzonder statuut functiebeperking' werd omgevormd naar 'O-statuu't', waarbij de O staat voor ondersteuning en tevens ook een verwijzing is naar Odisee. In alle aanvraagdocumenten werd gelet op een neutralere formulering. We kozen voor minder beladen termen die meer passen in ons inclusieve Odisee-beleid.

Ook werd vanuit STUVO het voorstel gelanceerd om een aantal faciliteiten toe te voegen aan de reeds bestaande inclusieve faciliteiten. Dit voorstel wordt gefinaliseerd tegen de start van het volgende academiejaar.

Naast de inclusieve maatregelen binnen het universele ontwerp kunnen studenten met een functiebeperking vragen naar een individueel needs assessment. Op basis van dit assessment en de bijhorende attestering wordt bepaald of een student het statuut 'studeren met een functiebeperking' krijgt. De redelijke aanpassingen die voor de betrokken student nodig zijn om gelijkwaardige kansen te hebben worden vastgelegd in een faciliteitenattest. De procedure is verankerd in het onderwijs- en examenreglement. In het najaar 2021 keurde Odisee instellingsbreed een aantal uniforme faciliteitenlijsten (redelijke aanpassingen m.b.t. onderwijs, examens, stage en werkplekieren) goed waardoor elke student zich kan beroepen op een gelijkwaardige behandeling en toekenning van faciliteiten over de opleidingen en campussen heen. De inclusiecoaches ontwierpen deze lijsten en zorgen mede voor de opvolging en de goede uitwerking binnen de opleidingen.

Er werd dit jaar ook ingezet op een vereenvoudigde aanvraag van het statuut en de faciliteiten. Het volledige aanvraagproces werd online op onze publieke website geplaatst waardoor de toekomstige student alle nodige documentatie tijdig kan verzamelen en zijn of haar dossier kan indienen nog voor de start van het academiejaar. Dit zorgt er voor dat faciliteiten van meet af aan gebruikt kunnen worden en dat ook eventuele begeleiding bij de inclusiecoach snel kan starten. Het betekent bovendien een vermindering in werklust voor de zorgcoördinatoren.

Alle ondersteuningsnetwerken en CLB's in Vlaanderen kregen een mail met de vraag hun leerlingen tijdig aan te moedigen om een statuut aan te vragen in het hoger onderwijs, ongeacht naar welke instelling ze doorstromen

We kregen van studenten enkele tips om de lay-out van dit luik op de website aan te passen. Dit werd in het najaar van 2022 opgevolgd.

Tijdens de introductieweek verzorgden de inclusiecoaches een infosessie (de sessie werd opgenomen en is op onze website beschikbaar) over het zorgbeleid voor ouders en startende studenten. Deze infosessie werd in het verleden al gegeven op campus Sint-Niklaas, maar werd nu overkoepelend en online georganiseerd voor alle campussen.

Naar de toekomst toe hopen we deze infosessie professioneel op te nemen i.s.m. dienst Marketing, zodat die ook op onze publieke website kan geplaatst worden. Op die manier krijgen toekomstige studenten nog vroeger de nodige informatie te zien in een videoformat.

Inclusie werd ook in 2022 door Odisee als een beleidsaccent benoemd. Uiteraard hebben we vanuit STUVO ons steentje hieraan bijdragen en onze expertise ter beschikking gesteld om het beleid inclusiever te maken.

Daarnaast omvat de zorgcoördinatie o.a. overlegmomenten met de inclusiecoaches, ouders en opleidingsverantwoordelijken. Via de zorgcoördinatoren (of inclusiecoaches) kan een student ook kosteloos (enkel waarborg te betalen) compenserende software (bv. Sprint of Kurzweill) ontlenuen. De voorleessoftware Alinea wordt kosteloos ter beschikking gesteld voor elke Odisee-student.

In onderstaande tabellen wordt het aantal studenten met een statuut functiebeperking per campus en per studiegebied weergegeven.

Professionele opleidingen

Campus Aalst

Cluster	Periode	Mot.	Aud.	Vis	Chro	Ontwikkelings									Psychiatr	Overige	Meerv	Totaal	
						Dysl.	Dysc	ASS	ADHD	Tics	DCD	Dysf	Stot	Comb.					
Gezondheidszorg	Jan-Jun	0	0	0	2	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
	Sep-Dec	0	0	0	1	2	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5
Onderwijs	Jan-Jun	3	0	0	10	8	1	2	2	0	1	0	0	7	3	0	0	37	
	Sep-Dec	1	0	0	9	12	1	0	2	0	1	0	0	10	3	0	1	40	
Bedrijfskunde	Jan-Jun	1	1	0	1	0	0	4	0	0	1	0	0	1	0	0	0	9	
	Sep-Dec	0	0	0	2	2	0	5	0	0	1	0	0	2	1	0	0	13	
Technologie	Jan-Jun	0	0	0	1	8	0	3	0	0	0	0	0	3	0	0	0	15	
	Sep-Dec	0	0	0	0	3	0	2	2	0	0	0	0	2	0	0	0	9	
Graduaten	Jan-Jun	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
	Sep-Dec	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Totaal	Jan-Jun	4	1	0	14	18	1	10	2	0	2	0	0	11	3	0	1	67	
	Sep-Dec	1	0	0	12	19	1	9	4	0	2	0	0	15	4	0	1	68	

Campus Brussel

Cluster	Periode	Mot.	Aud.	Vis	Chro	Ontwikkelings									Psychiatrische	Overige	Meervoudige	Totaal
						Dysl.	Dysc	ASS	ADHD	Tics	DCD	Dysf	Stot	Comb.				
Gezondheidszorg	Jan-Jun	1	1	1	7	20	1	5	4	0	0	0	0	0	2	1	8	51
	Sep-Dec	1	0	1	6	13	1	3	3	0	0	0	0	0	2	1	8	39
Onderwijs	Jan-Jun	1	0	0	2	9	0	0	4	0	0	1	0	0	0	1	11	29
	Sep-Dec	1	0	1	2	7	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0	8	22
Bedrijfskunde	Jan-Jun	2	0	1	7	14	2	2	3	0	1	0	0	6	0	6	44	
	Sep-Dec	1	0	0	6	11	2	1	3	0	0	1	0	3	1	5	34	
Sociaal-agogisch werk	Jan-Jun	2	2	1	13	17	5	0	10	0	0	0	0	6	1	10	67	
	Sep-Dec	3	1	1	11	19	3	2	8	0	0	1	0	2	2	7	60	
Graduaten	Jan-Jun	0	0	0	1	2	2	0	0	0	0	0	0	2	0	3	10	
	Sep-Dec	0	0	0	0	3	1	1	0	0	0	0	0	1	0	2	8	
Totaal	Jan-Jun	6	3	3	30	62	10	7	21	0	1	1	0	16	3	38	201	
	Sep-Dec	6	1	3	25	53	7	7	16	0	0	3	0	8	4	30	163	

Campus Gent

Cluster	Periode	Mot.	Aud.	Vis	Chro	Ontwikkelings								Psychiatr	Overige	Meerv	Totaal	
						Dysl.	Dysc	ASS	ADHD	Tics	DCD	Dysf	Stot					Comb.
Gezondheidszorg	Jan-Jul	1	1	0	9	8	3	7	3	0	2	2	0	4	6	0	1	47
	Aug-Dec	1	1	0	9	10	5	12	7	0	3	1	0	7	6	0	5	67
Technologie	Jan-Jul	1	0	0	2	13	3	25	8	0	2	2	0	4	3	0	4	67
	Aug-Dec	1	0	1	4	12	3	25	13	0	4	2	0	6	2	1	4	78
Graduaten	Jan-Jul	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4
	Aug-Dec	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Totaal	Jan-Jul	2	1	0	11	21	6	32	11	0	4	4	0	8	9	0	5	114
	Aug-Dec	2	1	1	13	22	8	37	20	0	7	3	0	13	8	1	9	145

Campus Sint-Niklaas

Cluster	Periode	Mot.	Aud.	Vis	Chro	Ontwikkelings								Psychiatr	Overige	Meerv	Totaal	
						Dysl.	Dysc	ASS	ADHD	Tics	DCD	Dysf	Stot					Comb.
Gezondheidszorg	Jan-Jun	1	0	0	0	4	1	1	1	0	0	0	0	2	2	0	0	12
	Sep-Dec	1	0	0	0	3	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	7
Onderwijs	Jan-Jun	1	1	1	3	7	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	1	16
	Sep-Dec	1	0	1	3	5	0	2	1	0	0	0	0	1	0	1	0	15
Biotechniek	Jan-Jun	0	2	0	2	7	1	14	4	0	1	0	0	6	0	0	2	39
	Sep-Dec	0	0	0	2	6	1	17	3	1	2	0	0	9	2	0	2	45
Totaal	Jan-Jun	2	3	1	5	18	2	15	6	0	1	0	0	9	2	0	3	67
	Sep-Dec	2	0	1	5	14	1	20	4	1	2	0	0	11	3	1	2	67

Academische opleidingen campus Brussel*

Faculteit	Periode	Mot.	Aud.	Vis	Chro	Ontwikkelings								Psychiatr	Overige	Meerv	Totaal	
						Dysl.	Dysc	ASS	ADHD	Tics	DCD	Dysf	Stot					Comb.
FEB	Jan-Jun	3	2	3	10	25	3	7	46	0	4	0	0	0	10	6	14	133
	Sep-Dec	1	1	3	12	25	1	5	46	0	3	1	0	0	9	4	18	129
Rechten	Jan-Jun	0	1	0	3	5	0	1	2	0	1	0	0	0	1	1	5	20
	Sep-Dec	0	1	1	3	4	0	2	5	0	0	0	0	0	0	0	2	18
Letteren	Jan-Jun	0	1	2	2	0	0	5	6	0	1	0	0	0	4	1	1	23
	Sep-Dec	1	0	2	2	0	0	4	5	0	1	0	0	0	4	0	1	20
Totaal	Jan-Jun	3	4	5	15	30	3	13	54	0	6	0	0	0	15	8	20	176
	Sep-Dec	2	2	6	17	29	1	11	56	0	4	1	0	0	13	4	21	167

*Vanaf september 2018 nam KU Leuven de functie als zorgcoördinator voor studenten met een functiebeperking over van STUVO op de campussen Gent en Aalst. Dit totaal omvat dus enkel de academische studenten van campus Brussel waarvoor STUVO nog steeds als zorgcoördinator fungeert.

Voor de academische opleidingen zien we na een jarenlange stijging een stagnering (en zelfs een kleine afname in de periode sept-dec) van het aantal studenten met een statuut functiebeperking.

Na de implementatie van de inclusieve examenfaciliteiten, zagen we in de professionele opleidingen een daling van het aantal studenten met een functiebeperking die een statuut functiebeperking aanvroegen. T.o.v. vorig academiejaar zien opnieuw een kleine daling voor campussen Brussel en Aalst en een lichte stijging voor campussen Gent en Sint-Niklaas. De aantallen studenten met een statuut blijven nog wel talrijk wat erop wijst dat redelijke aanpassingen nodig blijven.

Inclusiecoaches

Sinds 1 september 2017 ging het nieuwe ondersteuningsmodel voor hoger onderwijs van start. De nieuwe regeling stelt dat de ondersteuning van studenten met een functiebeperking een duidelijke kerntaak wordt van het beleid van de instelling hoger onderwijs.

Odisee besliste om de middelen die hiervoor vrijgemaakt werden toe te kennen aan STUVO. Er werden drie VTE's (verdeeld over vier inclusiecoaches) aangenomen voor vier campussen.

Binnen de functie als 'inclusiecoach' zorgen zij voor de handicapspecifieke en studentgerichte begeleiding van studenten met een functiebeperking. Met de term 'inclusiecoach' willen we de klemtoon – naast de nodige zorg voor de studenten- leggen op de empowerment van deze groep studenten en ernaar streven dat zij zo volledig mogelijk participeren. Ook de inschakeling van schrijftolken via het departement onderwijs voor studenten met een auditieve beperking, ondersteuning bij de aanvraag van pedagogische hulp en het faciliteren van het gebruik van digitale cursussen en handboeken valt binnen hun takenpakket. Binnen de verhoogde zorg voor die doelgroep werken ze intensief samen met de zorgcoördinatoren. De middelen worden efficiënt, flexibel en op maat van de studenten ingezet.

De individuele coaching van studenten richt zich op vier domeinen binnen de onderwijscontext: studietraject, mobiliteit-infrastructuur, onderwijsleermiddelen en studentenleven.

Naast de individuele begeleiding van studenten wordt er door de inclusiecoaches ook ingezet op activiteiten en initiatieven die het draagvlak en expertise over studeren met een functiebeperking binnen de opleidingen vergroten (bv. stagebegeleidingen). Ook geven zij de nodige input aan het beleid van Odisee (bv. uniforme faciliteitenlijsten: zie supra) om de inclusie te bevorderen. Het meewerken aan onderzoek omtrent inclusie en/of redelijke aanpassingen is ook deel van hun takenpakket. Om up to date te blijven met de meest recente ontwikkelingen volgen zij ook de intervisiemomenten en studiedagen van het SIHO.

In onderstaande tabellen wordt het aantal begeleide studenten per functiebeperking weergegeven, het totaal aantal gesprekken en het totaal aantal begeleide studenten weergegeven per campus. De vele korte telefoongesprekken en mails met docenten en studenten zijn hierin niet meegerekend.

Aalst

Periode	Mot	Aud	Vis	Chro	Ontwikkelings									Psychi atr	Overige	Meer v	Totaal aantal gesprek ken	Totaal aantal student en*
					Dysl	Dysc	ASS	ADHD	Tics	DCD	Dysf	Stot	Comb					
Jansept	3	1		2	3	2	12	3		1					1	0	312	22
OktDec	2	1		2	3	1	10	7							2		92	22

Brussel

Periode	Mot	Aud	Vis	Chro	Ontwikkelings								Psychiatr	Overige	Meerv	Totaal aantal gesprekken	Totaal aantal studenten*	
					Dysl	Dysc	ASS	ADHD	Tics	DCD	Dysf	Stot						Comb
Jan-sept	5		2		2	2	31	4		4	1			5			379	56
Okt-Dec	5		1		1	1	29	3		1	1			1			250	43

Gent

Periode	Mot	Aud	Vis	Chro	Ontwikkelings								Psychiatr	Overige	Meerv	Totaal aantal gesprekken	Totaal aantal studenten*	
					Dysl	Dysc	ASS	ADHD	Tics	DCD	Dysf	Stot						Comb
Jan-sept	2			1	3		27	4		1	2		1	2	1		172	34
Okt-Dec	1	1		1	5		20	5		5	2		1	1	1		97	30

Sint-Niklaas

Periode	Mot	Aud	Vis	Chro	Ontwikkelings								Psychiatr	Overige	Meerv	Totaal aantal gesprekken	Totaal aantal studenten*	
					Dysl	Dysc	ASS	ADHD	Tics	DCD	Dysf	Stot						Comb
Jan-Sept		3	1		10	3	23	11	1	7			1	5			267	40
Okt-Dec			1	1	10	3	29	12	2	5			3	4			118	40

Duiding

*Wegens een mogelijke combinatie van functiebeperkingen bij een individuele student is dit totaal niet altijd gelijk aan de optelsom van het aantal studenten per categorie

We zien op alle campussen opnieuw een stijging zowel in het aantal studenten (voor campus Aalst relatief status quo) als in het totaal aantal gesprekken (m.u.v. campus Gent-zie infra) De studenten met ASS vormen op elke campus wederom met voorsprong de grootste doelgroep.

Op campus Aalst zien we een sterke stijging in het aantal gesprekken in de periode jan-sept doordat een aantal studenten extra ondersteuning vroegen i.v.m onder meer hun stage . Deze extra ondersteuning was vaak onder de vorm van kortere (Teams) gesprekken of niet geplande afspraken en bestonden dus niet altijd uit uitgebreide begeleidingsgesprekken.

Op campus Gent zien we een daling van het aantal gesprekken ondanks een sterke verhoging van het aantal begeleide studenten (jan-sept: 22 in 2021 tegenover 34 in 2022; okt-dec: 21 in 2021 tegenover 30 in 2022). Omwille van een significante stijging in het aantal studenten werd de aanpak voor deze campus 2022 door de inclusiecoach in enige mate gewijzigd: er werd meer ingezet op het eigenaarschap van de student door de begeleiding "flowchartgewijs" in te zetten: de studenten worden gemotiveerd en ondersteund om steeds zelfstandiger hun struikelblokken op te heffen. Ze worden voortdurend begeleid en gecoacht door de inclusiecoach in hun traject hier naartoe door proactieve communicatie en check-ups, instructies en advies. Ze leren hun vragen concreet te verwoorden en krijgen hands-on de

tools aangeboden om verder te kunnen. Nog steeds erg op maat, maar in mindere mate individueel; in 1-1-gesprekken. De concrete vertaling hiervan (mailverkeer, Teamstelefoontjes met docenten en studenten, chats, spontaan langskomen...) is bijgevolg niet vertaald in de cijfers. Een individueel begeleidingsmoment boeken ze zelf in indien hun eigen mogelijkheden om struikelblokken op te heffen in combinatie met bovenstaande coaching niet voldoende bleken, indien ze dit echt noodzakelijk achten. Het weergegeven cijfer is dan ook een zware onderschatting van alle contacten tussen inclusiecoach en studenten. In 2023 streven we ernaar om waar mogelijk de positieve elementen uit deze aanpak over te nemen op de andere campussen.

Het regelmatig overleg tussen de inclusiecoaches onderling, waarbij intervisie, productontwikkeling, professionalisering en onderlinge afstemming op de agenda staat, werd gecontinueerd. Het wordt ervaren als een grote meerwaarde en leidt tot een meer uniforme aanpak binnen Odisee.

Er is aandacht voor sensibilisering van studenten en medewerkers voor psychologische en medische problematieken en voor gezondheidsvoorlichting.

Preventie en sensibilisering

Odibuddy is ontstaan in november 2020 op initiatief van de Algemene Studentenraad (ASR) van Odisee. Een Odibuddy is beschikbaar voor een babbel, wandeling, hulp bij praktische vragen... Kortom een laagdrempelig luisterend oor voor en door studenten binnen Odisee. De aanleiding van het project was het stijgend aantal vragen van studenten rond enerzijds opleidingsgerelateerde vragen (hoe werkt Toledo, hoe bekijk ik mijn uurrooster etc.) en anderzijds het mentale welzijn (gevoel opgesloten te zijn, angst voor de examens etc.). Dit project werd door studenten zeer positief geëvalueerd en dus verder gecontinueerd. Het maakt intussen deel uit van de reguliere STUVO-werking.

STUVO bleef in 2022 blijvend participeren in de werkwergroepen (Mentaal) Welzijn van het SIHO en Brik. Onder leiding van het SIHO werd de welzijnsmonitor afgenomen bij onze studentenpopulatie. De resultaten zullen in 2023 worden verwerkt en opgevolgd. Brik coördineert de samenwerking tussen de Brusselse hoger onderwijsinstellingen op gebied van mentaal welzijn.

Daarnaast werden ook de implicaties van de kwaliteitswet voor de klinisch psychologen en van de conventie voor terugbetaling psychotherapie werden geëxploreerd in het domein en zullen hun impact hebben op de dossiervorming en terugbetaling van de sessies. In 2023 zal dit verder concreet uitgewerkt worden

Examenacties

Voor de examens van juni vestigde STUVO de aandacht op het belang van een goede planning en vooral ontspanning. We hielpen de studenten door de blokperiode met twee verschillende examenacties. Er werden allerlei studeergadgets en snacks uitgedeeld zoals markeerstiften, blokplanners, pennen, ijsjes of fruit. Bijkomend werden er ontspannende activiteiten voorzien. Alle zes campussen nodigden knuffelhonden uit i.s.m. AAP vzw (Animal Assisted Projects) en gaven ook stoelmassages i.s.m. Wellness for Business. Door te wijzen op de interne en externe (MoodSpace en Teleblok) ondersteunings- en begeleidingsmogelijkheden wilden we de studenten meegeven dat ze er in deze periode niet alleen voor staan. Beide initiatieven waren een groot succes en werden erg geapprecieerd door de studenten.

Ook voor de examenacties in december nodigden twee campussen opnieuw de knuffelhonden uit. Hiernaast deelden alle zes campussen warme chocolademelk met toppings en studeergadgets uit. Dit met opnieuw dezelfde boodschap; studenten staan er niet alleen voor!

Sociale dienstverlening

De Sociale Dienst ondersteunt studenten met financiële problemen, zodat elke student over voldoende financiële middelen beschikt om te kunnen studeren.

In 2022 konden studenten op alle campussen terecht bij de Sociale Dienst, tijdens de openingsuren of op (digitale) afspraak wanneer ze het moeilijk hadden om hun studies te bekostigen. Zo'n hulpvraag kon resulteren in diverse vormen van financiële ondersteuning, afhankelijk van de situatie en de noden van de student:

- voorschot op de studiefinanciering van de Vlaamse overheid
- maandelijkse en/of éénmalige financiële tussenkomst van STUVO
- spreiding van betaling/uitstel van betaling van studiegeld
- korte- of langetermijnlening
- tussenkomst externe psychotherapie
- uitleenlaptop voor langere termijn

In 2022 werd er weer volop ingezet op fysieke permanenties op de campus in combinatie met telewerk.

N.a.v. de jaarlijkse expertise-uitwisseling in de studiefinancieringswerkgroep van de gebruikers van de Budgetstandaard (wetenschappelijke software voor de berekening van een financiële tussenkomst) van CEBUD (Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn van Thomas More) werden de afspraken m.b.t. het invullen van de werkvelden in de Budgetstandaard binnen de Sociale Dienst bijgestuurd.

N.a.v. de hoge energieprijzen en hogere levenskost ten gevolge van inflatie werd het stappenplan 'bespreking sociale dossiers Comité Studiefinanciering' bijgesteld voor 2022-2023.

Aan de hand van de Budgetstandaard kan men nagaan of een student en/of gezin al dan niet minvermogend is en berekenen wat het eventuele tekort is in de leefeenheid om minimaal mee rond te komen of om de studiekosten te kunnen betalen. Op alle campussen wordt in dit verband eenzelfde beleid gevolgd en beslissingen in verband met de financiële tussenkomsten van de Sociale Dienst worden, conform het interne stappenplan, uniform genomen in een gezamenlijk Comité Studiefinanciering dat bestaat uit minstens drie leden van de Sociale Dienst. Deze werkwijze is erop gericht de gelijkwaardige en billijke behandeling van elke student campusoverschrijdend te optimaliseren en te verantwoorden. Uiteraard blijven individuele afwijkingen van het stappenplan steeds mogelijk.

Een STUVO-toelage wordt in principe enkel verleend aan studenten die voldoen aan de nationaliteitsvoorwaarden van de afdeling Studietoelagen van de Vlaamse overheid, of aan studenten met een precair verblijf in België (tenzij het om noodhulp gaat), die minstens 27 studiepunten hebben opgenomen met een diploma- of creditcontract (tenzij het om een diplomajaar gaat en/of overmacht) en nog geen twee bachelordiploma's en/of één masterdiploma hebben behaald.

Daarenboven krijgt elke student de mogelijkheid bij aanvang van het academiejaar het aanvraagformulier voor verminderd studiegeld in te dienen/op te laden en wordt hij/zij geïnformeerd over de mogelijkheden m.b.t. de spreiding van betaling/uitstel van betaling van het studiegeld, het aanvragen van een voorschot op de studietoelage van de Vlaamse overheid en het aanvragen van een financiële tussenkomst van de Sociale Dienst.

Alle aanvraagformulieren worden door de Sociale Dienst voor alle campussen online gezet op de website teneinde zo laagdrempelig mogelijk te werken op alle campussen.

In 2022 werd 11 keer noodhulp verleend n.a.v. de oorlog tussen Oekraïne en Rusland en 3 keer aan andere studenten die niet voldeden aan de nationaliteitsvoorwaarden voor studietoelage van de Vlaamse overheid. Noodhulp doet zich voor wanneer een student zich in een financieel moeilijke situatie bevindt die tijdelijk is, niet kon worden voorzien en waar de student geen schuld aan heeft.

Overzicht van het aantal en de goedgekeurde financiële tussenkomsten in € in 2022, opgesplitst in academische opleidingen, professionele opleidingen en graduataten:

	AO		PO		GRAD		Totaal	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Voorschot STL Vl. Gem.	43	52575	310	302302	77	70886	430	425763
Toelage STUVO	64	85492	152	133298	36	29534	252	248324
Geweigerde toelagen	9		42		10		61	
Spreiding studiegeld	*		563		63		626	
KT-lening	4	6708			1	320	5	7028
LT-lening	1	1000	1	2500	0	0	2	3500
COVID-19/kot- toelage	22	18260	22	18522	6	4792	50	41574
Zalmfonds**	1	200					1	200

*: is een bevoegdheid van Studentenadministratie KU Leuven geworden sinds 2021-2022, dus geen zicht meer op.

** : Het Zalmfonds is een schenking voorbehouden aan minvermogene bachelorstudenten van de faculteit Industrieel Ingenieurswetenschappen die een volwaardig studieprogramma opnemen (minimum 50 studiepunten opnemen waarvan minimum 20 studiepunten in het bachelorprogramma) met een maximum van 2 toelagen per student gedurende de studieloopbaan.

Overzicht van het aantal en de goedgekeurde financiële tussenkomsten in € in 2022 per campus:

	Aalst		Sint-Niklaas		Gent		Brussel	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Voorschot STL Vl. Gem.	13	10625	23	25750	36	40950	358	348438
Goedgekeurde Toelage STUVO	6	2500	24	12709	29	27820	193	205295
Geweigerde toelagen	11		5		9		36	
Spreiding studiegeld	104		77		39		406	
KT-lening	0	0	0	0	0	0	5	7028
LT-lening	0	0	1	2500	0	0	1	1000
Covid -19- toelage	0	0	0	0	9	5902	41	35672
Zalmfonds					1	200		

Het aantal spreidingen van betalingen is met meer dan 16% gestegen. Bij de graduataten maakt meer dan 10% hiervan gebruik.

De afdeling Studietoelagen ging sinds juni 2020 radicaal digitaal. Bij de aanmaak van een profiel kan de student voortaan instellen dat het dossier elk academiejaar automatisch wordt opgestart. Desondanks was er toch meer vraag naar voorschotten, wat getuigt van het feit dat de studiekosten betalen bij aanvang van het academiejaar steeds moeilijker wordt voor de meeste gezinnen. Er werd een recordaantal voorschotten uitgeschreven (10,80% van de beursgerechtigde Odisee-studenten heeft een voorschot ontvangen; ongeveer 6% van de beursgerechtigde AO-studenten op onze campussen).

Het viel ook op dat studenten de extra toelage van de sociale dienst vroeger in het academiejaar hebben aangevraagd in 2022-2023 dan in andere jaren, wat we uiteraard alleen maar kunnen toejuichen. Het is immers in het begin van het academiejaar dat de studenten het geld nodig hebben om hun studiekosten te betalen.

Uit de behandeling van de sociale dossiers blijkt dat de minvermogenheid zich vaker situeert op het vlak van de leefbaarheid, waardoor de studietoelage vaak wordt gebruikt om de leefkosten van het gezin/van de student te financieren.

De procentuele toestroom van de studenten naar de Sociale Dienst is het grootst in Brussel ondanks het feit dat de geleverde inspanningen en de verstrekte informatie op elke campus hetzelfde zijn. Campus Brussel (inclusief Schaarbeek en Dilbeek) beschikt ook over de hoogste percentages studenten die recht hebben op verminderd studiegeld. Uit het grote aantal geweigerde toelagen kunnen we afleiden dat de werking van de Sociale Dienst op de verschillende campussen voldoende laagdrempelig is.

Er wordt een functionele analyse uitgevoerd met het oog op administratieve vereenvoudiging zowel voor de dienst als voor de student. De doelstelling is om met deze applicatie van start te gaan in academiejaar 2023-2024 en deze gaandeweg verder te verfijnen en gebruiksvriendelijker te maken voor de student zodanig dat deze zelf documenten kan uploaden in de applicatie.

De studenten van de graduaatsopleidingen op campus Brussel maakten ook intensief gebruik van de dienstverlening van de Sociale Dienst. De dienstverlening is goed gekend bij de opleidingen waardoor er gericht wordt doorverwezen en waardoor er goed wordt samengewerkt met de studietrajectbegeleiders. Ook in de toekomst zal de nodige aandacht uitgaan naar acties om de communicatie met deze doelgroep te optimaliseren.

De Sociale Dienst informeert studenten over sociaaljuridische aspecten die samenhangen met studeren, verwijst gericht door en intermedieert bij externe instanties.

Bij de Sociale Dienst kunnen studenten ook terecht voor sociaaljuridische informatie in verband met het studentenstatuut zoals: kinderbijslag/Groeipakket, werken als student, onderhoudsplicht van de ouders, combinatie werken en studeren, aanvragen van leefloon bij het OCMW, studeren met behoud van werkloosheidsuitkering, opleidingsincentives van de overheid, ...

Alle aspecten van het sociaaljuridische statuut van de student worden beknopt, maar zo volledig mogelijk, toegelicht via de infoblaadjes en op de website 'Centen voor Studenten', zowel in het Nederlands als in het Engels. Voor de jaarlijkse realisatie van deze infoblaadjes en website wordt Vlaanderen-breed samengewerkt met alle diensten voor studentenvoorzieningen van de hogescholen en universiteiten. Twee medewerkers van de Sociale Dienst engageerden zich voor de redactie van de infoblaadjes en het up-to-date houden van de website. Het spreekt voor zich dat de studenten voor deze en eventueel aanvullende informatie kunnen aankloppen bij de Sociale Dienst van STUVO.

De wetgeving m.b.t. het sociaaljuridische statuut van de student werd gecentraliseerd op de Odisee-website, de expertise werd verder opgebouwd en hiaten, onduidelijkheden of knelpunten werden aangekaart in de Overleggroep Studentenstatuut (OGS) van de VLIR-VLHORA.

Door de coronacrisis, de stijgende energieprijzen en de hogere levenskost, werden sommige studenten ook gericht doorverwezen naar OCMW's en werden ze verder wegwijs gemaakt in het budgetteren. We organiseerden een online-workshop 'budgetteren voor studenten' voor de Nederlandstalige en Engelstalige studenten, respectievelijk in mei 2022 en oktober 2022, over al onze campussen heen. Deze workshop i.s.m. CEBUD was gericht op studenten in het hoger onderwijs die interesse hadden in of nood hadden aan het versterken van hun financiële kennis en vaardigheden. Het betrof een groepsessie waarin veel ruimte was voor participatie en inbreng van de studenten zelf. De volgende onderwerpen kwamen aan bod:

- Kosten van studeren
- Mogelijke inkomsten voor studenten, regelgeving rond vakantiewerk, kindergeld...
- Van overzicht naar overschot:
  - o Administratie bijhouden
  - o Overzicht inkomsten en uitgaven
  - o Plannen en sparen
  - o Verleidingen weerstaan
  - o Geld te kort, wat nu? (kredieten en leningen, aanbiedingen, besparen, ...)

De online tool 'Wakostda?' (<https://budgetinzicht.be/2018/12/20/de-wakosta-app/>) werd toen ook gepromoot voor iedereen die het financieel moeilijk heeft en de budgetagenda van CEBUD, waarin de student kosten en uitgaven kan noteren, werd gratis uitgedeeld.

De wetgeving m.b.t. studentenarbeid werd aangepast door de overheid. De gunstregeling op zowel sociaal als fiscaal vlak voor studentenarbeid in de zorg en onderwijs gelde voor heel 2022. Vanaf 1 januari 2023 mag een student 600u werken per kalenderjaar met verminderde sociale zekerheidsbijdragen en met behoud van het Groeipakket. Dit maakt het mogelijk dat sommige studenten meer dan 475u zullen kunnen werken vanaf 2023. De medewerkers van de Sociale Dienst volgen de veranderingen in de wetgeving op de voet. De gevolgen van deze bijkomende uren studentenarbeid voor de fiscaliteit en de kinderbijslag in Brussel zijn op dit moment nog niet duidelijk.

Verder werd de samenwerking met VDAB geïntensifieerd. Er werden 34 opleidingen binnen Odisee erkend als OKOT (Onderwijs Kwalificerend Opleidingstraject). Het aantal VDAB-studenten blijft stijgen.

De medewerkers van de Sociale Dienst namen deel aan alle digitale en fysieke infodagen, woonden de onthaaldagen bij met als doel de studenten goed te informeren over de dienstverlening en de stap naar de Sociale Dienst zo laagdrempelig mogelijk te maken.

De Sociale Dienst heeft in 2022 ook extra inspanningen geleverd om de zij-instromers, die hoofdzakelijk inschrijven via afstandsonderwijs en/of aparte trajecten voor werkstudenten of OKOT, beter te informeren over de sociale wetgeving. Er vond een digitale infodag voor volwassenen plaats waarbij een medewerker van de Sociale Dienst ook aanwezig was als informant.

Andere (sociale) problemen kunnen eveneens gemeld worden aan de Sociale Dienst. Indien de problematiek een specialistische aanpak vereist, wordt er samengewerkt met of doorverwezen naar gespecialiseerde centra en/of diensten. Het kan zowel om een interne (bv. studentenbegeleider) als om een externe (bv. CAW, OCMW) doorverwijzing gaan.

De studentenvoorzieningen is zich er van bewust dat de huidige (financiële) situatie van gezinnen en/of studenten door de energiecrisis, de stijgende consumptie-index en de dalende koopkracht, heel wat onzekerheden met zich meebrengen/hebben meegebracht. De stijgende prijzen, werkonzekerheid binnen het gezin of moeten rondkomen met een vervangingsinkomen maakt het soms moeilijk om (studiegerelateerde) kosten te betalen. In sommige gevallen kan het zelfs moeilijk worden om te voorzien in basisbehoeften zoals voedingsmiddelen of verzorgingsproducten.

Om hiervoor een oplossing te zoeken, ging de Sociale Dienst in 2021 hierover in gesprek met de Sociale Kruidenier van verschillende (studenten)steden (Brussel, Schaarbeek, Leuven, Aalst, Gent en Sint-Niklaas). Elke minvermogende student, die ons meedeelde gebruik te willen maken van de sociale kruidenier, kreeg een doorverwijsbrief en richtlijnen m.b.t. de toegang tot deze winkel. In 2022 hebben we een 39-tal studenten gericht doorverwezen.

Op elke campus wordt in een aantal toiletten gratis maandverband ter beschikking gesteld om de menstruatiearmoede tegen te gaan. STUVO acht deze verzorgingsproducten essentieel en merkt dat dit soms de dingen zijn waarop gezinnen/studenten noodgedwongen moeten besparen. In december 2022 kochten we ook een duurzaam alternatief aan. Er zullen voortaan ook duurzame maandverbanden beschikbaar zijn die de studenten kunnen wassen en hergebruiken. Ieder jaar wordt er een campagne opgezet om studenten te sensibiliseren over menstruatie-armoede en wordt er een inzamelingsactie georganiseerd op 'De dag van de Armoede' en 'Vrouwendag'.

De Sociale Dienst draagt bij tot het vergroten van de sociale dimensie van de instelling.

Jaarlijks overlegt de Sociale Dienst met de dienst Studentenadministratie en de Financiële Dienst over een sociale inning en berekening van de studiegelden (incl. aanvraag verminderd studiegeld). Vanaf 2014-2015 gebeurt dit alleen nog voor de Odisee-opleidingen aangezien de inning van de inschrijvingsgelden voor de studenten van de academische opleidingen rechtstreeks door de KU Leuven wordt aangestuurd.

Sinds 2020 probeert de Sociale Dienst de sociale huisvesting in Brussel (het Sociaal Verhuurkantoor voor Studenten (SVKS) en 1 toît 2 âges) mee in kaart te brengen en te promoten bij onze studenten. Sinds 2022 neemt ook Brik de dienstverlening van SVKS mee op op hun website (<https://brik.be/op-kot/>).

Studenten kunnen via de Sociale Dienst (normaliter enkel bij minvermogenheid) een laptop ontlene van de instelling voor een semester of voor een volledig academiejaar. Er werd samen met de dienst ICT en het directiecomité van Odisee een overeenkomst gesloten met Signpost om studenten de mogelijkheid te geven om in te tekenen op de huur-koopformule van een laptop. Via het huurmodel van Signpost kan iedere 1ste of 2de jaarsstudent toch over een nieuwe laptop beschikken en dit door een afbetaling van een kleine bijdrage per maand. Zo kan de student de betaling van een laptop spreiden en op het einde van de huurtermijn eigenaar worden van het toestel. In academiejaar 2022-2023 zijn er 45 studenten die van de huur-koopformule gebruik hebben gemaakt. Een langere bekendmaking en langere termijn om hierop in te tekenen, zou er kunnen voor zorgen dat er nog meer studenten hiervan gebruik kunnen maken. Daar werken we aan!

In academiejaar 2022-2023 zal naar 2-jaarlijks gebruik een inventaris gemaakt worden van de studiekosten van de academische-, professionele- en graduaatsopleidingen van onze campussen. Zo kan de werkelijke kostprijs voor de student ingebracht worden in een sociaal dossier en kan de Sociale Dienst erover waken dat alles financieel haalbaar blijft voor de student. De studiekosten worden ook gepubliceerd op de website van Odisee zodat elke student een duidelijk zicht heeft op de studiekosten per academiejaar binnen de opleiding.

Op vraag van DIRO (Dienst Internationale Relaties) werden er 92 berekeningen gedaan voor de generieke beurzen van de Vlaamse overheid, ter beschikking gesteld voor studenten die een stage buiten Europa willen doen.

Om het belang van inclusie binnen de instelling en binnen onze dienstverlening te onderstrepen, nam een collega van de Sociale Dienst deel aan een inclusie-en diversiteitscampagne van LEVL, de nieuwe participatieorganisatie van het Minderhedenforum (<https://www.ikhebhiermijnwerkplek.be/>).

De Sociale Dienst ondersteunt studenten bij het zoeken naar een studentenjob.

Het JObStudentenSysteem van de studentenvoorzieningen van de hogescholen en de universiteiten i.s.m. VDAB (<https://www.vdab.be/vindeenjob/jobs/jobstudent>) biedt toegang tot alle specifieke vacatures voor jobstudenten in de verschillende provincies.

Vacatures en/of stageplaatsen, die door de Jobservice van Odisee worden ontvangen van bedrijven en instellingen, worden door de Jobservice gepubliceerd in de online vacaturedatabank: jobservice.odisee.be.

Bedrijven en organisaties hebben ook de mogelijkheid om een vacature te plaatsen via het jobplatform: KU Leuven Career Zone. KU Leuven Career Zone is dé centrale plek waar een werkgever zijn startersjobs, stages, vrijwilligerswerk en studentenjobs kan aanbieden of zijn event in de kijker kan plaatsen. KU Leuven Career Zone is een samenwerking tussen KU Leuven en JobTeaser.

Studenten van KU Leuven Campus Brussel van de Faculteit Economie en bedrijfswetenschappen kunnen ook terecht op: feb.careercorner.be.

Studenten kunnen op het aanvraagformulier voor een financiële tussenkomst van de Sociale Dienst aankruisen dat ze op de hoogte gehouden willen worden van jobs binnen de instelling zodanig dat we interne vacatures gericht naar hen kunnen doorsturen.

De Sociale Dienst professionaliseert haar werking met het oog op de gelijkwaardige behandeling van alle studenten.

De domeincoördinator van de Sociale Dienst geeft jaarlijks aan de medewerkers een uiteenzetting over de nieuwigheden in de Budgetstandaard (software die gebruikt wordt om de minvermogendheid van de leefeenheid te berekenen) en brengt de medewerkers in de domeingroep Sociale Dienst op de hoogte van de nieuwigheden ten gevolge van decreetwijzigingen die invloed hebben op de studiefinanciering of overheidsmaatregelen die studeren faciliteren. Verder werd hard ingezet op het kenbaar maken van de Sociale Dienst met het oog op een kwalitatieve en laagdrempelige dienstverlening voor alle doelgroepen. De medewerkers van de Sociale Dienst participeren in de Overleggroep Studentenstatuut van de VLIR-VLHORA, de associatiewerkgroepen Sociale Dienstverlening en Studiefinanciering, de werkgroep Stufi webapplicatie Budgetstandaard, de werkgroep Centen voor Studenten en onrechtstreeks in de werkgroep Studietoelagen.

Er wordt over de campussen heen gewerkt met een gemeenschappelijk Comité Studiefinanciering en een viertal keer per jaar wordt er een domeingroep Sociale Dienst georganiseerd om de expertisedeling en de werking van de dienst te optimaliseren en in gemeenschappelijk overleg oplossingen te zoeken voor vaak voorkomende probleemsituaties.

Omdat het aantal internationale studenten jaar op jaar toeneemt (113 verschillende nationaliteiten in Brussel), omarmde STUVO in 2022 een cursus Engels waar de nadruk lag op conversatie en vakjargon in Engelse taal specifiek voor de sociale dienst gegeven door het ILT Leuven.

Studentenwerking

Binnen het domein studentenwerking streven we zowel naar een aanbod en werking per campus, als naar overkoepelende initiatieven. Met een divers aanbod ambiëren we een sterkere sociale cohesie op iedere campus en over de campussen heen, met aandacht voor laagdrempeligheid en aansluitend bij de interesses van de studenten. Met de activiteiten binnen studentenwerking willen we studenten samenbrengen en hun interesses prikkelen, hen stimuleren in de ontplooiing van hun talenten, ondersteunen in hun initiatieven en sensibiliseren voor maatschappelijke of persoonlijk relevante thema's.

STUVO wil vrijetijdsbesteding, sportparticipatie, actieve en passieve cultuurbeleving en ontmoeting bij studenten faciliteren en stimuleren door een gevarieerd, laagdrempelig aanbod dat aansluit bij de interessesfeer van de betrokken studenten.

CAMPUSOVERKOEPELENDE INITIATIEVEN

Onthaal start Academiejaar

Op verschillende campussen werd de werking van STUVO tijdens de eerste lesweken onder de aandacht gebracht door middel van een stand in de inkomhal of andere plek op de campus.

- 15/09 Onthaaldag campus Sint-Niklaas: deze werd grondig hervormd i.s.m. opleidingen. STUVO organiseerde hierop een toffe middagpauze op een actieve onthaaldag.
- 26/09 Kick Off campus Brussel: kennismaken met STUVO, studentenverenigingen, -organisaties en -clubs.
- 4/10-6/10 Studente Welcome campus Gent: kennismaking met STUVO-activiteitsaanbod op het middenplein met randanimatie en desserts (i.s.m. Sodexo).
- 10,11 en 12/10 campus Aalst: ochtendactie bij de 3 verschillende ingangen ter kennismaking met STUVO.

Daarnaast werd ook langsgegaan bij de opleidingen zelf om STUVO voor te stellen.

Studenten kick-off's in de steden werden eveneens gecommuniceerd (Bv. Brussel Brost + pré party, Springuur Aalst, Student Kick Off Gent,) en voor sommige events werd nauw samengewerkt.

STUVO sport en cultuur cheque/korting

Studenten konden van dit aanbod gebruikmaken tot eind juni 2022. Nadien werd na evaluatie deze kortingsformule stopgezet.

Belgian College League

Bekendmaking gaming competities voor studenten. Studenten van verschillende hogescholen en universiteiten nemen het tegen elkaar op, individueel of in een schoolteam.

Gratis gebruik sportzalen, sportmateriaal en uitleendienst op de campussen.

Verkoop zwemkaarten aan gunstig tarief.

Black History Month (maart): programma focust op Afro-Belgen en de Afrikaanse diaspora via voorstellingen, vertelavonden en een boekenclub.

Actie Valentijn/vriendschap (14/02 t.e.m. 18/02): aanbod van digitale wenskaarten rond vriendschap en liefde werden om te versturen naar geliefden.

Complimentendag (1/03): via een ludieke actie werden gratis mentos uitgedeeld op de campussen "complimentos".

Paasactie: Op elke campus werden eieren en/of een gouden ei verstopt. De gelukkige vinder konden een chocolade prijs afhalen.

Sint-actie: op iedere campus werd een ludieke Sint actie georganiseerd waarbij lekkers werd uitgedeeld. Op sommige campussen werd hierbij samengewerkt met studenten die verkleed rondgingen.

Online sportaanbod associatie KUL: Bloksport at home

Sinds Covid is er een online sportaanbod van associatie KU Leuven voor alle studenten van de partnerinstellingen. Aanbod: wekelijkse online lessen, individuele trainingsschema's en een reeks opgenomen sportlessen via YouTube in diverse sporten. Deze blijven ook post Covid beschikbaar en toegankelijk voor onze studenten.

Ondersteuning en bekendmaking acties werkgroep Taalbeleid #Odiseeleest

Waar relevant delen we oproepen en acties vanuit de werkgroep taalbeleid van Odisee.

Bv. oproep "Waar lees je graag en wat", bookclub, samenstelling bookflix met boekentips, poëziewedstrijd...

Dag van de jeugdbeweging: studenten actief in het jeugdwerk worden met een actie op de campus in de bloemetjes gezet.

Bekendmaking initiatieven m.b.t. ontspanning, algemeen welzijn, sport, wandeltips, cultuur, muziek...

Op de STUVO-kanalen (Facebook, Instagram en website) werden op regelmatige basis initiatieven van externe organisaties (al dan niet partners of openbare instellingen, regionaal of Vlaanderen breed) of andere tips gedeeld relevant voor studenten.

Dikkevrienddag inzamelactie (februari)

Op campussen Aalst en Sint-Niklaas werd rond dikkevrienddag een periode een inzameling van truien georganiseerd. De ingezamelde truien gingen naar een lokale vereniging die ze schenken aan mensen die het nodig hebben.

Student got talent

Fotowedstrijd waarbij studenten een foto konden insturen in het thema "Duurzaamheid / Duurzaam leven". Dit thema kon breed geïnterpreteerd worden. Een jury bepaalde 1 winnaar en daarnaast konden ook 3 studenten een publieksprijs winnen. In totaal waren er 22 deelnemers.

20km door Brussel: studenten van alle campussen konden voordelig deelnemen.

CAMPUSSPECIFIEKE INITIATIEVEN

Campus	Datum	Activiteit	Deelnemers	Deelnameprijs
AA	15/03	Sessie Zelfverdediging (i.s.m. Lorem Ipsum)	15	Gratis
AA	23/03	Indoor ski en snowboard	41	€15
AA	29/03	Lezing Leen Dendievel (auteur)	48	Gratis
AA	27/04	Workshop Totebag naaien	7	€10
AA	05/05	Bowling night	36	€5
AA	25/10	Duikinitiatie	15	€5
AA	13/10	Jumpsy trampolinepark	24	€5
AA	9 en 10/11	Puzzle escape room	30	€25 per team
AA	23/10	eKarting	25	€15
AA	1/12	Workshop Terrazzo	24	€5
AA	2/12 - 8/01	Schaatsen Grote Markt Aalst (t.v.v. Warmste Week)	27	€2
AA	13/12	Fitbox (i.s.m. Lorem Ipsum)	10	Gratis
AA	22/12	Lasershooting	40	€5
BX	09/03	Bezoek Bozar expo Rinus Van De Velde	10	€2
BX	28/03	Workshop Ableton	7	Gratis

BX	06/04	STUVO goes opera De Munt	15	€5
BX	22/04	STUVO Goes out C12 club	15	€5
BX	04/05	Ping pong tornooi	16	Gratis
BX	06/12	Basket tornooi (stage opdracht stagiair)	32	
BX	10/12	Voetbal tornooi	+70	
SN	22/02	Pilates	4	Gratis
SN	29/03	Indoor ski & snowboard	37	€15
SN	23/09	Picknick on campus (studenten brachten eigen picknick mee)	Niet geteld	Gratis
SN	26 - 29/09	Tornooi indoor curling	12	Gratis
SN	04/10	Yoga	11	Gratis
SN	11/10	Afrikaanse dans	10	Gratis
SN	14/10	BBB in de middagpauze	2	Gratis
SN	19 en 25/10	Aerial yoga	10	Gratis
SN	25/10, 15/11 en 6/12	Board game night	6 / 10 / 11	Gratis
SN	28/10	BBB in de middagpauze	2	Gratis
SN	22/11	Lasershooting	29	€5
SN	12/12	Creatieve workshop kerst	3	Gratis
SN	13/12	Schaatsen (t.v.v. De Warmste Maand)	16	Vrije bijdrage
GE	14/02 - 17/02	Warme welkom	/	Gratis
GE	17/03	Indoor ski en snowboard	50	€15
GE	24/03	Wielerpiste Eddy Merckx	15	€5
GE	03/05	Escape room	21	€5
GE	21/06	School's out BBQ - Odisee	241	€15 / €20
GE	01/07	School's out BBQ – KU Leuven	140	€15/ €20
GE	11/10	Bowling night	18	€10
GE	27/10	Paintball	35	€15
GE	17/11	Kooklessen met Gilbert	16	€4
GE	24/11	eKarting	30	€15

Geannuleerde activiteiten:

Op campus Gent en Sint-Niklaas konden een 10-tal activiteiten niet doorgaan wegens te weinig interesse of slechte weersomstandigheden, hoewel deze wel voorbereid en gepromoot werden.

Andere

Op campus Brussel kiezen we er bewust voor om minder eigen STUVO-activiteiten te organiseren maar voornamelijk initiatieven vanuit studenten financieel en logistiek te ondersteunen.

Terugbetaling stadslopen: studenten Sint-Niklaas die deelnamen aan de Urban Trail Carolus (01/04) en de Ballonloop (04/09) kregen hun deelnameprijs terugbetaald. Slechts 2 studenten maakten hier gebruik van.

KU Leuven sportkaart: bijdrage Campus Brussel voor studenten die sportkaart aanschaffen.

Fitness: gebruik fitnessruimte op campus Dilbeek; bekendmaking studentenpromo Fit to go vlakbij campus Aalst.

Sport na school-pas: bekendmaking aanbod SNS-pas in Sint-Niklaas.

Student Comedy Night 18/03, Aalst: Erhan Demirci and friends, comedy night voor

jongeren in CC De Werf. STUVO is partner en voert mee promo voor deze jongerenavond in Aalst.

Samenwerking Sport Artevelde Hogeschool in Gent: onze studenten kunnen gebruik maken van het sportcomplex van Artevelde hogeschool en de lessen die er georganiseerd worden. STUVO past per ingeschreven student €1 bij.

26/04 Tumult Radio on campus Gent: samenwerking met Tumult.fm voor een radioshow waarbij de culturele aspecten van onze campus werden geaccentueerd door middel van verschillende interviews met studenten/docenten.

Promo van **week en nacht van Brusselse student** van Brik in april 2022.

Promo rond wedstrijden voor studenten (bv. Sound of sprouts, muziekwedstrijd Brusselse studenten; Canvas Cup, tv-quiz op Canvas voor studenten opleidingsteams; Ingang, wedstrijd Biensoigné voor Aalsterse jongeren...)

Kerstevents op de campus:

- 15/12 Aalst: warmste wintermarkt i.s.m. campus en studenten t.v.v. diverse goede doelen.
- 15/12 Gent: warmste frietjes t.v.v. de Warmste week.
- 15/12 Sint-Niklaas: winterhappening i.s.m. ASR t.v.v. de Warmste Maand.
- 22/12 Brussel: Kerstconcert studentenvereniging Music on Campus in studentenrestaurant.

[STUVO wil de rekrutering, begeleiding en promotie van studentenkampioenschappen optimaliseren.](#)

Participatie in Studentensport Vlaanderen, ondersteuning en promo van studentenkampioenschappen: competities tussen hogeschool- en universiteitsstudenten.

Battle of the Students

Strava edition - 2^e sem 21-22

2^e editie van een Strava competitie. Studenten konden via hun studentenvereniging of onderwijsinstelling lid worden van hun Strava club (lopen/wandelen of fietsen) om zo samen het meeste kilometers te behalen en de sportiefste studentenvereniging of instelling van Vlaanderen te worden. Zowel enkele van onze verenigingen als individuele studenten (via instelling Strava clubs) namen hieraan deel.

Basket 3x3

Bekendmaking van een nieuw Studentensport Vlaanderen initiatief rond 3x3 basket met voorrondes per regio en een finale op de Urban Day in Antwerpen.

Deelname studentensport competities:

Datum	Sport	Ploeg/deelnemers
13/02	Schermen	1
16/02	Futsal	Ploeg heren
22/02	Schaken	1
24/02	Tafeltennis	1
04/03	Atletiek indoor	3
01/05	Atletiek outdoor	3
01/05	Wielrennen dames	1
16/11	Voetbal	Ploeg heren

STUVO ondersteunt de persoonlijke ontplooiing van studenten.

Studenten uit professionele opleidingen die hun studies combineren met sport of kunst op

hoog niveau, kunnen het topsport- of kunstenaarsstatuut aanvragen. Studenten uit de academische opleidingen doen dit via de procedure van de KU Leuven, maar zij kunnen ook terecht bij de medewerkers studentenwerking voor informatie en doorverwijzing.

Bij de start van AJ22-23 (t.e.m. december 2022) werd aan 39 studenten een topsportstatuut en aan 5 studenten een kunstenaarsstatuut toegekend.

	Topsportstatuut			Cultuurstatuut		
	A-statuu	B-statuu	C-statuu	A-statuu	B-statuu	C-statuu
Aalst	1	5	3	0	0	0
Brussel	3	9	4	1	1	2
Gent	2	5	2	0	0	1
Sint-Niklaas	1	2	2	0	0	0

STUVO activeert het studentenleven op de campussen door gedragen sportieve, socioculturele initiatieven van studenten, studentenverenigingen, de algemene studentenraad en opleidingen te ondersteunen.

Ondersteuning studenteninitiatieven

We bieden financiële, logistieke en/of promotionele ondersteuning aan studentenverenigingen en losse studentengroepen die een actie, activiteit, event... willen organiseren voor en door studenten op of in nabijheid van de campus.

Andere ondersteuning en/of bekendmaking initiatieven/activiteiten via STUVO-kanalen:

- Initiatieven Algemene Studentenraad, Oddibuddy project, workshops of sessies... (bv. online workshop genderdiversiteit i.s.m. Cavaria)
- Studentenverenigingen en andere studenteninitiatieven (activiteiten, debatten, lezingen, kennismaking met verenigingen...)
- Café Odisee, themavonden op campus Sint-Niklaas rond diverse thema's.

STUVO wil studenten sensibiliseren voor maatschappelijk of persoonlijk relevante thema's door het organiseren van acties rond thema's als mobiliteit, verkeersveiligheid, middelengebruik, duurzaamheid, ecologie, (psychische) gezondheid... in samenwerking met andere STUVO- domeinen.

Op alle campussen werden op **Wereld aidsdag** rode lintjes en condooms uitgedeeld; op campus Sint-Niklaas werd deze actie nog uitgebreid met sensibilisering rond andere SOA's en grensoverschrijdend gedrag. Er werd met studenten in dialoog gegaan adhv de flirtertwister en een kahootquiz rond SOA's.

Op campus Gent werd de samenwerking en actieve participatie binnen **Warme Stad Gent** gecontinueerd in 2022

Op campus Sint-Niklaas werd bijkomend in de week van de veerkracht **Warme William** verwelkomd in de tuin en in mei werd de gezonde week georganiseerd (gezond ontbijt en een actie rond het belang van 'generatie rookvrij').

Op campus Aalst werd de **week tegen pesten** extra belicht door specifieke affiches uit te hangen met quotes rond pesten en een aantal facebookposts.

Bloedinzamelingen: Op 30 september werd een bloedinzameling gehouden op Campus Sint-Niklaas. We bereikten hiermee 73 donoren. Op 10/11 kon een bloedinzameling op campus Aalst rekenen op 51 donoren. Op campus Brussel ging een studentenvereniging in groep naar een lokaal donorcentrum.

Actie Paars (Wereldwijde scholencampagne die ook in Vlaanderen en Brussel zorgt voor meer verdraagzaamheid en respect voor LGBT+-jongeren): affiches en uitdelen van snoepjes en polsbandjes van de Paars actie.

Nieuwsbrief vanuit STUVO voor KUL studenten campussen Brussel en Gent rond het STUVO-aanbod, welzijn, tips, ontspanning...gedurende het eerste deel van 2022.

Ondersteunen **mobilitieitsacties** op de campussen.

Examenactie en gerelateerde initiatieven:

- Bekendmaking (en beheer waar nodig) van rustige studieplekken op de campussen.
- Bekendmaking Studeerplekken in de campussteden en bij partners.
- Mee opstellen website Gentse bloklocaties en beheer bloklocatie op campus Gent
- Bekendmaking Teleblok chat in examenperiodes.
- Bloktips via social media.
- Examenacties op de campussen.

Andere zaken die we bekendmaken bij studenten:

- Gratis CM webinars relevant voor studenten.
- Moodspace: online platform voor studenten vol betrouwbare info, tips en zelfhulp om emotionele problemen het hoofd te bieden en (veer)krachtig te studeren...
- Dopjes inzameling t.v.v. Vrienden der Blinden op diverse campussen.
- Student in Gent acties van stad Gent (mobiliteit, studentenwelzijn...)
- Blokradio "Stoorzender", internet blokradio in december JOC Cinema Aalst
- Bekendmaking iedereenok.be, geluksdriehoek.be, Gezondleven...

STUVO wil aandacht hebben voor sociale cohesie en welzijn op en buiten de verschillende campussen voor alle studenten.

Met alle eigen initiatieven of ondersteuning van anderen hebben we er aandacht voor dat deze bijdragen tot de sociale cohesie op de campussen of tussen studenten onderling. We willen studenten samenbrengen, op de campus en daarbuiten.

We participeren in gesprekken of initiatieven om de campussen tot een aangename plek te maken waar studenten graag vertoeven.

Daarnaast voorzien we op de campussen entertainend materiaal (tafeltennis, kicker, darts...) om de sociale cohesie tussen studenten onderling te versterken.

Voeding

STUVO wil op elke campus een aangepast voedingsaanbod aanbieden aan studentvriendelijke prijzen en met inachtnaam van de principes van goed financieel beheer.

STUVO houdt in zijn voedingsaanbod rekening met de diversiteit van de studentenpopulatie, duurzaamheid en gezonde voeding.

STUVO zorgt op alle locaties, in samenspraak met het Algemeen Beheer van de instelling voor voldoende en aangename eet- en ontmoetingsruimtes voor studenten.

Studentenresto's en foodcorners

In 2022 konden de catering faciliteiten in Aalst, Gent en Brussel opnieuw open, zij het met beperkte openingsuren en bezetting tijdens het voorjaar. Enkel het studentenrestaurant in Brussel (Minéén) bleef gesloten, in afwachting van een nieuw cateringcontract en concept.

In Sint-Niklaas was ook het studentenrestaurant, in beheer van HIMM vzw, open. Op Campus Dilbeek en Schaarbeek bleven de lopende overeenkomsten van kracht en konden de studenten broodjes bestellen.

Doorheen het voorjaar hielden de Sodexo-vestigingen nog rekening met een beperkt studentenaantal op iedere campus en de evolutie van online en off campus lessen. Maandelijks werden aanwezigheden van studenten en verkoop gemonitord en het aanbod daarop afgestemd. Analyse en vergelijking van verkoopcijfers met de voorbije jaren is daardoor moeilijk en weinig relevant.

Proces nieuwe aanbesteding en cateringcontract voor Brussel, Gent en Aalst

De bestaande overeenkomst met Sodexo liep ten einde in augustus 2022.

In 2020 al startte de denkoefening naar een nieuw cateringconcept, in overleg met zowel studenten als docenten van de betrokken campussen (Aalst, Gent, Brussel).

Per campus werden werkgroepen opgericht om in co-creatie vorm te geven aan een nieuwe cateringvisie. Verkoopcijfers werden geanalyseerd en de werkgroep kwam tot een aantal aanbevelingen en conclusies over wat het toekomstige cateringaanbod per campus moet omvatten.

Vanaf maart 2022 wordt een projectmedewerker catering aangeworven die het aanbestedingsproces zal coördineren. Spacewell, een extern consulting bureau en expert op vlak van catering, begeleidt het volledige aanbestedingsproces. In overleg met de aankoopdienst van Odisee en KU Leuven kiezen we voor een vereenvoudigde procedure met bekendmaking voor de aanbesteding. Ook de facilitaire dienst van Odisee neemt deel aan dit proces (in functie van de meeting services). Binnen de aanbesteding kiezen we ervoor 2 percelen apart te behandelen: campuscatering en meeting services /vending, in de hoop zo meer kandidaten te bereiken.

De aanbesteding werd gefinaliseerd en gepubliceerd op 9 mei '22.

Sodexo dient als enige cateraar een contractvoorstel in. Met hun nieuw concept Modern Recipe komen ze tegemoet aan de noden en visie, zoals vermeld in de aanbesteding. Voor Campus Gent blijft het concept van het campusrestaurant behouden. Het studentenrestaurant in Aalst, met warme lijn, was niet rendabel en verdwijnt. De klassieke broodjesbars in Gent, Aalst en Brussel worden aangepast naar Food & Coffee corners, met een nieuwe aankleding en invulling. Een aanbod van vers gemaakte broodjes, soep, salades en (warme) snacks wordt aangevuld met ready meals, die ook via smart fridges verkrijgbaar zullen zijn buiten de bemande openingsuren. We betalen een maandelijkse fee aan de cateraar waarbinnen deze in al deze diensten voorziet. Sodexo wordt zelf verantwoordelijk voor uitbating, gamma en verkoop. Met deze werkwijze beperken we het eigen financieel risico en komen we tegemoet aan een veranderd campusklimaat. Het nieuwe concept ging van start bij de start van Academiejaar 22-23.

Door de implementatie van een bestelapp wordt het voedingsaanbod vlot consulteerbaar voor studenten en is het eenvoudig een maaltijd vanop afstand aan te kopen. Maandelijks organiseert Sodexo ook een pop up- cateringstand als aanvulling op het reguliere aanbod. Waar nodig wordt ook de bestaande infrastructuur aangepast. Automaten krijgen een nieuwe omkasting en op iedere campus wordt een coffee corner vernieuwd. In Aalst wordt de bestaande infrastructuur gefaseerd aangepast om te komen tot een foodstore concept.

Het contract wordt afgesloten voor 4 jaar met mogelijkheid tot verlenging van 1 + 1 jaar. De impact van meer online en off campus lessen op het gebruik van het cateringaanbod wordt nauw opgevolgd. Sinds 2019 was er een duidelijke daling van verkoop, in alle filialen uitgebraat door Sodexo. Maandelijks is er overleg en bijsturing waar nodig, zowel per campus als overkoepelend. We volgen de verkoopcijfers nauw op en sturen bij waar mogelijk.

Project Belcampus Brussel

Het Brusselse studentenrestaurant de 'Minéén' behandelden we als een experimenteel en innovatief project. De campus ligt hier immers te midden van een groot aanbod aan catering in het centrum van Brussel. In 2022 onderzocht een projectmedewerker verschillende pistes van een mogelijk cateringaanbod dat kadert binnen de hyperdiversiteit in de hedendaagse Brusselse context en dat is afgestemd op ons Living campus-verhaal.

Ook hier werd een formele aanbestedingsprocedure opgemaakt in samenwerking met de diensten aankoop van Odisee en die van KU Leuven

Een lang traject eindigde eind november met de officieuze opening van onze nieuwe studentenrestaurant Belcampus. Het project zal in opstartfase lopen tot eind juni 2023. Het is de bedoeling het project nadien voor een langere periode verder te zetten.

Belcampus wordt uitgebaat door eat vzw en biedt campuscatering aan die volledig volgens de principes van circulariteit, ecologie en sociale meerwaarde georganiseerd is. De keuken is intercultureel en een weerspiegeling van zowel de afkomst van het keukenpersoneel als van de studentenpopulatie (75% van inwoners Brussels Gewest heeft een migratieachtergrond). Het aanbod is naar smaak van mensen uit een hyperdiverse achtergrond (halal, vegetarisch). De band tussen de keuken en de stad wordt duidelijk gemaakt door prioriteit te geven aan het gebruik van 100% verse producten uit eigen teelt, uit stadslandbouw en van lokale producenten.

Huisvesting

STUVO investeert samen met het Algemeen Beheer van de instellingen in kwalitatieve en betaalbare huisvesting in eigen beheer, in de nabijheid van de campussen.

STUVO leidt studenten naar het aanbod op de private studentenhuisingmarkt.

STUVO adviseert studenten omtrent huisvesting en bemiddelt waar nodig tussen studenten en interne en/of externe betrokkenen.

STUVO ontwikkelt een beleid voor doelgroepen die moeilijk of niet in het reguliere huisingcircuit terecht kunnen.

De werking rond huisvesting werd in 2022 op alle campussen in grote lijnen gecontinueerd. Er blijft een tekort aan studentenhuising in Vlaanderen. Vooral in Brussel en Gent is het tekort groot. In Sint-Niklaas en Aalst stelt het probleem zich minder en zijn er doorheen het jaar nog kamers beschikbaar die gebruikt worden voor Erasmus studenten of (internationale) studenten die stage lopen.

Op campus Aalst, de Brusselse campussen en campus Sint-Niklaas beschikken we niet over een eigen huisvesting maar werken we verder samen met lokale partners (Brik, Himm vzw,...) of eigenaars op de private markt. Op campus Gent hebben we een studentenhuising in eigen beheer en lopen er samenwerkingen met privé eigenaars. Op alle campussen leidt STUVO studenten toe naar het aanbod op de private markt en ondersteunen we studenten bij de zoektocht naar een betaalbaar en kwaliteitsvol kot. Daarnaast gaan we waar mogelijk op zoek naar nieuwe samenwerkingsverbanden om zo tegemoet te komen aan de constante vraag naar studentenhuising.

STUVO nam deel aan 2 denkdagen van Wonen Vlaanderen rond studentenhuising en aanboduuitbreiding.

Verderzetting project KU Leuven/LUCA School of Arts – Upgrade Estate

De kot-markt in Gent is, zeker voor internationale studenten, heel erg krap. Op vraag van de dienst internationalisering KU Leuven Gent werd het aanbod van kamers voor internationale studenten herzien en uitgebreid in september 21. KU Leuven ging ook voor AJ 22-23 een contract aan met de externe partner UpGrade Estate voor de huur van 16 studentenkamers. Ook LUCA School of Arts huurt 7 studentenkamers bij Upkot. Deze kamers worden onderverhuurd aan 8 (internationale) studenten van de faculteit architectuur, 8 studenten van de faculteit Industriële Wetenschappen en 7 studenten van LUCA School of Arts. STUVO volgt op dracht van KU Leuven Studentenvoorzieningen en STUVO LUCA School of Arts het administratief en dagelijks beheer van de 23 kamers op.

Studentenhuisvesting in eigen beheer in Gent: Wondelgemstraat

In 2022 werd beslist een nieuw systeem met kotcoaches uit te werken na het vertrek van de vroegere conciërge. Met deze kotcoaches wordt het dagelijks toezicht in het studentenhuus gecontinueerd. Er werden 2 kotcoaches aangesteld die in ruil voor een vrijwilligersvergoeding een aantal taken en verantwoordelijkheden in het huus op zich nemen. Het vroegere conciërge appartement werd gerenoveerd tot een studio voor internationale studenten. De samenwerking met de kotcoaches wordt positief onthaald en bijgestuurd waar nodig.

De conciërgewoning werd vernieuwd en omgebouwd tot een ruimte studio voor 2 studenten. Dit alles gebeurde in nauwe samenwerking met de dienst facilitair technisch beheer.

STUVO had doorheen het jaar gesprekken met verschillende projectontwikkelaars om zo mogelijk pistes te onderzoeken. Tot op heden komt het niet tot concrete plannen of een verdere samenwerking.

Op stadsniveau kreeg studentenhuisvesting heel wat aandacht in Gent. Zo werd een actieplan voorgesteld voor meer en betere studentenhuisvesting in de stad, organiseerde Stad Gent een overleg met alle onderwijsinstellingen met focus op toekomstplannen met huisvesting op zowel korte als lange termijn.

Vervoer

Het gebruik van het openbaar vervoer wordt gestimuleerd en gefaciliteerd.

Het gebruik van de fiets wordt gestimuleerd en gefaciliteerd.

In het kader van duurzame mobiliteit wordt het gebruik van de wagen in principe afgeraden. Op campussen die een parking ter beschikking stellen van studenten wordt ingezet op carpooling.

STUVO kiest voor duurzame mobiliteit. We promoten het gebruik van het openbaar vervoer of de fiets om naar de campus te komen. Doorheen het academiejaar organiseren we daarom op alle campussen sensibiliserende acties. Daarnaast informeren we onze studenten via de website en communicatiekanalen over eigen activiteiten of andere nieuws betreffende mobiliteit in de omgeving van alle campussen.

In Aalst werden studenten die met de fiets naar de campus komen in april getrakteerd op een gratis drankje in het studentenrestaurant. In het kader van de Week van de Mobiliteit werd op 22/9 een VeloCafé georganiseerd. De Fietserij (een lokale fietsherstelplaats) zorgde voor kleine herstellingen aan fietsen, er was een mobiele koffiebar en sappentrapper. Wie met fiets kwam maakte kans op mooie prijzen: fietslichtjes, fluohesjes en zelfs een e-bike voor 3 maanden.

Op campus Sint-Niklaas werd op 18/10 een mobiliteitsactie georganiseerd rond zichtbaarheid op de fiets. Studenten die op een duurzame wijze naar de campus kwamen, mochten kiezen uit fietslichtjes, spaakreflectoren, reflecterende sleutelhangers en fluo zadelhoezen. Ze konden ook hun fiets gratis laten graveren door de politie.

Op 27/10 ging op campus Gent een mobiliteitsactie door rond zichtbaarheid in het verkeer. Tijdens de actie werd de noodzaak van fietslicht in donkere dagen belicht. Iedere student die op een duurzame manier naar de campus komt, werd beloond met fietslichtjes, reflecterende gadgets of handschoenen. In de week van 24/10 werd ook 'Ken je maat' georganiseerd, een sensibiliserende actie rond alcoholgebruik. Daarbij werden gratis alcoholtesters verdeeld.

In Brussel werden doorheen het academiejaar gratis fietslampjes uitgedeeld aan studenten die met de fiets komen. Tijdens de campus Kick off op 26/9 werden ook 1000 kortingsflyers voor e-bikes en e-steps uitgedeeld.

Openbaar vervoer

STUVO voorziet in speciale studententarieven voor de abonnementen van MIVB, De Lijn en de NMBS en promoot zo het gebruik van het openbaar vervoer. STUVO voorziet ook in 2022 een tussenkomst van 25% bij de kosten van een abonnement bij De Lijn (Omnipas of Buzzypas).

Zowel de NMBS als MIVB in Brussel leveren extra inspanningen om het openbaar vervoer te promoten door middel van voordelige formules en abonnementen voor studenten. STUVO promoot dit aanbod actief via de website en overige communicatie. De prijs van het MIVB-schoolabonnement bedraagt slechts 12 euro. We maken dit breed bekend bij alle studenten via de website van Odisee en het campusportaal van KU Leuven Campus Brussel.

Alternatieve vervoersmiddelen: fiets en E-steps

De werking rond fietsen wordt gecontinueerd. Op iedere campus wordt, in overleg met Algemeen Beheer Odisee, (mee)gewerkt aan lokale fietsvoorzieningen. Er zijn (overdekte) fietsenstallingen en fiets herstelzuilen voorzien op iedere campus.

In Aalst en Sint-Niklaas beschikt STUVO over eigen fietsen die verhuurd worden aan studenten. Vooral in Sint-Niklaas is de vraag naar huurfietsen groot, een aantal fietsen van Aalst werden daarom naar Sint-Niklaas gebracht. In Gent is er geen eigen fietsverhuur, maar een structurele samenwerking met De Fietsambassade waar alle Gentse studenten een fiets kunnen huren en laten herstellen aan een studentvriendelijke prijs. Studenten die in 2022 een fiets reserveerden maakten kans op een gewrapte fiets. Ook werd voor het eerst een actie georganiseerd waarbij studenten hun afgedankte fiets kunnen achterlaten in een drop-off zone. Één van deze drop-off zones bevindt zich op de campus. Weesfietsen op de campus en in het studentenhuis worden ook hier geplaatst. In Brussel wordt het aanbod van Villo! gepromoot via de website.

STUVO gaat verder in gesprek met aanbieders van alternatieve vervoersmiddelen zoals o.a. DOTT (Aalst) en Donkey Republic (Gent) en zoekt naar mogelijke samenwerking en opportuniteiten.

Via onze communicatiekanalen en de website brengen we alternatieve vervoersmiddelen en fietsvoorzieningen onder de kijker en geven we de student graag alle info hierover.

Algemene conclusie

In 2022 keerden we was er opnieuw leven op de campussen. De fysieke aanwezigheid op de verschillende campussen deed ons allemaal deugd. In combinatie met enkele nieuwe gezichten, bracht dit een nieuwe dynamiek.

We zijn er opnieuw in geslaagd de STUVO-werking fysiek toe te lichten tijdens onthaalactiviteiten waardoor zowel studenten als docenten een gezicht kunnen kleven op STUVO. We verhuisden met STUVO in Brussel tijdelijk naar de zevende verdieping om nadien deel uit te maken van de zogenaamde SPOC (Single Place of Contact) voor studenten samen met andere student ondersteunende van zowel Odisee als KU Leuven. In Aalst en Gent werden de STUVO-ruimtes opgefrist en studentvriendelijker ingericht.

Het nieuwe cateringcontract dat halfweg 2022 met Sodexo werd afgesloten is financieel transparanter en is minder onderhevig aan verkoopcijfers. Voor de samenwerking met eat vzw in Belcampus geldt hetzelfde. Niettemin blijft catering een uitdaging voor 2023 met de evaluatie van Belcampus als pilootproject en de verdere uitrol van de overeenkomst met Sodexo op vlak van facturatie, realisatie Smart Fridges, televending...

Binnen de sociale dienst stellen we opnieuw vast dat het aantal voorschotten op een studietoelage een record bereikt. Dat was in 2021 al eens het geval. Daarnaast steeg het aantal aanvragen tot spreiding van betaling (enkel Odisee) enorm. Financieel heeft dit voor STUVO weinig consequenties. Er is echter wel een grote impact op de personeelsinzet.

Het aantal studenten dat psychologische ondersteuning vroeg steeg op iedere campus. In Brussel hebben we in 2022 een status quo in vergelijking met 2021. Het aantal externe doorverwijzingen daalde daarentegen.

De financiële gevolgen van de oorlog Rusland - Oekraïne zijn niet alleen voor studenten voelbaar. Ook als organisatie hebben we te kampen met stijgende prijzen. Vanuit STUVO leverden we de voorbije 2 jaar al heel wat inspanningen om als een goede huisvader met onze middelen om te gaan. Die hebben geloond, wat zichtbaar is in de jaarafsluiting.

Odisee
DE CO-HOGESCHOOL

